

ပအိုဝ်းလိတ်လဲ့င်စွမ်လီတား ဗဟိုသံဃားစွါ

လိတ်ရဲဉ်း (၃၃)

ဝေင်နယ်သီးသဲင်း တနယ်လုမ်းဆဲမ်းရာ၊
ဇေနာရာမပရိယတ္တိလိတ်သွဉ်တွိုက်

ဗွေဗွန်ကောဝိဒ

(ဓမ္မာစရိယ၊ အဂ္ဂမဟာဂ္ဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ)
နိုင်းငန်းတေားဗဟိုသံဃားဂွန်ဆောင်း

တဲမ်း

ဇာတ်ဝတ္ထု အမိုင်(၈)

နောင်း ၁၃၇၆-ဗား၊ ဒဲဉ်ဟားလာဗွေနီ၊
ချုထန်း ပထမအလဲင်း၊ အုပ်ပေါင်း(၁၅၀၀၀)
ပအိုဝ်းလိတ်ချုစက်၊ ဝေင်တောင်းကီ။

ပအိုဝ်းလိတ်လှိုင်၊ စွမ်းလီတာ၊ ဗဟိုသံဃာ့အစိုးရ၊

လိတ်ရဲဉ်း (၃၂)

ဝေင်၊နယ်းသီးသဲင်၊ တနယ်းလွမ်းဆဲင်၊ရာ၊
ဝေင်နာရာမပရိယတ္တိလိတ်သွဉ်တို့က်

ပွေးဗွန်ကောဝိဒ

(ဓမ္မာစရိယ၊ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ)

နဲင်းငံးတော၊ ဗဟိုသံဃာ့ဗွန်ဆောင်း

တဲမ်း

ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀)

အမဲ့င် (၈)

(ကောနိပါတ် ၊ အပါယ်မှဝဂ်၊ အပ္ပုတ္တ - ၁၀)
နေင်း ၁၃၇၆ - ဗား၊ ဒွိုင်သီးလာဗွေ

ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈) (က)

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ငေါင်းတယ်အွဉ်

နေင်း ၁၃၇၆-ဗား၊ ဒွဉ်ရှုတ်လောင်း (၃)နီ၊ ဝေင်နယ်ဟိုပုံ၊
ကျောင်းဇောတိကာရာမလိတ်သွဉ်တို့က်ကို ပအိုဝ်းလိတ်လိုင်၊ စွမ်း
လီတာ၊ ဗဟိုသံဃာစိုး၊ နေင်းခွပ်ပွယ်မော့ခွဲး အွဉ်းထွေး (ဆွဲ၊
ဖျတ်) ချက်အလ၊ နေင်း ၁၃၇၇-ဗား၊ ဗဟိုသွဉ်တန်း အမိုင်(၃၁)
“ဝေင်နယ်သီးသင်း၊ သိုင်ခေါင်” အတွက်တာ၊ ကအွဉ်းထွေးဒါး
“ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈)” နောင်တွဲ ပွေးဗွန်
ကောဝိဒ၊ ဝေင်နာရာမလိတ်သွဉ်တို့က်၊ သီးသင်း ယံကတမ်းဖေးဖျင်
သွဉ်အကျောင်း ပွေးပေါင်သံဃာ၊ ဖေးအပ်ယင်းဒျား တားဝွန်းနင်း
နပ်သွ။

ကွပ်ပိုးနောင်မ၊ နေးတွမ်းသမေတ္တာ၊ တမ်းဖေးဖျင်ဒျား
“ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈)” ယိုသွ။

“ဇာတ်ဝတ္ထု” ကရိုနပ်၊ နီပွေးဘုရာ၊ ကကွတ်ကထာဖိုဗား
ဘဝဖုံးနောင်သွ။

(ခ) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမဲ့င် (၈)

ကတဲမ်းဇာတ် (၅၅၀) ယို အခြပ်အရဲဉ်း (အစီးအစဲဉ်း)ဖုံး
နောင်၊ -

၁။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ဇာတ်ဝတ္ထု (ဝတ္ထုဘဝယိုခါ)

၂။ အတိတ် ဇာတ်ဝတ္ထု (ဝတ္ထုဇာတ်ကရီး)

၃။ ကလ၊အီသတိ၊ ကလ၊အီပညာ၊ ၊

ကလ၊ဒီး ထာ၊သေတရာ၊ဖိုး ၊

၄။ (က) ပစ္စုပ္ပန်၊ဝတ္ထု ကဗျာအချွတ် (၁) ပုဒ်၊

(ခ) အတိတ်၊ဝတ္ထုကဗျာအချွတ် (၁) ပုဒ် ၊

(ဂ) ကလ၊အီပညာ၊ ကဗျာအချွတ် (၁) ပုဒ် ၊

ဝတ္ထုတတွယ်၊တတွယ်၊နပ်၊ တဲမ်းပါကဗျာ (၃)ပုဒ်စီးနဲဉ်း
နောင်၊သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်၊ကျပ် ဇာတ်ဝတ္ထုဖုံးယိုနောင်၊ လ၊အီသတိ၊
လ၊အီပညာ၊ လ၊အီအကျိုး အမျိုးမျိုးတဲင် ဘဝယိုခါ ဘဝငါအတာ၊
ထွာအီထာ၊ချမ်းသာ၊နောင်၊သွ။

ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမဲ့င် (၈) (၈)

ကဗျာမေတ္တာ

- ၁။ ဘုရားအလောင်း - အကျောင်းခရား
ဝတ္ထုအာဇာတ် - ဟောင်းမတ်နတ်ရား
တမ်းဖေးဖျင်ရင် - ခွန် နင် သံဃား
သွဉ်သွံနား - ချမ်းသာ လင်္ဂါဝါ ။
- ၂။ ဘုရားအလောင်း - အကျောင်းခရား
(နေထူးသွဉ်သား - ချိုင်းကားအများ)
နမ်းယိုတွမ်းသ - ယံခွေလွေဟား
ဆုကွီချား - မေတ္တာ ပသာဝါ ။

တောင်ရီ -

- (ကထင်းသွဉ်ဒါး - သံဃာအများ)
(ကထင်းသွဉ်ဒါး - တကားအများ)
(ကထင်းသွဉ်ထူး - နင်မှု အများ)
(ကောင်းသွဉ်ဖေးဒါး - ဆရာနတ်ရား)

ဗွေဗွန် - ကောဝိဒ
ဝေဇာရာမလိတ်သွဉ်တို့က်
ဝေင် (သထွံးပေး) သီးသဲင်
၁၃၇၆ - ဟား၊ ဒွဉ်သီးလာဗွေဇီ၊

(ဃ) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈)

(မာတိကာ - လိတ်ကတူးစဉ်း)

စဉ်း	အကျောင်းခရား	လိတ်မဲ့ငါ
၁။ ငေါင်းတယ်းအွဉ်	-----	က-ခ-ဂ
၂။ သုရာပါနဇာတ်	-----	၁
၃။ မိတ္တဝိန္ဒကဇာတ်	-----	၁၅
၄။ ကာဠကဏ္ဍီဇာတ်	-----	၃၀
၅။ အတ္တဿဒွါရဇာတ်	-----	၄၁
၆။ ကိပ်ကဏ္ဍဇာတ်	-----	၄၈
၇။ သီလဝီမံသဇာတ်	-----	၅၆
၈။ မင်္ဂလဇာတ်	-----	၆၉
၉။ သာရမ္ပဇာတ်	-----	၈၁
၁၀။ ကုလဟဇာတ်	-----	၉၀
၁၁။ အကတညုဇာတ်	-----	၉၉
၁၂။ ငေါင်းရီလွှဲခန့်	-----	၁၀၈
၁၃။ ငေါင်းရီလွှဲခန့် အဖြေမဲဉ်း	-----	၁၁၀
၁၄။ ငေါင်းရဲပ်နီဂုံး ကဗျာ	-----	၁၁၂
၁၅။ ငေါင်းရဲပ်နီဂုံး တွမ်း ငေါင်းဆုတောင်	--	၁၁၃
၁၆။ ထွားအားကျိုးဗား လိတ်ဘားသား	-----	၁၁၄

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

၉။ အပါယိမှဝဂ်

၈၁။ သုရာပါနဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်) ဝတ္ထု

နီဗ္ဗေဒဘုရား အင်းအုံသတင်းသွံ့၊ ကောသမ္မိခမ်း ကျောင်း “ဃောသိတာရုံ” ကိုအတွင်း ပွိုင်းပွို့်တွင်း “ဗ္ဗေဒသာဂတမထေရ်” တင် ဟော်နယ်ဗား “သုရာပါနဇာတ်” ယိုသွ။

ဒေါနယ်ကလဲင်းလဲင်း - ခြင်းနယ်ကစွမ်းစွမ်း၊ နီဗ္ဗေဒဘုရား နှစ် ဆိုးဝါး သာဝတ္ထိခမ်း (ဇေတဝန်ကျောင်း) ကိုထွ်တင် ဝါးကျစ် ကားလ ဒေးသစားရီး ကျွဲခီးလွေတဖူ၊ တွိုးစူးလွေခန်း “ဘဒ္ဒ ဝတီး” နိဂုံးဒုံတန်၊ တီဖိုးသားဖုံးတွဲနောင်၊ တီမဲသားဖုံးတွဲနောင်၊ တကားထိုင်လဲင်းသားဖုံးတွဲနောင်၊ ကလွေတဖူသားဖုံးတွဲနောင်၊ ထီးနီဗ္ဗေဒဘုရားတွေ့၊ လွဉ်ဗော့ရဲင်းထွ်ခါ လောင်းပါနဲင်းယို -

“ဘွဲ့တော့တန်ငါး ဆရာဘုရား ဗ္ဗေဒြ - ကျွဲလွေမျှန်း “အမ္မတိတ္ထ” သူ၊ ဗ္ဗေဒြ၊ အမ္မတိတ္ထရသေ့ကျောင်း ကိုသူနောင်၊ ကျမ်းတွဲကျမ်း၊ အစွဲတွဲသန်၊ နဂါးတန်အောင်းအုံ ဗ္ဗေဒြ၊ မဲ့နဂါးတန်နှစ်၊ မားယူးပက်နီဗ္ဗေဒ ဗ္ဗေဒြ” ဖေးလွေ၊ တောင်းဘုရား၊ လောင်းရဲခါနဲင်းနောင်ဖုံးသွ။

နီဗ္ဗေဒဘုရားနှစ်၊ တီဖိုးသားစတင် ဝင်၊ ကလောင်းဒါးငေါင်း ဖေးကျွဲတင်းနောင်၊ မားနဲင်းခန်းတဟွန်တောင်း၊ ဝင်၊ ဖေးကျွဲတင်း

(၂) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်,ရျာ,ငတ်,ဆီ အမိုင် (၈)

လောင်းသွပ်ပင်သွပ်လင်းတဲ့ ပွေးဘုရား ကျွဲလွေအုံနှိုင်းနှိုင်းချား
ဘဒ္ဒဝတီးနီဂုံးခုံတန်ထူး တခြာတမားကိုနောင်သွပ်။

အတွင်းနောင်ခါ ကဝတ်ပတ်ဒါး နီပွေးဘုရား ကမည်းဒါး
“သာဂတမထေရ်” နှစ် လပုထုဇဉ်းသီး (လောကီ) အဘိညာဉ်း
တင် တံ့ခိုးတန်တန်နောင်သွပ်။

ရသေ့ကျောင်းကို ကအောင်းဒါး ကျမ်းတဲ့ကျမ်း၊ အစွမ်းတဲ့
သန် “အဗ္ဗတိတ္ထနဂါတန်” နောင် အင်းလိုဆွဲမတင် နီပွေးဘုရား
ဖေးခွင်း (ထွဉ်း) သာဂတမထေရ်ဆွဲမ၊ သာဂတမထေရ်နောင်
လွေရသေ့ကျောင်းထူး၊ နဂါခင်းလမ်းနောင် (ဝွေပွေး) ဒါမီထွပ်
တွေ့ အုံတပန်းပီပဲသော့နောင်ကိုသွပ်။

နဂါကထင်းထီး ဝွေပွေးအုံသော့ ဝွေခင်းလမ်းခိုင်းနှင်းတင်
သယ်ခံဒါးဒွပ်တွေ့ အွဉ်းစွဲစွဲစွဉ်း အလူး၊ သာဂတမထေရ်တဲ့
(ဖန်ဆင်) အွဉ်းစွဲခိုင်းခိုင်း အလူး၊ နဂါနောင် အွဉ်းစွဲတော
အပျော့ (မေးပျော့)၊ ပွေးသာဂတမထေရ်တဲ့ အွဉ်းစွဲခိုင်းခိုင်း
အပျော့ (မေးပျော့)၊ နဂါတံ့ခိုးနှစ် တမားယူးပက်နောင်တောင်း
သာဂတမထေရ်၊ သာဂတမထေရ် တံ့ခိုးနောင် မားယူးပက်
(နီစွက်)နောင်နဂါ၊ ကွပ်နှစ်မ သာဂတမထေရ်နှစ် ဆွဲမနဂါ
တဆင်းပေးချား (နဂါမာန်းချော့-ကန်းတော့ရိုးသေး ဝွေပွေးထွပ်
တင်) ဝွေပွေးထွဉ်းထူး သရဏဂုံး (ထွဉ်းဆယ်ကပ် ဘုရားတရာ
သံဃာရတနာ)သွပ်ပါ၊ ထွဉ်းဆို့တံး သီးလငတ်ပါထွပ်ခါ ကျွဲ

သင်၊ချာ ပွေးဘုရားထူး (လင်းနယ်ဆွဲ၊မ၊ထွဲလဲဦးအကျောင်း၊)
နီပွေးဘုရားတဲ့ ခွင်းသ၊ကမည်အုံ၊ သတင်၊သွဲ၊အုံ ဘဒ္ဒဝတီးနီဂုံး
(ဒုံတန်) နောင်၊ထွဲ၊ခါ ကျွဲ၊ချာသင်၊ ကောသမ္ဘိခမ်းနောင်၊သွဲ။

သာဂတမထေရ်၊ ကဆွဲ၊မ၊နောင်၊ဒါ၊ နဂါ၊အခရားသတင်၊
နဝ်၊ တလဲင်းချင်၊ စွမ်းတိုးလို့ထံ နေပုဒ်နီဂုံးတန်၊နဝ်၊သွဲ။ ကောသမ္ဘိ
ခမ်းသား ဖြားဆားတန်ပေး ရိုးသေးကျိုးဆွဲ၊မ၊ ပွေးမျတ်ဘုရား၊
ဝိုင်းဘုရားထွဲ၊ခါ လွေ၊ထေ့သာဂတမထေရ်၊ထူး၊ ဝိုင်းသာဂတ
မထေရ်၊ထွဲ၊ခါ အုံလင်၊ချာ တထွောင်းကိုတွေ့၊ လောင်းဒေါ့၊လွ
နဲဦးယို -

“ဩပွေး - နီပွေးသီးအတာ၊ အီးလ၊ဗား တယိုးတင်းနဝ်၊
အမျိုးမိုင်၊ ပွေးဩ၊ အမျိုးနောင်၊နောင်၊ ဒေါ့၊နယ်သွေ့ နီသွဦးသီး၊
နီသွဦးသီး အီးမားဖေး အမျိုးနောင်၊ ပွေးဩ” လောင်းဒေါ့၊လွနဲဦး
နောင်၊သွဲ။

သာဂတမထေရ်၊နောင်၊ ဒေါ့၊နယ်တောင်းတကာ၊ အုံဒျား
တေးတေး၊ တွိုးဆဗ္ဗဂ္ဂီ (သူပါ၊စွဲ၊) ရဟန်းဖုံးနောင်၊တွေ့၊ ဒေါ့၊နယ်
တကာ၊နဲဦးယို -

“ကဗ္ဗန်ပီဝါးကျွဲခင်း၊ အရောင်းဟမ်းတချားချား၊ ဒေါက်ထီ
သူရားနောင်၊ နီအီးလ၊ဗား တယိုးတင်းတကာ၊ ဒေါက်ထီသူရား
အထီတချားစားနဝ်၊နဝ်၊ နစ်သက်တဲ့ နီနစ်သက်၊ မက်တဲ့နီမက်၊
တကာ၊သီး မဉ်းရက်မွေး သာဂတမထေရ်၊ မဉ်းကေးညှိုးမွေး

(၄) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈)

ဝွေ့ဗွေ့နောင်၊ မာ၊ဖေ့သွေ့ ကဗွန်ပိဝါးကွူခင်း၊ အရောင်းဟမ်း
တချားချား၊ ဒေါင်ထီသူရားနောင်ဟဲ့င်း” ရှိလွန်းနင်းနင်းဖုံးသွေ့။

ဝေင်၊ကောသမ္ဘိကို ကအင်းဒါး တကားဖုံးနင်း “မွေးသွေ့
ဗွေ့၊ မဲ့နီသွဉ်းသီးမာ၊ဖေ” အားမခံနင်းနောင်ထွေ့တင် လွေ့ဗွေ့
ဘုရာ၊ထျ၊ ပင်၊မ၊သေ၊သွမ်း မွူးရောင်တားထွေ့တော့၊ သဲင်၊ခန်း
ဒျား အလမ်းဖုံးနောင်သွေ့။

တို့သဲင်လမ်းတင် “မွူးရင်၊မဲ့ လူးကဗွေ့သာဂတမထေရ်
မ” အွဉ်းသ၊နဲင်းနောင်ထွေ့တော့၊ ခွေလမ်းနာလမ်း ရင်းစွမ်းလမ်း
ဒွီးခန်းဒေါင်သူရား ကဗွန်ပိဝါးကွူခင်း၊ အရောင်းဟမ်းတချားချား
ဖုံးနောင်သွေ့။

နဲင်းမွူးရောင်တော့၊ ခွေပင်၊နာပင်၊ ခွေကပ်နာကပ်ခန်းဒျား
အထီစွူတချား ဒေါင်သူရားနင်းသွေ့။ သာဂတမထေရ်တဲ တလမ်း
ထွေ့တလမ်း အွေသမ်းတိက်၊တိက်တော့၊ မွန်တလေ့တလေ့၊ အဝ်း
ဝေင်၊ကိုထန်း ဗ၊သဲင်၊နွေင်၊ခွမ်ကျောင်၊ တို့ဝေင်၊တခါ၊ငါတော့၊
ဝ၊လင်၊ပေင်းပြား၊ ဒေါ၊တမ္ဘိ၊တမာ၊ခန်းဒျားထာ၊နင်းသွေ့။

ဗွေ့ဘုရာ၊နောင်၊ တွံ၊သွမ်း၊ သွံ၊သွမ်းထွေ့ အောင်၊ဝေင်၊ကို
ကျွ၊ထန်းသဲင်၊တင် ထီးခန်းဒျား သာဂတမထေရ် အဝ်းပေင်းပြား
ထာ၊ တခါ၊ငါ၊ အဝ်းလီ၊အဝ်းလာ၊ အောင်၊ဒေါ၊တမ္ဘိ၊တမာ၊ထာ၊
နင်းသွေ့။

ဗွေ့ဘုရာရို -

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - ပိုင်သိုင်၊ သာဂတမထေရ်းယို သိုင်၊ အွဉ်း အွိုးကျောင်သူဟိုင်း” မိန်းနဲင်းနောင်သူ။

တို့ကျောင်တွေ့၊ သာဂတမထေရ်းမုနီ (ကတူ)နောင်၊ အွဉ်းပင်းလွေ၊ နီဗွေးဘုရားခင်းထျ၊ သာဂတမထေရ်းနပ် (သေ နမ်းတောင်းတင်) အကတူအွဉ်းခွမ်၊ အခင်းနပ်၊ အွဉ်းခိုး၊ ယောင်း ထေဗွေးဘုရား (ရဟန်းသီးချားယင်း၊ ဝွေယောင်းယင်း အဝ်းမာ၊ ဂ္ဂုဗ္ဗဒုး) နဲင်းနောင်သူ။

နီဗွေးဘုရားရိုး -

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - သာဂတမထေရ်း တမ္ပန်းတင်းဒေါပ် တွင်နောင်၊ ရိုးသေးမွေးစွဉ်းခွေ၊ ကထွိုင်းမွန်းဒေါပ် နဲင်းယိုခါနပ်၊ အထာရိုးသေးခွေလောင်း အောင်နေဟောင်း”

“အဲဉ်ထောင်း ပွေးဩ”

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - ကမဉ်ဒါး ‘အမ္မတိတ္ထ’ နဂါးကျမ်၊ နဂါးကိုင်တန်နပ်၊ ပါမိုင်ဆွဲမဟောင်း”

“သာဂတမထေရ်းယို ဆွဲမ၊ ပွေးဩ”

“မွန်းသူရားတင် ကအဝ်းပင်းပြားထာ၊ သာဂတမထေရ်း ယိုခါနပ်၊ ဆွဲမ၊ ဂါ ‘ရှူးထီပေးငါတဲ့’ ဒါးနေဟောင်း”

“ဒါးတောင်း ပွေးဩ”

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - ကွပ်အွေဒေါပ်တင်တွေ့၊ သေနမ်း သေနိမ်းခွမ်နဲင်းယို၊ သေနမ်းခွမ်အောင်ပြား၊ ကမာမွန်းဒါးလို့၊

(၆) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈)

ဒေါက်သူးရားနောင်၊ ဟောင်အွနဲ့၊ ဟောင်အွတောင်းနဲ့”

“ဟောင်အွတောင်း ပွေးဩ”

တို့နက်တင်ခါ ပွေးဘုရားနမ်း သွမ်းသွဲ့သာဂတမထေရ်းထွ
တင် -

“သုရာမေရယပါနေ ပါစိတ္တိယံ”

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - ကွပ်အွဒေါက် ‘သုရာမေရယ’တင်
ပါစိတ်အာပတ်သင်၊ (ပါစိတ်အပဲစ်ဟေး)” ပညတ်ခန်းဒျား သိက္ခာ
ပုဒ် (ထုတ်ခန်းဒျားဥပဒေး၊ ဖေးခန်းဒျားစီကန်း၊ ရဟန်းသီးလွှောက်၊
နားဟေး) နှိုင်းနက်ထွခါ ကျွဲထွိုင်းနှို၊ လွှေခန်းဒျား ‘ဂန္ဓကုဋီ’ (ဝွေ
ပွေး) ကျောင်ပေးကိုနောင်သွ။

ရဟန်းသီးဖုံး အုံပြုံးလို့ဝင်၊ ဒေါ့လွနှိုင်းယို -

“ပွေးပေးသီးဖုံးဟွေး - ပေါ့အွဒေါက်သူးရားနက်၊ ဒါးပညား
တံ၊ရို၊တန် လို့ယံ သာဂတမထေရ်းတန်သွ။မဉ်းတဲ့ ပွေးမျတ်ဘုရား
ကေး၊ရူ၊တန်သွ။နက်၊ တသေတသာ ယူးယားနွောင်၊ဒွါမ်၊ အွဒေါက်
သူးရားနက်၊ အပဲစ်တန်ပွေးစဉ်းဒျားထာဟွေး” သွမ်းသွဲ့လွစဉ်းဒျား
အွဒေါက်ခရား နှိုင်းနောင်ဖုံးသွ။

အဝ်းဒေါ့လွနှိုင်းနက်၊ နီပွေးဘုရား ကျွဲလွ ရီနှိုင်းယို -

“ရဟန်းသီးဖုံး - သီအုံပြုံး ဒေါ့လွငေါင်း အမျိုမိုင်ဟောင်း”

“ဩပွေး - နီသွဉ်းသီးဒေါ့လွဒျား ‘အွသူးရားမွန်၊တွမ်-
သေဒွါမ်နမ်းခရား’ ဒျား ပွေးဩ”

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - ရဟန်းသီးဖုံးနဝ် အွေသူးရားမွန်တွမ်
သေဒွမ်နမ်း ဘဝယိုလွမ်မွေးတောင်း၊ စိုးကရီးခါတွဲ အွေသူးရား
မွန်တွမ် - သေဒွမ်နမ်းနေနေ” အကျောင်၊ ထေနယ်ဟော်ချာ
စခါဘဝ လယိုအတွိုင်သွ။

သုရာပါနဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဗားရားဏသီးခမ်း ခွန်ပြဟွဒတ် အောင်းထွာခွန်
အတွင်၊ ဘုရားလောင်နဝ်၊ ထွာ “ဥဒိစ္စပုဏ္ဏားမျိုး” ကာသိခမ်းကို
နဝ်သွ။ အရွယ်၊ (ခိုဗင်း) ကထင်းတိုးတင် ပိုင်ရသေ့၊ အား
ထုတ် (သမထ) တရားတွေ့၊ လ၊အဘိညာဉ်း လ၊သမားပတ်
ခွမ်ဆိုးဒျားဈာန်၊ (ကျောင်ကျင်းချာငါ) အုံတခြာ ဟိမဝန္တာ၊ တပဲ့၊
ရံ၊ အင်းစဉ်းဒျား ငတ်ချာနောင်သွ။

တပဲ့ရသေ့ဖုံးနောင်၊ ခမ်းခါလာ ကထင်းအီးတိုးတင် လွေ၊
ထေ့ဘုရားလောင်ထျာတွေ့၊ လောင်းဒေါ၊နဲင်းယို -

“ဩဗွေဆရာ - ခမ်းခါအီးတိုးသွ။ ခဲဉ်းအတာ၊ တသား
အတွက် အီးသင်လူးခံက အိုးဒုံ၊ အီးအုံက အိုးဝေင်ဩ”

“မွေးဒျား တပဲ့ဖုံး၊ သီသင်ဟဲ့င်း၊ ကားကျို့ကလ၊ အံး
အွေသွေ့၊ ခွေတဲးတွဲ အုံဟေ့ဒျား ဟိမဝန္တာ၊ တခြာကိုယို၊ မဉ်း
လဲဉ်းခမ်းခါမဲ့၊ သင်ချာယိုကိုနော်”

“မွေးသွ။ ဗွေဩ”

(၈) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈)

ကထွာတပဲ့ရသေ့၊ ငတ်ချာဖုံးနောင်၊ အားမခံနဲင်းနောင်၊
ထွဲခါ ကျွဲသင်၊ ဝေင်၊ဟးရားဏသီး၊ ကျွဲအံ့ခွန် ဥယျာဉ်းခြံကို၊
တရောင်ယို တွံ၊သွမ်၊ (ဝေင်၊ထန်း)ခုံကို၊ တရောင်ယို လွေ့တွံ၊
သွမ်၊ဝေင်ကို၊ မူးခိုနစ်သက် ဟွန်ရက်ခိုမူး လူးလွပဝါပရာ၊ဖုံးသွ။
ကထင်းလ၊ နီနီ၊သွံနီ၊တွေ့၊ လောင်းဒေါ့လွ ခွန်တန်နဲင်းယို -

“ဩဗွေး - ရသေ့၊ အပါ၊ငတ်ချာဖုံးနောင်၊ အောင်းအွိုး
ဟိမဝန္တားတခြာကို သင်၊လွဉ်၊ အောင်းသတင်၊သွံ၊ နီဗွေးဥယျာဉ်း
ခြံကိုသူ၊ ရသေ့သူ၊ဖုံးနပ်၊ အကျင်၊ဆွေ့၊ ကူန္ဒြေးဟောင်၊ သီးလ
အင်းဖုံး ဗွေးဩ” လောင်းဟွန်လွ ခွန်တန်နဲင်းနပ်၊သွ။

ခွန်ကထင်းဟွန် ရသေ့သီး “အကျင်၊ဆွေ့၊ ကူန္ဒြေးဟောင်၊
သီးလအင်း” ဂုဏ်းကေး၊ဖုံးနဲင်းနပ်၊တင် လွေ့ထေ့ ရသေ့သီးထျ၊
ဝဲင်းရိုးသေးထွဲတင်ခါ ငေါင်းငါ့စွေ့တက် နစ်သက်ငါးတွေ့၊ လင်း
ဒေါ့နဲင်းယို -

“ခမ်းခါလစ်၊လာ အံ့ဗော့ယိုကိုခြာ ဗွေးသီးဩ” ပင်၊လင်း
ခါ၊နဲင်းနောင်၊သွ။ တဲးနပ်၊မာ၊ငါ ရသေ့ငတ်ချာဖုံးနပ်၊ ကျွဲသင်၊
သွံ၊သွမ်၊ဟော်ကိုနောင်၊လွမ်၊ သွံ၊သွမ်၊ထွဲ သင်၊အံ့ချာဗော့၊
ဥယျာဉ်းကိုနောင်၊သွ။

အတွင်၊နပ်၊ခါ တွိုးတနီ၊တွေ့၊ ဝေင်၊ကိုနပ်၊ မာ၊ပွယ်၊အွေဝ်
နပ်၊သွ။ ခွန်နပ်၊ ယူးနဲင်းယို - “ရသေ့၊ဖုံးနပ်၊ သွံ၊ဟးကြွိုး၊
တင်းသူးရား” ယူးဒျားနဲင်းနပ်၊တင် ထွဉ်းလူးအာအာ ဒပ်သူးရား
ဖုံးနပ်၊သွ။

ရသေ့ဖုံးနပ်၊ အွေ့ဒေါက်သူးရားထွေတင် ကျွဲသင်ဥယျာဉ်း
ကို၊ ကထင်းထွိုးသင်၊ ဥယျာဉ်းကိုတွေ့၊ မွန်ခန်းချားဒေါက် ပငါ
ပရာ၊ ရသေ့ယဟန်းသားနပ်၊ ထွိုင်းကျူးထား၊ ရသေ့ယဟန်း
သားနပ်၊ တချင်ငေါင်း၊ ယင်ဟန်းသားနပ်၊ ပင်းတောင်ပင်းတင်
အထားအံ၊ အင်းကန်းအင်းကဉ်း၊ အင်းဒင်းအင်းဒိန်းစွဉ်းလို့ဝင်၊
နပ်သွေ။

မွန်ဒေါက်စွန်းခန်း ကထင်းသေနမ်းတင် ထွားချာထွားငါ
တွေ့၊ အင်းလိုအင်းလာ၊ အင်းတခိုအင်းတအာ၊ အင်းကန်းအင်း
ကဉ်း၊ အောင်းဒင်းအင်းဒိန်းစွဉ်းလို့ဝင်၊နောင်မ၊ ဝင်သ၊ကူစွိုး၊
ကွပ်ပွိုးအွေ့ဒေါက် ထာ၊တဟောင်တောင်း မာ၊မားထွာမားနဲင်းယို”
သ၊ကိုယူးလ၊ ပေးသ၊တလွိုး ငွိုးလွစွဉ်းထာ၊ဖုံးသွေ။

“ကွပ်နီအုံထွေတင်း ဆရာမ၊ မားလ၊နဲင်းယို၊ မာ၊မား
အကုသိုလ်းနဲင်းယိုမွေ့ဟွေး”

ဟွန်မားမွေးစွဉ်းထာ၊ဖုံးတင် ထူးဆင်ပရိက္ခရာ၊ ဖထိုးစွဉ်း
ချား ဥယျာဉ်းခြံ သင်ချာယင်းချား ဟိမဝန္တာတခြာကို၊ တမြို့ဖုံးယို
သိမ်ဟပ်ထွေတွေ့၊ လွေကန်းတော့ရိုးသေး ဆရာမွေးနပ်သွေ။

“တပွဲသီးဖုံးဟွေး - လွေအောင်းခို လွေအုံဝင်သူနောင်၊
သွမ်ပန်လုမ်းချား၊ အုံမားချမ်းချမ်းသားသားနေဟောင်း၊ ထီးထီး
သင်သင်၊ အုံညီနေလို့ဝင်ဟောင်း”

“ဩမွေး ဆရာဩ -

သွမ်ပန်လုမ်းချား၊ အုံမားချမ်းချမ်းသားသားချား၊ ထီးထီး

(၁၀) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈)

သင်သင်၊ အံညီ၊ ချားလို့ဝင်၊ မွေးသြ၊ ကွဲးတွေ့၊ - ”
“ကွဲးတွေ့၊ ထမိုင်၊ ဟောင်း”

၈၁။ အပါယိမှ အနစိုမှ ၊ အဂါယိမှ ရုဒိမှ စ ။
ဝိသညီ ကရဏီ ပိတ္တာ ၊ ဒိဋ္ဌာ နာဟုမှ ဝါနရာ ။

“တဟောင်အွ၊ တင်း ဒေါင်သူးရားနပ်၊ ကွပ်ပျိုးအွ၊ မားတင်
သညားသတိ၊ အဲဉ်ထောင်းဒွမ် တစိ၊ စိ၊ တွေ့၊ တချင်၊ တဲ့ တချင်၊
မားလဲဉ်း၊ ကျူးတဲ့ကျူးမားလဲဉ်း၊ မဲ့ထီတဲ့ ဟူးဗွိုးလဲဉ်း၊ နီသွဉ်းသီး
နောင်၊ ရှိ၊ မားစွဉ်း တထွာတင်းယိုလွမ်း၊ မွေးသြ”

အဆရာ၊ ဘုရားလောင်းရှိ၊ -

“လို့သီးယို ပေါးအုံခေါ်ဆရာ၊ (ပေါးနားတင်း ဆရာ၊ ငေါင်း)
နောင်၊ အထွာဒါ၊ အမားဒါ၊ နဲဉ်းနောင်၊ လွဉ်းလွဉ်း” တဗျသွမ်၊ သဲ့၊
အတပဲ့၊ ဖုံးနဲဉ်းနောင်၊ သွ။ ။

“တပဲ့၊ သီးဖုံးဟွေး -

“ကားယိုမာ၊ ငါနပ်၊ ထာ၊ တဟောင်တင်း အကုသိုလ်းမျိုးနပ်၊
မားမွှန်းတောင်းဒွမ် ပငါပရာ၊ စွမ်းပါ၊ ပါ၊ နော”

ခွဲ၊ မ၊ အတပဲ့၊ ရသေ့၊ ဖုံးနဲဉ်းနောင်၊ ထွ။ တင် ကလ၊ ခါ၊ ဈာန်၊
တရာ၊ နောင်၊ ခံ၊ ကိုင်တင်းလာ၊ လာ၊ တွေ့၊ ဘဝတသာ ကထင်း
လွေ၊ ငါနောင်၊ တွိုးထင်းစွဉ်းချား ပြဟွားခမ်းသူ၊ အကျောင်၊ တပဲ့၊
ဖုံးနောင်၊ မော့၊ နောင်၊ ခါ ထွာဖို ရသေ့၊ တပဲ့၊ ဖုံးအကျောင်၊ ဘုရား၊
(ခွေ) ယိုနပ်၊ မော့၊ နပ်၊ ခါ ထွာဖို ရသေ့၊ သီး အဆရာ၊ အကျောင်၊

ပေါင်၊ချာဇာတ်နဲင်းနောင်၊သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်၊ကျပ် “သုရာပါနဇာတ်” ယိုတင်
ကလ၊အီ သတိ၊ ကလ၊အီပညာ၊ ကလ၊အီ
ထာ၊သေ တရာ၊ဖုံးနပ်၊ -

- ၁။ ဆရားသီးအမျိုးနောင်၊ ယွမ်းအံးတပဲ့တင် ကိစ္စအရေးတန်
ရော့ဖေးတားဝွန်းတဲ့ ဖေးတားဝွန်းဟး ၊
- ၂။ ကထွာတပဲ့တဲ့ ဆရားကဖေးတားဝွန်းအတွိုင်၊
ယံကအောင်းလ၊ ချ၊သ၊ကျိ၊စာ၊ဟး ၊
- ၃။ တကားသီးဖုံးနောင်၊ အကျိ၊ကအောင်းရာ၊ယူး
အမျိုးလူးမ၊ လူးဟး ၊
- ၄။ လ၊လောကီဈာန်းတင် ဖန်ဆင်၊ဒါးအမျိုးမျိုး၊ တံ၊နို၊မဉ်တန်
နဲင်းမိုင်၊တန် ပေါးအွ၊ဒေါပ်၊ ပေါးဒေါပ်ယားသွ။နောင်၊ မဉ်
ဈာန်းဈာန်းတဲ့ယဝ်း ပျောက်ထို၊ တံ၊နို၊မဉ်တန်တန် (မဉ်၊
မဉ်တန်တန်) ခင်းဝန်ထို၊ဟး၊ အောင်းပြားလွင်၊စွဉ်းထာ၊
ထွာထို၊စွဉ်း လို၊ဟးတဖြာ၊ ထွာထို၊စွဉ်း လို၊သွ၊မံ၊တပါ၊
- ၅။ မဉ်ယေန်းကေးကေး၊ မဉ်ရိုးသေးသေး၊ ပေါးမွန်၊သွ။ဒေါပ်နပ်၊
မွိုးဖါဆရာ၊ ရတနားသွံပါ၊ ကုသိုလ်းတရာ၊တသေဒွ၊မံ၊
(သုရာမေရယ မဇ္ဇပမာဒဉာနာ) ထွာတေးစွဉ်း လို၊မွိုက်
လို၊ရွိုင်၊တပါ၊ ၊

(၁၂) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈)

၆။ အွေဒေါင်သူရား ဘုရားရဟန္တာအပေါင်း သူတော့ကောင်း
သီး ကျွန်တောင်းလာလာ - အကျောင်း စတင်နဲ့
နပ်ဖုံးသွ။

သုရာပါနဇာတ် ကဗျာ

၁။ ကောသမ္ဘိခမ်း - ခင်းလမ်းသားယား
အမွတ်ထွ - ကိုင်ကျ နဂါး
မွေးသာဂတ - ယံကျဟောင်းငါး
တံ၊ရိုးအား - နွှောင်းချား မွိုက်နဂါး ။

၂။ ရသေ့ထွာဖို - လောင်းယို ယံငါး
ကျင်းမြင်အံတေ့ - ရသေ့ငတ်ချာ
ပွယ်တန်နက္ခတ် - ဝင်းကပ်သူရား
မွန်စွဉ်းချား - ဝေးပြား အင်းလိုလာ ။

၃။ လချာန်းတံ၊ရိုး - ဝင်းရိုးယံငါး
ပေါးမွန်သူရား - အောင်းပြားလွင်ထာ
ယေန်းကေးတဲ့ယင်း - ရွှင်စောင်းထိုးဟား
သူရားနက် - ယူပက် ဒုက္ခအာ ။

သုရာပါနဇာတ် သွတ်ထွယိုသွ။

ဒေါ်ရဲင်အား - သူရားအစွန်း

လုလောကီဈာန်တင် ကျောင်းဒါးထား၊ မိုးလောင်းတဲ့
ယင်း၊ ဖန်ဆင်းဒါး အမျိုးမျိုး၊ တံ၊ခို၊မည်တန် နှဲင်းမိုင်၊တန်
တဲ့ယင်း နှောင်တင်း ဒေါ်ရဲင်အား၊ နှောင်တင်း သူရားအစွန်း။

တလ၊တင်းဈာန် ပုထုဇဉ်းသာမညထင်းဟ ဒေါ်အိုး
ထား၊ ဒေါ်မားမွ၊ ဒေါ်မားဒုက္ခ၊ ဒေါ်မားထွာရောဂါး၊ ဒေါ်မား
ဒေါင်းအသက်၊ ဒေါ်မားယူပက်၊ ဒေါ်တွဲနက်ပါ အပိုအမား၊
မော့ဆာအဝါခွင်း၊ ဒေါ်သားအပိုမာ စွမ်းဖြာ၊ ငွီးဟားထားလွင်း
လွင်း။

အွေ့ဒေါ်ထိဟား၊ ဒေါ်ယားလုအသား၊ အင်းလိုသားတွေ့
ထွာစွေ့ဘီလူသား၊ သားကိုင်ပေါး သားမေးဖြင့်၊ ပါးမိုင်ကျ
လွင်ဟင်း၊ ကျအီ လွင်မြိုင်ထွာမိုင်၊ လိုင်လို့ဝင်၊ နက်လို့ဝင်၊
ဗွမ်လို့ဝင်၊ ဖဲ့လို့ဝင်၊ ဗက်လို့ဝင်၊ ထောင်းလို့ဝင်တွမ်းနား၊
သွီးရီးလီလာ၊ ကဆာသားတဲ့ဆာ၊ ကသီသားတဲ့သီ၊ ကထဲ့
ထောင်းသားတဲ့ထဲ့၊ ကထွိုင်းခံးဟား ထောင်းဒုက္ခမ၊ နှောင်တ
တရားလုဆိုင်၊ ကွပ်ခွေအွေ့ဒေါ်မား ခွေလုထား ဒုက္ခ၊ ခွေဆွ
ဟားပသီးခွေနှဲင်းယို၊ သားကိုယူလုဆိုင်၊ ငါးရိုင်လို့အခမ်း။

မည်ဒါးပညားနှဲင်းမိုင်ဒါး၊ မည်အိုးနှဲင်းမိုင်အိုး၊
မည်ကျား နှဲင်းမိုင်ကျား၊ မည်ခြေနှဲင်းမိုင်ခြေ၊ ဘုရား
တကား၊ စင်တကား၊ ပါးမိုင်တကားကားတဲ့ယင်း ပေါးစွယ်၊

(၁၄) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈)

➤ သွူသူရား၊ ပေါးအွေးဒါးသွူဒပ်၊ ပေါးမွန်သွူဒပ်နပ်၊ ကား
ကထန်းပြောင်း၊ ကားကလောင်းဖြေ၊ ဒေါ့လွေတငါတင်၊ တပီ
တင်းဒွမ် လိုမည်၊ အိုး၊ တပွန်တင်းဒွမ် လိုမည်ကျော၊ တပွန်
တင်းဒွမ်လိုဒါး၊ တပွန်ပီတင်းဒွမ် ဘုရားတကား / စင်တကား၊
ဗွန်တောဒျား လိုဗား၊ ပီတောဒျား လို၊ (အလကား)။

 ကွပ်ဒေါပ်တင် တဦးလို့လ၊ ထွာထိုလိုမွ၊ ထွာထို၊
လိုဒုက္ခနောင်သွူ။

တွိုက်တွမ်းဒေါပ်ယာ - နီသီအာ ကဗျာ

- ၁။ ယံမွ ယံသီ - နီယို ဝင်ကျမ်း
 မွန်ဗားအီတား - သူရား ဝင်တံ၊
 ယာမ ဖြေစာ - ယာဗွာ ဖြေအံး
 တနတ်တေ့ - မဲ့ခေ့ နီစွယ်ရံ ။
- ၂။ ယာမ ယာဗွာ - ဘီယာ သူရား
 ဟပ်တင်းယံယွန်း - အွေမွန်းလာလာ၊
 သရားသင်ထို - ထွာယို ရေးဂါး
 မအိုဆေး - မန်းဟွေး ဒေါ့ယိုခါ ။
- ၃။ သုရာမေရယ - သီးလ သိက္ခာ
 ဘုရာဗွေမျတ် - ပညတ်သေခါ၊
 ဗွေဘုရာငေါင်း - နားတင်း စွယ်ဒျား
 ကျိုအဲဉ်ထင်း - သီစောင်း ဒုက္ခအာ ။

**၈၂။ မိတ္တဝိန္ဒကဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်) ဝတ္ထု
(နဝကနိပါတ်)**

နိဗ္ဗေဒဘုရား အဝဏ္ဏသုတေသနသံဃာ၊ သာဝတ္ထိခမ်း ဇေယျဝန်၊
ကျောင်းကိုအတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း “စင်ဒေါယဝံ၊တပါး”တင် ဟော်၊
ဗား “မိတ္တဝိန္ဒကဇာတ်” ယိုသွ။

ပါ၊တဖြာ၊နောင်၊ နို့သော့သားသနား ဗိုင်ရဟန်းထွေတင်
(ကမ်းသ၊မာ၊ချား၊ ကမ်းသ၊အံ့ချားတင်) ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၊ ဆွဲ၊မ၊
တဲ့ တလ၊တောင်း၊ သွ၊ပေးခွပေး ဒေါ၊ဖေးတဲ့ တနားတောင်း။

“နာ၊နောင်၊ ထင်းနိုင်းယိုဟိုင်း၊ ဆွတ်၊နိုင်းယိုဟိုင်း၊ ထွား
ငါနိုင်းယိုဟိုင်း၊ ထွားတဖြာနိုင်းယိုဟိုင်း၊ ဗျားနိုင်းယိုဟိုင်း၊ အွဉ်း
စွဉ်းနိုင်းယိုဟိုင်း၊ ကွဉ်နိုင်းယိုဟိုင်း၊ ဗိုင်နိုင်းယိုဟိုင်း၊ ရုံးနိုင်းယို
ဟိုင်း၊ သဝိတန်၊ ချမ်းနိုင်းယိုဟိုင်း၊ သွမ်းနပ်၊လူးခံ၊ငါ ကိစ္စ၊တလဲင်း
တားငါ၊ သွံ၊သွမ်းနပ်၊ ဆင်းချင်းပါ ပစ္စဝေက္ခဏားဟိုင်း၊ အံ့ကုဇန္တု
ဟပ်ဟပ်ဟိုင်း၊ ချင်းသွံ၊ အာဟားရဟိုင်း၊ မွူးရောင်၊ခိုး သေထွိုင်း
စောင်းစောင်းဟိုင်း၊ ထဉ်းအာဂန္တုမဉ်းပျော် မာ၊ဗားနိုင်းမိုင်၊ သေ
သော့(အာဂန္တုကဝတ်)ဟိုင်း၊ မီးမဉ်ဟော်၊တရာ၊ မာ၊ဗားနိုင်းမိုင်၊
သေသော့ (ဓမ္မိကဝတ်)ဟိုင်း၊ ယိုဖုံးနပ်၊ ခန္တကဝတ် တဆီလစ်၊ပါ၊
ယိုဖုံးနပ်၊ ဝတ်တန်သွစ်၊ဆီ၊ ဝတ္ထုရာ၊ဖုံးနပ်၊ နာ၊ဟောင် မာ၊ကေး
ကေးကွေး၊ ယိုနောင်၊ ‘ဓုတင်း’တဆီသွံပါ၊၊ ဓုတင်းတဆီသွံပါ၊ဖုံး
နောင်၊ နာ၊ဟောင်ဆောက်တဲ၊ မဲဉ်းမဲဉ်းကွေး” ဆွဲ၊မ၊နိုင်းနောင်၊

(၁၆) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈)

နဝ်၊ နားတောင်း၊ သယ်ခံးတင်း၊ ရိုးရိုးသေးသေး ပွေးပွေးစောင်း
စောင်း ထူးတင်းငေါင်းအဆွံ့အမ၊ ဒေါချာထင်းနိုင်းယို -

“ခွေနဝ်၊ တဒေါတင်းသီ၊ သီတဲ့ ဒေါမွန်းခွေထမိုင်မိုင်၊
ဟောင်တဲ့ ခွေနမ်းတွမ်းခွေနမ်း ခွေမာချား၊ ကိုင်တဲ့ ခွေနမ်းတွမ်း
ခွေနမ်း ခွေချင်းချား” ထင်းတန်ချာချား အနမ်းနိုင်းနဝ်သွ။

ရဟန်းသီးဖုံး အုံပြုံးလို့ဝင်တင် ဒေါလွရဟန်းနတ်နောင်၊
အခရာ၊ ဆွံ့မနိုင်းမိုင်ဆွံ့မ လတင်း၊ ဒေါနိုင်းမိုင်ဒေါ ရော
တင်း၊ အဝ်ဒေါငေါင်းနိုင်းနဝ်တွင်၊ နီပွေးဘုရာကျလွဉ်။

“ရဟန်းဖုံး - သီအုံပြုံး ဒေါလွငေါင်းထမိုင်ဖုံးဟောင်း”
ပွေးဘုရာရီနိုင်းနောင်တင် -

“နီသွဉ်းသီးဒေါချား ရဟန်းဆွံ့မယပ်၊ ခရာနောင်၊ ပွေး
ဩ” ရဟန်းသီးဖုံး လောင်းချာနိုင်းနောင်တွော့၊ နီပွေးဘုရာထွဉ်း
ဟဲ့လွဉ် ရဟန်းနောင်။

ကထင်းဖျော်လွဉ်တွော့၊ နီပွေးဘုရာရီ -

“ရဟန်း - နာနောင်၊ ‘ဒေါယပ်ငါး’ကရီနဝ်၊ မွေးနဲ့”

“မွေး - မွေးဩ”

“ရဟန်းဟွေး - နာနဝ်၊ ဘဝစိုးရီးတဲ့ ကွပ်ဆွံ့မယပ်၊
ပွိုးနားတောင်း ပညားအောင်းသားငေါင်းတင် နာထင်းဟးဖိုလဲဉ်း
နုစက် (နာယူပက်ဒုက္ခဖိုလဲဉ်း) အကျောင်၊ ယံတောင်သေးသေး
ဟော်ဖေးပန်ချာ ငါယိုအတို့ငါးသွ။

ဇာတ်ဝတ္ထု၊ ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ အမိုင် (၈) (၁၇)

မိတ္တဝိန္ဒကဇာတ် (အတိတ်ဝတ္ထု)
(ဒဿကနိပါတ်)

အိုးစခါ ဘုရားကဿပစိုး ဟေးရားဏသီးခမ်းကို ခြွေကုဋ္ဌေး
သွစ်ဆီ သဋ္ဌေး (တမာဝါး) နောင်၊ အပိုခိုအောင်းတဖြာ၊ အမည်၊
“မိတ္တဝိန္ဒက” နောင်၊ သွ။

မိတ္တဝိန္ဒကမိုးဖါနောင်၊ သောတာပန်းပုဂ္ဂိုလ်း (လ၊ တမင်
တဖိုလ်း)၊ တိုးအပို မိတ္တဝိန္ဒကနင်၊ သီးလအိုင်ထောင်း၊ သဒ္ဓါးတရာ၊
အိုင်ထောင်း (ယျမ်းတင်းဘုရား၊ တရား၊ သံဃား၊ ယျမ်းအံးတင်း
ကံး၊ ကံးအကျိုး) အဖါကတိန်းသီထို၊ နောင်၊ တမြို့ဥစ္စား အမိုး
သိမ်ခါလို့ဒုား။

အမိုးဒေါ၊ ဖေး အပိုမိတ္တဝိန္ဒကနဲင်းယို -

“ပိုခို - ကအီးသင်ထွာဗားလို့နင်၊ တယိုတောင်း၊ ယိုခါ
နာသင်ထွာသွ။ လို့ လူးထာဟိုင်းပို၊ ထူးသီးလဟိုင်းပို၊ ဆောက်
တဲးထာဟိုင်းပို၊ နားတရာဟိုင်း ပိုခို”

အမိုးကတိုးအွဉ်းအိုးတဲ အပိုခို ဒေါ၊ ရာနဲင်းယို -

“မိုး - ခွေမည်လူးတင်းထာ၊ မည်ထူးတောင်းသီးလ၊ မည်
ဆောက်တဲးတင်းထာ၊ မည်နားတင်းတရာ၊ နီမိုးဒေါ၊ ဖေးမွန်းခွေ
ထမိုင်မိုင်၊ ကမ်းဒုားခွေသ၊ ခွေမည်မာနဲင်းမိုင်တဲ ခွေအီးမာဒုား”
ဒေါ၊ မြို့ကံထွ။ ခွဉ်းထာနဲင်းနောင်။

(၁၈) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈)

ပိုငေါင်းနောင်၊ တနွိုးတောင်းစွဉ်းတဲ့ မွိုးထားရက်ပိုလောင်း
အောင်းကြောင်းစင်ဒျားစွူစွူ။ ကွပ်နောင်မ၊ -

“ပိုခို - ဟန်းနီယိုနပ်၊ လာဗွေနီ၊ ဥပုသ်နီ၊ (ဝင်ဆောက်
တဲးထားနီ၊) ပိုခို ထင်းသွေ့ကျောင်၊ ထင်းဆောက်တဲးထား၊
တနီ၊တနာ၊ နားတရာထွူတွေ့၊ သင်းလွဉ်ဟဲ့င်း၊ မွိုးဖေးဆွမ်း
နာ့ရွဉ်တရောင်”

“ဖေးမွေးဒျားနဲ့ မွိုး”

“ဖေးမွေးဒျားပိုခို၊ မွိုးအမျိုးလဉ်နာနဲ့”

“မွေးသွူ - မွိုး”

ကွပ်ပွိုးမဉ်လ၊ငါး ရွဉ်တရောင်တင် မိတ္တဝိန္ဒကနောင်၊ ထင်း
ကျောင်၊ ထင်းဆောက်တဲး၊ မွူးဟာထားခွေတွေ့၊ လွေပေင်း
တော့ညာတောဒျားထား၊ တရာငေါင်းဟွန်တင်း၊ နားတင်းတရာ၊
တငွါငွါ၊ ပေင်းအွီးခွေကရစ်၊ ပေင်းယေန်ကတစ်ဒျားထား၊ လေ
စွဉ်းတနာ၊ နှဲင်းမွူးရောင်၊ ထွိုင်းစောင်းဖြားမဲ့၊ အွဉ်းပီပဲအလွိုး
သင်းအမွိုးလမ်း။

အမွိုးမူနောင်၊ ယူးနှဲင်းယို -

“ပိုခိုနားတရာဟ၊ ဟန်းရောင်စောင်းယို မဲ့အပင်သင်းဒါး
အဆရာဗွေ၊ ကဟော်ဖေးတရာနောင်ကွေး”

အမွိုးယူးနှဲင်းနပ်တင် ရဲနီအွီးအင် အအံအအွေ၊ ဒါမသေ၊
ဗွေရဟန်ခင်လမ်း၊ အောင်းမောင်ခန်း အပိုခိုဖျော်၊ (အပိုခိုတဲ့

အမျိုးဖေးကထင်းတန်၊ တွမ်းဟိတ်တွမ်းဟန်၊ တွမ်းကူခြွေး၊ လွေး
ယေန်းကေးခန်းထား၊)၊ ဖျော်သင်တဖြာတန်ချားတွေ့၊ အမျိုးစွေး
ဆွမ်းနဲ့င်းယို -

“ပိုခို - နာပင်သင်တောင်း ထေရ်စောင်းကဟော်တရာ၊
နောင်နဲ့ ပိုခို”

“ပုဂ္ဂိုလ်ကဟော်တရာနပ်၊ ခွေတလိုတင်းလာလာမျိုး”

“ပေါးနောင်တဲ့ အံ့ဒဲဉ် (ပဲစ်)ယိုဟိုင်း ပိုခို”

“နီမျိုး အင်းဖေးခွေ ရွဉ်တရောင်မွေးတောင်းနဲ့၊ ဖေးရီးခွေ
ရွဉ်တရောင်မ၊ ဒဲဉ်နောင်၊ အံ့ဆိုင်ချား”

“အံ့ရီးဒဲဉ်ဟိုင်း ပိုခို၊ ရွဉ်နောင်၊ မဲ့ဖေးဆိုင်ချား”

“ပေါးလထွေ ရွဉ်တရောင်မ၊ အံ့ဒဲဉ်”

တို့နောင်မ၊ မိတ္တဝိန္ဒကသီးမျိုးနောင်၊ ရွဉ်တရောင် အွဉ်းတံ၊
လင်၊ အပိုဆင်၊ မိတ္တဝိန္ဒကတဲ့ အံ့ဒဲဉ်ထွေ ထူးရွဉ်တရောင်နောင်၊
ကူကားဖြေစာအီထား၊ (အဆင်းရော့တင်) တပေါးညတင်းတွေ့၊
ရွဉ်အင်းတောခန်း တသိန်၊ နီသောင်းနောင်သွေ။

တို့နောင်ခါ မိတ္တဝိန္ဒကယူးနဲ့င်းယို -

“ခွေထုမ်းနေးသဘော (ဇြီ) ကူကားတန်ကထားမ၊” သ၊
ယူးလနဲ့င်းနောင်။

“မျိုး - ခွေထုမ်းနေးသဘော (ဇြီ) အီးလွေကူကားတန်
ထား”

(၂၀) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈)

အမွိုးကထင်းဟွန် အပိုငေါင်းနောင်တွေ့ သုဝီးသုဝ၊
ဒေါ့ဖေးအပိုနဲင်းယို -

“ပိုသို - မွိုးနောင် ပိုအောင်းနာတဖြာလွမ်း၊ လမ်းကိုယို
ရွှင်အင်းအာလဲဦး၊ လွေသမုဒ္ဒရားထီကိုနောင် အန္တရာယ်အာငါး၊
လွေမွန်းပိုသို”

“ခွေလွေတိက်တိက်မွိုး၊ နီမွိုးရဲခါမွန်းခွေ၊ ရဲခါခွေ လ၊
တောင်း”

“ပိုသို - ရဲလုလုဟေးနာ”

အမွိုးရိုးနဲင်းနောင်တင် စက်သဲဦးခါအပိုစူ၊ အပိုမွိုက် မိတ္တ
ဝိန္ဒကနောင်တဲ့ ထို့ချာအစူ တုပ်စွဉ်းအမွိုး၊ နွန်းဝစွဉ်း အမွိုးတွေ့
ခံမော့စွဉ်း အန္တရာယ်၊ ထုမ်းသဘော လွေစွဉ်းထီပင်းလမ်းကို
သူသွ။

ကထင်းလုနွတ်နီယို ထီသမုဒ္ဒရားကို ကွပ်မိတ္တဝိန္ဒက
(အကုသိုလ်းကံထွေးငါး)တင် သဘောအိုင်းလွေဒွမ်၊ (ဝါးနဲင်းမိုင်၊
ဝါး - မတို၊ နီနဲင်းမိုင်နီ - လဒွမ်) အောင်းစွူဖွိုးစွဉ်းဒျား
ထီသမုဒ္ဒရားကိုနောင်သွ။

သဘောကိုနပ် လိုပါအာတန်တင် ခွေဒေါ့တမျို၊ နာရီ
တစွိုး၊ ကင်းကငိုးထားတဲ့အောင်း၊ ပါယူထားဒါး ပညားသား
တဖြာနောင် ရှိ-

“ဒေါ့ဟော့ဖြာမျိုမျို၊ ဖြာစွိုးစွိုး၊ ငိုးဟော့ထားတဲ့ ထွ။

တင်း၊ နီလိုအကိုဖုံးယိုနောင်၊ လိုပဲစ်မားမွိုးဖါ၊ လိုအပဲစ်တန်ပါ
နပ်မ၊ (အပဲစ်ထွေးငါးနောင်မ၊) သဘော၊လွေ၊လ၊ဒွါမ်နဲင်းယို၊
အံးသစွာ၊ ဗို၊နေးမဲးမ၊ အီးသေထွ၊ အဖြာ၊” ရိုးနဲင်းနပ်ထွတဲင်
ဗိုမဲးပငါပရာ၊ တန၊စွဉ်း မိတ္တဝိန္ဒက၊ ဖေးကကေးနပ်ထွ၊ ဗိုစွဉ်း
တဖြာသွံလဲင်း၊ သွံလဲင်းဗွေဗွေ တန၊စွဉ်း မိတ္တဝိန္ဒကလွဉ်းလွဉ်း။

“ကွပ်ပါယိုတဖြာတဲင် လိုအမျာ၊ ဖေးကသီဟးမွန်း”ရိုး
လွနဲင်းနပ်ထွထွ၊ မိတ္တဝိန္ဒကနောင်၊ ဝင်ငင်းရမ်း၊ အွဉ်းဒင်းဖေါင်း
လောင်း၊ ဝင်ထျးဖေါင်းလင်ထီကို၊ သဘောယိုတဲ့ တဆင်းပေး
ဒျာ၊ လွေ၊မွိုင်စွဉ်းဒျာ၊ သမုဒ္ဒရာထီကိုနောင်သွ။

မိတ္တဝိန္ဒကနပ်၊ ဗေင်းဒင်းဖေါင်းလောင်း၊ အဝ်းခွဉ်းလင်ထီ၊
တျိုးလွေခန်းကြွန်ပေး တကြွန်လောင်း၊ ကြွန်ပေးလောင်းနောင်၊
“ဝေမာနီကပိတ္တာမူးလစ်ဖြာ - သင်ဗိမာန်”အောင်၊ ပိတ္တာမူး
လစ်ဖြာဖုံးနောင်၊ လွေခံးဟး ဆင်ရယ်ဒုက္ခန္ဓုတ်နီ၊ သင်စံးစာ၊
ချာယင်း ချမ်းသာသုခန္ဓုတ်နီ၊ မိတ္တဝိန္ဒက ကဖျော်လွေတွင်နောင်၊
တေးတနပိတ္တာမူးလစ်ဖြာ၊ အောင်စံးစာခိန်းတဲင် မိတ္တဝိန္ဒက
ထူးသီးလတနီ၊ ဆောက်တဲးဟးဖိုထာ၊ တနီတနာ၊ အကျိုနောင်၊
ဖေးထွေ၊ လွေမော့ပိတ္တာမူးနဲင်းယို၊ စံးစာဟးရမ်း ချမ်းသာနဲင်း
ယိုသွ။

“ယို ခွန်ဗွေ - နီသွဉ်းသီး စံးစာချမ်းသာ၊ နွတ်နီတား
ဗွေလဲင်း၊ အီးလွေခံးဟးတော ဆင်ရယ်ဒုက္ခ အီးညန္ဓုတ်နီ၊

(၂၂) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈)

ခံဒုက္ခမင်းဗွေချွတ်၊နီ၊မဲ့၊ နီသွဉ်းသီး အီးသဲင်၊ချာယင်းယိုကို၊ ခါးလား
နီသွဉ်းသီး ကဖျော်နောင်၊ အံပျော့ပျော့သော့၊ဗော့၊ မိမာန်းကိုယို
နော” ထွန်းခါ၊နဲင်းနပ်၊ထွူတင် လွေ့ခံးဟး (အကုသိုလ်းအကျိုး)
ဆင်၊ရယ်၊ဒုက္ခနောင်၊သွူ။

မိတ္တဝိန္ဒကနောင်၊ ပိတ္တာမူ၊ တိန်းအဲဉ်ထောင်းတင် အံထာ၊
ပျော့တင်းတော့၊ ဗေင်းဒင်းယင်းအဖေါင်းလောင်း၊ အွဉ်းခြွဉ်းယင်း
ထီ၊ လွေ့မော့ယင်း ကြွန်ပေးတကြွန်၊ ကြွန်နောင်၊လောင်း ပိတ္တာ
မူသွဉ်းဖြာ၊ “ ရွဉ်မိမာန်း” အပ်၊ မိတ္တဝိန္ဒက စံးစာ၊ညီ၊ယင်းချွတ်၊နီ၊
ပိတ္တာမူသွဉ်းဖြာ၊ ဒေါ့၊ခါ၊နဲင်းကရီးနောင်၊အတိုင်၊ မိတ္တဝိန္ဒက
နားတောင်း၊ ဗေင်းဒင်းယင်းဖေါင်းလောင်း အွဉ်းခြွဉ်းဖျင်၊ လွေ့မော့
ဖျင် ပိတ္တာမူတဆီသူဖြာ၊ “ ပတ္တမု၊မိမာန်း” တင် ဝွေ့စံးစာ၊ရမ်း
ချွတ်၊နီ၊နေနေ၊ ပိတ္တာမူ တဆီသူဖြာ၊ ဒေါ့၊ခါ၊ဝွေ့နဲင်းကရီးအတိုင်၊
ဝွေ့နားတောင်း၊ ဗေင်းဒင်းယင်းဖေါင်းလောင်း အွဉ်းခြွဉ်းယင်းထီ၊
လွေ့မော့ယင်း ပိတ္တာမူသွံဆီနီဖြာ၊ “ ခံ၊မိမာန်း” တင် မိတ္တဝိန္ဒက
စံးစာ၊ဟးရမ်းယင်း ချွတ်၊နီ၊နေနေ၊ ပိတ္တာမူ သွံဆီနီဖြာ၊ ထွန်းခါ၊
နဲင်းအရီးအတိုင်၊ ဝွေ့နားတောင်း၊ ဗေင်းဒင်းဖေါင်းလောင်း အွဉ်း
ခြွဉ်းယင်းထီနောင်၊သွူ။

တို့လှိုတလဲင်းတော့၊ လွေ့မော့တော ဝေင်၊တဝေင်၊ ဝေင်၊
နောင်၊ ဆေင်းခါ၊ တံ၊တိုင်၊လစ်၊ဖွဲ၊ ကခံးဟး ငါးရဲင်၊သားဖုံး
ခံးငါးရဲင်၊ သားခင်းလမ်း ‘ဥဿဒငါးရဲင်၊’နောင်၊သွူ။

အကုသိုလ်းကံ၊ ချားတပန်း၊ မိတ္တဝိန္ဒကမဲ့တင် မိတ္တဝိန္ဒက ကထီးငါးရဲင်ခမ်းနောင်၊ နဲင်းစွဉ်းပါးကမြိုင်းသေ၊ ထီးတရေမွေးစွဉ်း- တဲ့၊ ကွပ်နောင်မ၊ မိတ္တဝိန္ဒကနပ်၊ နွဲ့ငါလွေငါးရဲင်ဝေင်၊ “ခွေထွာ သော့ကခွန် ဝေင်ကိုယိုမ၊” အသ၊ထွာပါစွဉ်းနဲင်းနပ်၊ လွေထီးခန်း ပါးဖြော်အကုသိုလ်း၊ ပါးခံငါးရဲင်ဖုံး၊ ပါးကခံငါးရဲင်သား ကတူး လောင်းနောင်၊ နပေးစက် အောင်တပန်းဒင်၊ အဝ်းဖြဲလွေငါးရဲင် သားကတူး၊ သွီးတဲ့ရီးဟူးလင်၊ မိတ္တဝိန္ဒက ကထီးနပေးစက် ပါး ကတူးလောင်းနောင်၊ သေန်းဒျား ပါးလူးပန်းကျံ့ဗိုတိုင်၊ ငါးရဲင် သား သ၊အောင်လောင်း တဖြို့ပသီးနောင်၊ ဝွေကထီး သေန်း တေးဒျား လောပယ်၊ ကတူးသွီးကရီးလင်နောင်၊ ဝွေထီး သေန်းဒျား ဝင်သူးနံး သားတချား၊ ငါးရဲင်သား ကငွိုး(အငေါင်း) နပ်၊ ဝွေဟွန်တေးဒျား သေန်းတချင်ငေါင်းနပ်သွ။

ကွပ်နောင်မ၊ မိတ္တဝိန္ဒကနပ်၊ လွေထေ့ပါးကခံငါးရဲင်သား ထျနောင်တွေ့၊ ဒေါ့နဲင်းယို -

“ပါးနပ်၊ နာလူးဗိုတိုင် ပဒုမ္မားနပ်၊ တရေငါးပါးနပ်၊ ဗိုတိုင် ပဒုမ္မားနောင်၊ ဖေးလူးခါးခါးခွေမိုင်”

“ပါးနပ်၊ - စက်ခွေကတူးလောင်းယိုနောင်၊ ဗိုတိုင်ပဒုမ္မားမွေး တောင်း၊ စက်ယိုနောင်၊ စက်နပေးဒျား”

“ခွေအဝ်းထီးတွမ်းမဲ့တန်ယိုဟွေး - စက်နပေး အမျိုးမွေးနဲ့၊ ဗိုတိုင်ပဒုမ္မားနပ်၊ နာမဉ်ဖေးတဝ်းခွေတွေ့၊ နာဒေါ့လဲဉ်ဒျားထာ၊”

(၂၄) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈)

ပါးကခံးငါးရိုင်သားနောင်၊ ယူးစဉ်းစာနဲင်းယို -

“ခွေအကုသိုလ်းကံး လို့သွ။ ခွေအဟးခံး ထွဲသွ။ ကွေး၊
ပါး ယိုနောင်၊ အလျိုးတွဲးမားမွိုး၊ ပဲစ်မားဟးမွိုး နဲင်းခွေယိုသနယ်၊
ခွေ နောင်၊ အဟးခံးထွ။ ပါးယိုနောင်၊ အဟးခံးသွ။ ကွပ်နပ်မ၊
စက်နုပေးယို ခွေဖေးတေးဝွေ့နောင်မ၊” ယူးလးနဲင်းနပ်တင်-

“ပါးနပ် - လွဉ်ဟေးဟေးခွေထျှယိုဟိုင်း၊ စက်နုပေးယို
ခွေအီးဖေးနာ၊” ရှိုးနဲင်းနောင်တော့ မိတ္တဝိန္ဒက သးရောင်းသးရေ၊
လွေ့ထေ့ငါ၊ ပါးကခံးငါးရိုင်သားနပ်၊ ဟောင်းစက်နုပေး အကတူး
လောင်းနပ်ထွခါ အွဉ်းခူးဆုပ်ပါလွေ့တေး မိတ္တဝိန္ဒကကတူး၊
စက်နု ပေး သဲစ်ကဆုပ်၊ အကတူးတဲ့ စက်နုပေး တဝစ်တပန်း၊
သွီးထန်း သွီးလီ၊ မိတ္တဝိန္ဒက ငွိုးဒြီဟးစွဉ်းထာ၊ “ထူးချာမွိုင်မွိုင်
နားစက်ယို ပါးနောင်၊ ဟောင်းချာဖေးမွိုင်မွိုင်ခွေယို” အင်းရှိုးနဲင်းနပ်၊
တွင်း (မိတ္တ ဝိန္ဒက ကျုံးဟောင်းချာတလးတောင်း) အင်းခြောင်ငေါင်း၊
အင်းဌိုးထာ တွင်း ပါးဝဋ်ကေးသား ပြေထိုးမားခန်းချာနောင်သွ။

အတွင်းနပ်ခါ ဘုရားလောင်းနပ်၊ အင်းထွာ “ရက္ခဝို”
(လူအုံသောင်းလောင်း)တင် တွမ်းအသွဉ်းအသယ်းပေါင်အာ
လွေ့လယ်း ချာငါထာ၊ ဖျော်လွေ့ “ဥဿဒ-ငါးရိုင်ခမ်း”၊ တွိုး
လွေ့ခန်း မိတ္တဝိန္ဒက ထျ၊ မိတ္တဝိန္ဒက ကတိန်းထီး ဘုရားလောင်း
တင် ရီဆွမ်းနဲင်းယို -

“ခွန်လူဟွေး - စက်နပေး ကဖြဲ့တပန်း ခွေကတူးယိုနပ်၊ နဲင်းစဉ်းဆုမ်းခြွတ် နားမန်ထောင်၊ ဖြဲ့တပန်းစဉ်း ရွတ်ရွတ်၊ ခြွတ် ဆာမွေးစဉ်း ခွေကတူး၊ ခွေမားမားဟး အကုသိုလ်းအမျိုးမိုင်နဲး၊ စက်နပေးယို အဝ်းဖြဲ့ဆာ တသေးတိုးခွေယိုတန်နဲး”

“ပါးနောင် - နားကထင်းလရွဉ် တသိန်းနီသောင်းနပ်၊ နားထင်းတန်နားနမ်း၊ လောဘတန်တမျိုးထား၊ အီးလွေတဖူပင်း လယ်ကို အန္တရာယ်အီးအောင် / အီးအဲဉ်ထောင်း နားယူးတမ်း၊ နားတောင်း ဖူးဝေးငေါင်း၊ သီမွိုးကျမ်းရဲခါလလ၊ ဆွဲမနား နားနားတောင်း၊ နားတောင်းမွိုးငေါင်းလွှမ်းတကားတမ်း တုပ်ဆာ မွိုး၊ နွန်းဝေးစဉ်းမွိုး၊ သီမွိုးလိန်ငွိုးဟးစဉ်းထား၊ ကွပ်နားမားမား၊ ပွိုးနားထားမားနောင်ဖုံးတင် ယိုခါနားတဲ့ ‘ဥဿဒ-ငါးရဲင်’၊ နား ခူးဟးသွ။ စက်နပေး၊ အောင်ဖြဲ့သေးသေးသွ။နား၊ နားခံးစားဟး သွ။ ငါးရဲင်ဒုက္ခ၊ အကုသိုလ်းအပဲစ် မဉ်းအဲဉ်ထောင်းနောင် ခံးစား ဟးတောင်းနဲင်းနားယို”

မိတ္တဝိန္ဒက ကတိန်းဟွန် ဘုရားလောင် (ရှက္ခစို)ငေါင်းနပ်၊ ယူးတေးသကိုနဲင်းယို -

ခွန်လူသူနပ်၊ အဒေါ့ခွေကမားမားထားဖုံးနပ်၊ မဲဉ်းလို့စဉ်း နောင်ဟွေး၊ ခွေအီးလွစ်ချာ ငါးရဲင်ယို မိုင်ခါနောင်တဲ့ အလွိုး သေရီးသနယ်၊ ခွေရီကမ၊” ယူးလနဲင်းနောင်တင် -

(၂၆) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈)

“ခွန်လူ၊ဟွေး - နု၊စက်ပေး ကအဝ်းဖြူ၊သေးသေးခွေတန်
ယိုနပ်၊ အီးလု၊နောင်းပေါင်၊ကားမိုင်၊ရေင်၊ မိုင်၊ခါမ၊ ခွေအီးထန်းလု၊
ငါးရိုင်၊ယို၊ အွဉ်းဒေါ၊နယ်ခွေမွိုင် ဗွေးသြ”

“မိတ္တဝိန္ဒကဟွေး - (ကွပ်နာ၊ဆောက်တဲးဟးထာ၊ တဟာ
ပေးတင်) လွေ၊မော့၊ဗိမာန်းသင်၊ ဗိမာန်းရွဉ်၊ ဗိမာန်းခံ၊ထွူ၊ထွေ့၊
(အကုသိုလ်းကံး ခလဲ့၊တို့၊သော့၊သွူ၊ယိုခါ)၊ ပေါးနာ၊ထာ၊မား
(အကုသိုလ်း)ကံး တလိုတောင်းနပ်၊ နာ၊အောင်းခံးဟးနဲင်းနောင်၊
သနယ်၊ နာ၊ထာ၊မား (အကုသိုလ်း)ကံး ပေါးတလိုတောင်း၊ ဝဋ်
ပေါးတကေးတောင်းနပ်၊) စက်နု၊ပေးအောင်းဖြူ၊ အောင်းတပန်း
နာ၊အောင်းခံးလွေ၊ဟး (ငါးရိုင်၊)နဲင်းနောင်၊သနယ်”

ဘုရာ၊လောင်၊ ရုက္ခစို၊ ရှိုးနဲင်းနပ်၊ထွူ၊တင် သင်၊ချာခန်းဒျား
လူ၊ခမ်းသူ၊သွူ၊ မိတ္တဝိန္ဒကနပ်၊တဲ အင်းလူးဟးစွူ၊စွူ၊ဒျား စက်နု၊ပေး၊
အောင်းခံးသေးသေးဟးဒျား (အကုသိုလ်းအကျိုး - အကုသလ
ဝိပါက)၊ ဥဿဒ-ငါးရိုင်၊ဒုက္ခနောင်၊သွူ၊ ဝွေ၊အကုသိုလ်းကံး (အ
ဟးခံး) ကထင်းလို့တင် ကံးတရာ၊အတိုင်၊ လွေ၊ချာငါ (ယိုခါ
သင်၊ထွာ ရဟန်း၊နု၊တု၊ယိုသွူ။)

နီဗွေးဘုရာ၊ ဟော်၊နယ်ချာ ကထင်းထွူ၊တင် -

“ယိုခါ ရဟန်း၊ဆွဲ၊မ၊ယပ်၊နပ်၊ မော့၊နောင်၊ခါ ထွာဖို ‘မိတ္တ
ဝိန္ဒက’၊ ဘုရာ၊ခွေယိုနပ်၊ မော့၊နပ်၊ခါ ထွာဖို ‘လူ၊ရုက္ခစို၊’နပ်၊
အကျောင်၊ ပေါင်၊ချာဇာတ်နဲင်းနောင်၊သွူ။

**ထွားသွဉ်ဟော်၊ကျပ် “မိတ္တဝိန္ဒကဇာတ်”ယိုတင်
ကလ၊အီ သတိ၊၊ ကလ၊အီပညာ၊၊ ကလ၊ဒါ၊
ထားသေ တရာ၊ဖိုးနပ်၊ -**

- ၁။ ပေါးနားတောင်း ဆရာ၊မွိုးမိငေါင်းနောင်၊ မားယော့ဒါ၊
ဒုက္ခဗား ၊
- ၂။ ပေါးပဲစ်မားမွိုးနပ်၊ လင်၊ထဲဗား “ဥဿဒ-ငါးရိုင်၊” ၊
- ၃။ ထူးဗားသီးလ / ဆောက်တဲးဗားထားနပ်၊ အကျိုးတန်
ငါး ၊
- ၄။ ကုသိုလ်းကံးအကျိုးနောင်၊ ချမ်၊သားသုခ၊ အကုသိုလ်းကံး
အကျိုးနောင်၊ ဆင်၊ရယ်၊ဒုက္ခ ၊
- ၅။ ပေါးအကုသိုလ်း အကျိုးဖေးသွူနောင်၊ အကိုင်တွဲ ထီးချား
အဟောင်း၊ ထင်းချားအဟောင်း၊ ယူးချားအမွေး ၊
- ၆။ ပေါးအကုသိုလ်းကံး တလိုတောင်းနောင်၊ အဝ်းခံးဗားချား
ဒုက္ခစူစူ - အကျောင်း၊ စတင်နဲင်းနောင်၊ဖိုးသွူ။

(၂၈) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈)

ပိတ္တဝိနွကဇာတ် ကဗျာ

၁။ ဇေးတဝွန်းကျောင်းကို - ဗွန်ထိုအုံချား
 ဆွံ့၊မ၊မကျိုက် - စင်၊မွိုက်တပါ၊
 ဆရာတံ့ပါ - သွ၊အာဒေါ၊ဗား
 ကွပ်နားတောင်း - မျတ်စင်း ဟော်၊နယ်ချာ ။

၂။ သဌေစခါ - ရွဉ်အာ ဥစ္စား
 ဒေါ၊သွဉ်မကျိုက် - ပိုမွိုက်တဖြာ၊
 မွိုးဗွေးဆွံ့၊မ၊ - ထေသ၊နွန်းပြား
 စက်နုပေး - နက်သေး ခံးဗားချာ ။

၃။ လိန်းမားယံထွာ - မွိုးပါဆရာ၊
 ဒေါ၊သွဉ်ဆွံ့၊မ၊ - ထွံ့၊ဆ၊နောင်းရာ၊
 ငေါင်းမဲဉ်းငွါမွေး - ဟောင်နေးဟောင်နား
 ပေါးနားတောင်း - မားစောင်း ဒုက္ခအာ ။

ပိတ္တဝိနွကဇာတ် ထွ၊ယိုသွ၊။

ငေါင်းအံ့ဖြား တွမ်း ငေါင်းဆွံ့မ၊

- ၁။ မွေးတဲ့နပ်၊ မွေးတမ်းတဲ့နပ်၊ ဝင်းမဉ်းအံ့ဖြားနာ၊
နပ်၊ နာအွဉ်းပယွမ်း နာလွှိုး ၊
- ၂။ မွေးတဲ့နပ်၊ မွေးတမ်းတဲ့နပ်၊ ဝင်းမဉ်းဆွံ့မ၊နာ၊
နပ်၊ အွဉ်းတကဲ့င် နာလွှိုး ၊
- ၃။ လိုဟပ် ဝင်းကအံ့ဖြား - ကခံးဒါး ငေါင်းနွိုး
အရသာနောင်၊ “အကဲ့င်ချာဒါး” ၊
- ၄။ လိုကဲ့င် ဝင်းကဆွံ့မ၊ - ကခံးဒါး ငေါင်းခါး
အရသာနောင်၊ “အဟောင်ချာဒါး” ၊
- ၅။ “ဟောင်ထွူ - ကဲ့င်ချာထို၊ ”တွမ်း
“ကဲ့င်ထွူ - ဟောင်ချာလို၊” နောင်၊
ဖြာမဲ့င်ယံ - ယူးယွယွဟဲ့င်း ၊
- ၆။ နွိုးထွူခါးဒါး - ငေါင်းအံ့ဖြား
ခါးထွူနွိုးလ၊ - ငေါင်းဆွံ့မ၊
ငေါင်းဆွံ့မ၊နပ်၊ အထွံ့ဆ၊ သွံ့လ၊ အမျိုးမျိုးသွူ။

(၃၀) ဇာတ်ဝတ္ထု၊ ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ အမိုင် (၈)

၈၃။ ကာဠကဏ္ဍီဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်) ဝတ္ထု

နီဗ္ဗေဒဘုရား သတင်သွံ့အပ်အံ့ သာဝတ္ထိခမ်း ကျောင်း၊
ဇေတဝန်ကိုအတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း “အနာရထပိဏ်းသဋ္ဌေ သွ၊
တဖြာ” တင် ဟော်၊ ဟား “ကာဠကဏ္ဍီဇာတ်” ယိုသွ။

ကာဠကဏ္ဍီနဝ်၊ တွမ်းအနာရထပိဏ်းသဋ္ဌေ ချမ်းဆိုးညီဝင်၊
ဟံးဖွန်း အိုးပေးခါကာ၊ ထွာဒျားသွ၊ ဟပ်လို့ဝင်၊ နဝ်၊ သွ။ ကထင်း
သွဉ်ပညားတဲ့ ဆရာတဖြာချင်း၊ အမည်တွင်းခန်း “ကာဠကဏ္ဍီ”
တဲ့။

ကာဠကဏ္ဍီ ကထိုင်းတန်နဝ်၊ ကေန်၊ ခြောက်ညမ်း၊ လွှား
နမ်းဒုက္ခ၊ ကွဲညညတွေ့၊ ဒါးယားခွမ်တင် လွေ့ထေ့အနာရထပိဏ်း
ထျ၊ အနာရထပိဏ်းသဋ္ဌေတဲ့ ဒေါသ၊ ရေ၊ ဖေးအား၊ ထေဖေးဒျား
စရိပ်၊ အွဉ်းအံ့ဝွေလမ်း၊ ထွဉ်းပေါင်းဖေးခန်း ဝွေတမြို့နဝ်၊ သွ။

ကာဠကဏ္ဍီနဝ်၊ ဖြော်အနာရထပိဏ်းကေ၊ ဇူအနေ၊ မာ၊ ဖေး
ထာ၊ မာ၊ ကားကအပ်နဝ်၊ သွ။ ကာဠကဏ္ဍီ မဉ်းဖျော်လွဉ် အနာရ
ထပိဏ်းသဋ္ဌေထျ၊ နဝ်၊ သဋ္ဌေရိုး - “ကာဠကဏ္ဍီ အံ့ထိုင်းဟိုင်း၊
ကာဠကဏ္ဍီ အံ့လင်၊ ဟိုင်း၊ ကာဠကဏ္ဍီ အံ့ဟိုင်း” ရိုးနိုင်းနဝ်၊ သွ။

အတွင်းနောင်ခါ တိုးတနီ၊ တွေ့၊ အနာရထပိဏ်းသဋ္ဌေ
သွ၊ ခွဲဖုံးနောင် လွဉ်ထေ့အနာရထပိဏ်းသဋ္ဌေထျ၊ တွေ့၊ ဒေါခန်း
နိုင်းယို -

“သဋ္ဌေတန်ဟေး -

ပါးကာဠကဏ္ဍီ (လိုးယုတ်)ယိုနပ်၊ အွဉ်းမွန်းနားထူးဟိုင်း၊
'ပါးယုတ်အုံထိုင်းဟိုင်း၊ ပါးယုတ်အုံလင်းဟိုင်း၊ ပါးယုတ်အံးဟိုင်း၊
ကွပ်ငမ်း (ပါးယုတ်)ယိုတွေ့၊ ဘီလူးမည်းတဲ့ လိန့်လွင်းဟးသနယ်၊
ပါးယုတ်ယိုနပ်၊ တွမ်းနားဗွန်တမ်းဝင်၊ ကေန်ခြားတန်၊ အမ်းစွဉ်း
ထာတဟပ်တမ်း အကိုင်ဖဲ့လွှမ်း၊ ပါးယုတ်ယိုနပ်၊ - နားအတား
အကျိုးအမ်းငါး အမျိုးမိုင်ဟောင်း" ဒေါ့လွနဲင်းနပ်ဖုံးသွ။

အနားထပ်ဏ်းသဌေးနောင်၊ ရိုးချာနဲင်းယို -

“အမည်ကရိုးနောင်၊ ဟဲ့အီတာလဲးကွိုးလွှမ်း၊ မည်ယို အ
တား ပညားအမ်းသား တအွဉ်းတမ်းအရေ၊ နားဖေးကတလေ့တင်
ဟပ်ဖန်လင်းတောင်း ဝင်မည်၊ ကွပ်မည်ပေးနောင်တင် အီးဝါးထိုး
ဟး ဟံးဖွန်သို့ညီ၊ သွလီပေးခါယိုနပ်၊ တထွာနောင်တောင်း”
စူးတောင်း အသွဖုံးငေါင်းနောင်သွ။

တိုးတနီ - အီးလွေ၊ ဝွေကလအခွဉ်း ဒုံနောင်တွေ့၊
သ၊ဆွေ၊ ကာဠကဏ္ဍီ ထွဉ်းအုံပေါးလမ်း၊ အနားထပ်ဏ်းသဌေး
နမ်းနောင်၊ လွေ (ကေပ်အခွဉ်း) အိုးဒုံသူသွ။

စွန်သားဖုံးနောင်ရိုး -

“အနားထပ်ဏ်းသဌေး လွေကေပ်ချာအခွဉ်း အိုးဒုံ-တဲ့၊
နီလွေစွန် အလမ်းသူနယ်” အော်လို့ဝင်၊ နဲင်းနပ်ထွါ ထူးပါ
လက်နက် အမျိုးမျိုးတင် မူးဟာလာခေ၊ လွဉ်ဝင်တေ့စွဉ်း အနား
ထပ်ဏ်းသဌေးလမ်းနောင်သွ။

(၃၂) ဇာတ်ဝတ္ထု၊ ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ အမိုင် (၈)

ကာဠကဏ္ဍီနောင်၊ ငမ်းသ၊ တခွန်၊ စွန်လွှဲတင် ဗေင်းတံး
ထာ၊ လာ၊ လာ၊ မဲထွား နားနား၊ အံပေါးဖေးဟောင်မွေးစွဉ်းဒျား
အနားထပ်ဏ်းသဌေးလမ်းနောင်၊ သွ။

ကာဠကဏ္ဍီနောင်၊ သဲစ်ကသေ စွန်သား လွှဲဝင်၊ လမ်းတင်
လေားတဲစ်၊ မေး၊ ဟဲ့ထွိုင်းလို၊ လမ်းကိုတွေ့၊ ဒေါ၊ နဲင်းယို-

“နာ၊ နပ်၊ အူကွယ်၊ ဟိုင်း၊ နာ၊ နပ်၊ ဝံးမောင်းဟိုင်း၊ နာ၊ နပ်၊
ဝံးထုံဟိုင်း၊ နာ၊ နောင်၊ ထူးနာ၊ နာ၊ နောင်၊ ယ၊ ခွါ လွေ၊ အံပေါး
တခါ၊ တန်ငါ့သူ၊ ဟိုင်း” ကာဠကဏ္ဍီ နဲစ်သောင်းသာစီးစဲဉ်း အခြပ်
အရဲဉ်း မဲဉ်းမဲဉ်းနောင်၊ မ၊ ကွယ်၊ ငေါင်း၊ မောင်းငေါင်း၊ ထုံငေါင်း
တခွိုးတောင်း ဝေါက်သင်း၊ မေးတင်းလေလင်း၊ စွန်သားကထင်း
အတွိုင်း၊ မွေးတောင်းတွေ့၊ ဒေါ၊ လွဲနဲင်းယို -

“နီကဟွန်နောင်၊ ရှိ၊ ဒျား ‘သဌေးလွေ၊ ကောင်၊ အခွဉ်း အိုး
ဒုံသူ၊ -တဲ၊ နီကဟွန်ငေါင်းနပ်၊ မွေးတောင်းဟနော၊ သဌေးအပ်း
ဒျား’ ရှိ၊ လွဲနဲင်းနပ်၊ တင် ခွါပေးလုံးတူ၊ ကထူးခါ၊ စူခွမ် နေးဒွမ်
အွဉ်းပြား လွင်းထို၊ လို့ခန်းဒျားနောင်၊ သွ။

နဲင်းမွူးရောင်၊ ထာ၊ ထွိုင်းလေတွေ့၊ လို၊ ဖုံးထီးလွ လုံးတူ၊
ခွါ၊ မဟာစွန်သားဖုံး လွှဲပြုဝင်၊ လမ်း ဟွန်ငမ်းချာသ၊ ဝ၊ နပ်၊ မ၊
ယူ၊ ချာ မဟာနပ်၊ “နေးတွမ်းသတိ၊ ပညား လို၊ ဒါးရဲ၊ ကမ်းဖေးသား
မဉ်းအဲဉ်ထောင်းမွိုင်းဟ စွန်သားဖုံး ကမ်းသ၊ ထင်းလမ်းကီ၊ အီတွမ်း
ခွါတီး ဝွေ၊ သီးကမဉ်လ၊ ဖုံးနောင်၊ ယူ၊ ယ၊ တေးထို၊ တခြါ၊ လို့လ

စဉ်းသနယ်၊ အနားထပ်ကမ်းသဌေးနပ်၊ သွေဟောင်မြော့သ၊ ပွေးဟပ်ဖေးလမ်းနပ်မ၊ တခြုံထမိုင်မိုင်၊ တသွမ်းထိုးတပ်း” နေးတွမ်းငေါင်းအံ့ဖြား၊ အုပ်ရောင်စဉ်းဒျား ကာဠကဏ္ဍီနောင်သွေ။

အနားထပ်ကမ်းသဌေး လွေထာကတိန်းဖျော်သင်လမ်းတင်ဂွေသီးခြင်းနယ်လို့ အခရား၊ ကွပ်နောင်မ၊ အနားထပ်ကမ်းသဌေးဒေါချာ ဂွေခိုင်းယို -

“နပ်သနဲ့၊ တွိုးအစနပ်၊ သီထွဉ်းဝါးထိုး ကာဠကဏ္ဍီ၊ ခွေမဉ်းနားသီငေါင်း ခွေမဉ်းဝါးထိုးမိုင် ကာဠကဏ္ဍီဟ ခွေတခြုံလို့လထိုးလဲဉ်းသနယ်၊ အမဉ်နပ် အရေတတန်တောင်း၊ အရေတန်ဒျားသ၊စွမ်းသ၊စဉ်း၊ သ၊မဉ်အွဉ်းထွာ ဝင်အကျိုးနပ်ဒျား” သျှင်နယ်ဖေးအလိုရိုးနိုင်းနောင်ထွေတင် ဖေးအာထင်းစဉ်းဒျား ကာဠကဏ္ဍီရိက္ခာ။

နပ်ထွေတွေ “ခွေငေါင်း လမ်းဗွေးဘုရားတာ အင်းလဲဉ်း၊ ထင်းလင်းနယ်က ဗွေးဘုရားမ” သ၊မဉ်လင်း ဗွေးစင်းပေါင်းတင်ထင်းထွေစဉ်းဗွေးဘုရား တလဲင်းချင်း၊ အကျောင်ခရားနပ် တဲအထျဗ၊အနာ လောင်းနယ် နီဗွေးဘုရား၊ နီဗွေးဘုရားရိုး -

“တကားသဌေးတန်ဟွေး -

ကာဠကဏ္ဍီနပ်၊ ရိုးသာမြော့သ၊ ပွေးဖေးဒါး အသွေတခြုံ၊ အသွေလမ်းကို ဘဝယိုလွမ်းတကားတပ်း၊ အစိုးရီးတဲ့ တပ်တဲ့သေးချား ပွေးဖေးဗားဖိုလဲဉ်း”အကျောင်၊ အနားထပ်ကမ်းသဌေး

(၃၄) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈)

တောင်ပြန်းတင် ဟော်၊ထန်းနယ်ချာ စခါဘဝ လယိုအတိုင်းသွေ။

ကာဠကဏ္ဍီဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဟားရားဏသီးခမ်း ဗျဟ္မဒတ် အင်းထွာခွန်အတွင်း၊
ဘုရားလောင်းနပ်၊ ပစ္စေဥစ္စာ၊ ရတနားတမျိုး၊ အမျိုးမျိုးလှိုင်းအာ
အောင်းထွာသဌေ့နောင်သွေ။

ဘုရားလောင်း သုဟောဝတဖြာနောင်၊ အမဉ်းကာဠကဏ္ဍီ
(ပါ၊ယုတ်)နေနေသွေ။ (တွမ်းပစ္စုပ္ပန်ဘဝယို တကွားငါးတင်းဝင်း)၊
အသွေ့ချင်းဖုံး ထွဉ်းဝါးထိုး၊ ဘုရားလောင်း၊ ဝါးထိုးတင်း၊ လွေ့ထား၊
ဆုချာ ထွဉ်းကာဠကဏ္ဍီ ပွေးလမ်း၊ ပါ၊ကျမ်းလွဉ်စွန်၊ ကွပ်ကာဠ
ကဏ္ဍီ ပွေးဟောဝလမ်းမ၊ ပါ၊ကျမ်းစွန်လ၊တောင်း၊ လင်းဆွမ်း
ဘုရားလောင်း၊ ဘုရားလောင်းရိုး -

၈၂။ မိတ္တော ဟဝေ သတ္တပဒေန ဟောတိ ၊
သဟာယော ပန ဒွါဒသကေန ဟောတိ ။
မာသဗုမာသေန စ ဉာတိ ဟောတိ ၊
တတုတ္တရီ အတ္တသမောပိ ဟောတိ ။
သောဟံ ကထံ အတ္တသုခဿ ဟေတု ၊
စိရသန္တတံ ကာဠကဏ္ဍီ ဧဟေယျံ ။

“မဉ်းလွေ့ညီ၊ဖိုဟး နွတ်၊ကာနပ်၊ ထွာသွ၊ (မိတ္တ)၊ မဉ်း
လွေ့ညီ၊ဖိုဟး တဆီနီကာနပ်၊ ထွာခွ (သဟာယ)၊ မဉ်းလွေ့ညီ၊
ဖိုဟး တလာ တပြက်၊လာနောင်၊ ထွာစွဉ်းအီ ဗွန်ပိဖူးဝေး (ဉာတိ)၊
ပေါးအံညီ၊ဟးဖို လွှဲနပ်၊နောင်၊ ဗွန်ပိစွဉ်းချာ၊ တွမ်းသွီးတွမ်းယား
တွမ်းနမ်း (အတ္တသမ) နောင်၊သွ။”

ကွပ်မာ၊ဖေးဒါ၊ ခွေထာ၊ချမ်းသားတင် ခွေသွ၊ခွေခွ အံညီ၊
ညဇိုဝင်၊ သွီးယားရင်၊ဗွန်ပိ ကာဠကဏ္ဍီနောင်၊ (သီမဉ်ရိုးနဲင်းမိုင်၊
ရိုး) ခွေအမျိုးဝါးထိုးနောင်၊နဲ့” ပီပဲမဲဉ်းခြောင်၊ ဘုရားလောင်၊ရိုးနဲင်း
နောင်၊သွ။ တဲးနောင်၊မာ၊ငါ ဒေါ့ချာဗွန်း ဘုရားလောင်၊ တဖြာ၊ဖြာ၊
အဲဉ်ထောင်းနောင်၊သွ။”

ဗွေးမျတ်ဘုရားရိုး -

“ယိုခါ ဗွေးအာနန္ဒာနပ်၊ မော့နပ်၊ခါ ထွာဖိုကာဠကဏ္ဍီ၊
ဘုရား (ခွေယို)နောင်၊ မော့နောင်၊ခါ ထွာဖိုဟးရားဏသီးသဋ္ဌေ”
အကျောင်၊ ပေါင်၊ချာဇာတ်နဲင်းနောင်၊သွ။”

ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် “ ကာဠကဏ္ဍီဇာတ် ” ယိုတင်
ကလ၊အီ သတိ၊၊ ကလ၊အီပညား၊၊ ကလ၊ဒါ၊
ထာ၊သေ တရာ၊ဖိုးနပ်၊ -

၁။ ခွမ်ဆိုးညီ၊ဖိုဟး သွ၊ပေးခုံခြင်၊ခါးဖိုးနပ်၊ ကဲဉ်းအာအာ ၊

(၃၆) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈)

- ၂။ သွေးပေးမဉ်းမော့၊ အယပ်အခိုင်းနပ်၊ ထွားလွှဲလှတမ်း၊
တွမ်းငေါင်းဖေးအား၊ တွမ်းရိက္ခားတခြုံ၊ စွဲကမ်းကိုဟား ၊
- ၃။ မဉ်းနောင်၊ အရေတန်တောင်း၊ အရေတန်ချား သွန်းစွဉ်း
သ၊စွဉ်း၊ သ၊အွဉ်းဖေး ဝင်၊အကျိုးချား ၊
- ၄။ ဝင်၊မဉ်းရိုးရိုင်းမိုင်၊ရိုး သွေဟောင်တဖြာယို အောင်းလို
ဖဖြတ်၊ထိုးဟောင်း ၊
- ၅။ နမ်းတားတဲ့နောင်၊ လမ်းတားတဲ့နပ်၊ ခမ်းသားတဲ့နောင်၊
နေးတွမ်းသတိ၊ပညာ၊ လွှောင်းပူးအားရင်၊တင် ဖြမ်းဖြမ်း
ပူးပူး၊ မဉ်းထူးနှောင်၊သေးသေးလွေ၊ လှမ်းမဉ်းရေ၊နောင်၊
ရန်၊သူးမိုင်၊တဲ့ယောင်း တနွှဲယားနှောင်၊တင်း - အကျောင်၊
စတင်ရိုင်းနောင်၊ဖုံးသွ။။

ကာဠကတ္ထိဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ ဇေးတဝွန်းကျောင်၊ကို - ဗွန်ထိုအံ့ဟား
 သ၊ရင်၊ဟင်၊ငါး - တကားတဖြာ၊
 သ၊ဆွော့၊ပွေးလမ်း - စွန်ငမ်းထိုးချား
 လောင်းနယ်ဗွေ - ဟော်၊ဖေး အိုးစခါ ။

ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈) (၃၇)

- ၂။ ဘုရားလောင်းဝွေ - သဌေထွာဟး
မဉ်တလေ့တမ်း - သွ၊ခေါင်းတဖြာ၊
သ၊ဆွော့ပွေးလမ်း - စွန်ငမ်းထိုးချား
နမ်းကောန်၊ခြော - သ၊နော ကြောင်းစင်ဗွာ ။
- ၃။ သွ၊ပေးယိုနော - ကောန်၊ခြောယပ်ငါး
စွဲကိုဖေးအား - ကားချားနွှောပ်ရား
နီနမ်းနီလမ်း - နီခမ်းအတား
ဝင်၊မဉ်ယား - ဗဉ်းစား ရဲးဟောင်ခါ ။

ကာဠကဏ္ဍိဇာတ် ထွ၊ယိုသွ၊။

မဉ်၊ တွမ်း သ၊

- ၁။ ပါ၊နပ်၊ မဉ်တလေ့၊ သ၊ရင်၊သမ်းဟောင်တမ်း ၊
၂။ ပါ၊နပ်၊ မဉ်တလေ့တမ်း၊ သ၊ရင်၊သမ်းဟောင် ၊
၃။ သ၊ရင်၊ဟောင်တမ်း မဉ်တလေ့၊ လွေ၊ထေ့ကျိုက်၊
မွန်း၊ မဲ့၊ အမာ၊ဒုက္ခဒါးနာ၊ ၊
၄။ မဉ်တလေ့တမ်း သ၊ရင်၊ဟပ်၊ လွေ၊ထင်၊လွေ၊နပ်
ပေါင်၊ကျိုက်၊ဟုံင်း၊ မဲ့၊ အမာ၊ချမ်၊သားဒါးနာ၊ ၊
၅။ မဉ်၊နပ်၊ တလေ့ သ၊တကဲင်း၊ တွိုးတလဲင်းလဲင်း
မဲ့၊မော့ဒုက္ခ ။

(၃၈) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈)

နမ်းကေန့် - သုခြေ

- ၁။ ပါတဖြာနောင်၊ ရွဉ်ခံတခြါ၊ တမျိုမျိုအိုင်ထမ်းတင်
လောကဝေါဟာရ ဟဲ့လွ “လိုကေန့်” ၊
ကွဲးထွေး၊ ဝွေ့နပ်၊ “သဒ္ဓါ၊ သီးလ၊ ဟီရိ၊ ဩတ္တပ္ပ၊
သုတ၊ စာန၊ ပညာ” သူတော့ကောင်၊ လိုဟပ်
သီးတခြါနွတ်မျိုအင်းတင် ဗုဒ္ဓေါဟာရ ဟဲ့လွ
“လိုခြေ” ၊
- ၂။ ဝွေ့နပ်၊ နမ်းကေန့်တွဲယမ်း သုခြေတင် ဘုရား
ရဟန္တာသီး ရှိချား “ အဒလိဒ္ဓ - လိုခြေ” ၊
ဝွေ့နပ်၊ မဉ်းသီလဉ်းကီချား “သုဂတိ - လူခမ်း” သူ၊
သွ။

နမ်းခြေ - သကေန့်

- ၁။ ပါတဖြာနပ်၊ ရွဉ်ခံတခြါ၊ အမျိုမျိုအင်းအာတင်
လောကဝေါဟာရ ဟဲ့လွ “လိုခြေ” ၊
ကွဲးထွေး၊ ဝွေ့နပ်၊ “သဒ္ဓါ၊ သီးလ၊ ဟီရိ၊ ဩတ္တပ္ပ၊
သုတ၊ စာန၊ ပညာ” သူတော့ကောင်၊ လိုဟပ်သီး
သီး တခြါနွတ်မျို အိုင်ထမ်းတင် - ဗုဒ္ဓေါဟာရ
ဟဲ့လွ “လိုကေန့်” ၊ ➤

၂။ ဂွေ့နောင်၊ နမ်းခြွေတဲ့ယမ်း သုကောန်တင် ဘုရား
ရဟန္တာသီး ရိုးချား “ဒလိဒ္ဓ - လိုကောန်”၊ ဂွေ့နောင်၊
မည်းသီအနိစ္စ လဲဦးလ “ဒုဂ္ဂတိ-အပါယ်ခမ်း” သူသွ။

**သူတော့ကောင်တခြါ (၇)မျိုး
အဝိပ္ပါယ်အခဲဦး**

- ၁။ သဒ္ဓါး - ယျမ်းအံးဘုရား တရား သံဃား ကံး
ကံးအကျိုး ၊
၂။ သီးလ - သီးလငတ်ပါး - စတင် သီးလဖုံး ၊
၃။ ဟိရီ - မားဒုစရဲက် ဝင်သဝင် ၊
၄။ ဩတ္တပ္ပ - မားဒုစရဲက် ပျန်းတောင်း ၊
၅။ သုတ - ထီးသေ ဟွန်အာ သူတော့ကောင်၊
တရား ၊
၆။ စားဂ - အွဉ်းသလဲဦးလဲဦး စွဉ်လူး ၊
၇။ ပညား - ခွယ်ချာဂွေ့ဖန်း ကုသိုလ်းကံး ၊
အကုသိုလ်းကံး ။

လင်္ကား -

သဒ္ဓါး သီးလ၊ ဟိ-တ္တပ္ပ၊ သုတ စား ပညား၊
သူတော့တခြါ၊ ယိုန္တုတ်မျိုး၊ ယိုးယိုး တောင်ခါးဗား။

(၄၀) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမဲ့င် (၈)

**သူတော့ကောင်တရာ (၇) ပါ၊
အဓိပ္ပါယ်အဲဉ်း**

* * * * *

- ၁။ သဒ္ဓါး - သဒ္ဓါးတရာ အောင် ၊
၂။ ဟိရီ - ထာဝင်သအောင် ၊
၃။ ဩတ္တပ္ပ - ထာဝမ်းအောင် ၊
၄။ ဗဟုဿုတ - အထီ အသေ အဟွန်အင်းအာ ၊
၅။ အာရဒ္ဓဝီရိယ- နေးအာ သောင်းသာမွေး ၊
၆။ သတိ - သတိအောင် ၊
၇။ ပညား - ပညာအောင် ။

လင်္ကာ -

သဒ္ဓါး ဟိရီ ၊ ဩ ဗ ဝီ ၊ သတိ တွမ်း ပညား ၊
သူတော့တရာ၊ ယိန္တုတ်ပါ၊ ယိုမာ တောင်ခါဗား။

၈၄။ အတ္တဿဒွါရဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်) ဝတ္ထု

နိဗ္ဗေဒဘုရား သတင်းသွံ့အင်းအုံ သာဝတ္ထိခမ်း ကျောင်း
ဇေးတဝွန်းကိုအတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း ပါ၊ (ပေး)တဖြာ၊ လိန်းမား
အကျိုးစီးပွားတင် ဟော်၊ ဟား “အတ္တဿဒွါရဇာတ်” ယိုသွ။

“ပါ၊ ပေးတဖြာ၊ လိန်းမားအကျိုးစီးပွား” ကရိုးဒါးငေါင်းနပ်၊
မည်းဒေါ့၊ လှဲင်းလှဲင်း၊ မည်းခြိုင်းလို့လို့နောင်၊ ထွာနဲင်းယို -

သာဝတ္ထိခမ်းကို စေ့စိန်အာငါး ပါ၊ ခြွေခြားတဖြာနောင်၊
အပိုခိုပေး အင်းတဖြာ၊ အပိုပေးနပ်၊ တယ်းစ အိုးသက်ကလေးစ
ဇွတ်၊ နေင်းနပ်ကား ပညားအောင်း၊ လိန်းမားအကျိုးစီးပွား၊ သဋ္ဌေ
ပိုပေးနပ်၊ တိုးတနီတော့၊ လွေထေ့အဖါ၊ ရီပုဿနား အကျိုး
စီးပွား၊ အကျောင်းခရား၊ ပုဿနားနောင်၊ အဖါသေတောင်း၊ အဖါ
အတား ပုဿနားနပ်နပ်၊ ယောဆုံးမွေးစဉ်းထား၊ “လွှဲဘုရားနပ်၊
သွတ်၊ ကီ ဘဝဂ္ဂ၊ သွတ်၊ လ အဝီစိ အခါးလယ်ကိုယို လူ၊ လို့၊
ဗျဟ္မား ကအီးစေဖြေးနောင်ဒါး ပုဿနားနောင်နပ်၊ တဖြာဖြာ၊
အိုင်ထောင်း” သဋ္ဌေယူနဲင်းနောင်သွ။

သဋ္ဌေနပ်နပ်၊ ဟဲ့အပိုခိုပေးထွူခါ အိပါကောင်းနံးသား
ထင်းစဉ်းချား ကျောင်းဇေးတဝွန်း၊ ပူးဇေးဘုရား တွမ်းကောင်းနံး
သား၊ ဝိုင်းရိုးသေး ဗွေဘုရားထွူခါ အုံလင်းသင်၊ ရာ၊ အရပ်ထွူ
တော့၊ လောင်းဒေါ့၊ ဗွေဘုရားနဲင်းယို -

(၄၂) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈)

“ဩဗွေ -

ခွေသွဉ်းပို ပါပေးယိုနောင်၊ ပညားအောင်း (တယ်းစန္ဒြတ်၊
နင်းနောင်ကား) အလိန်းမား အကျိုးစီးပွါ၊ အရီခွေသွဉ်း အကျိုး
စီးပွါ၊ အကျောင်းခရား ခွေသွဉ်းသေတောင်း၊ စေဖြေးဒါးတောင်း
နောင်မ၊ ဖျော်လွဉ်းဗား ဆရားနီဗွေးဘုရားထုယိုသွ။ ဗွေးဩ၊
လောင်းတောင်ပြန်ဗား ဆရားနီဗွေးဩ၊ ဘွဲကံးတန်ငါး ဆရား
ဘုရားဗွေးဩ၊ အကျိုးစီးပွါ၊ အကျောင်းခရား ပုဿနားနောင်၊
ဟော်နယ်ဖေးသွေ့ ခွေသွဉ်းဗွေးဩ”

သဋ္ဌေတောင်ပြန်လောင်း ဗွေးစောင်းဘုရားနဲင်းတင် ဗွေး
ဘုရားရီ၊ -

“ဒါးယကားသဋ္ဌေဟွေး -

စိုးရီးပန်အွဉ်ကား ပုဿနားယိုနောင်၊ ပါပေးယို ရီဖိုလဲဉ်း
သွ။ခွေ၊ မော့နောင်ခါကား ပုဿနားယို အဖြေးနောင်၊ ခွေဒေါ၊
ဖေးဖိုလဲဉ်း ပါပေးယို၊ ခွေဒေါနယ်တင် ပုဿနားယို အဖြေး
ပါပေးယိုသေဒျား၊ ကွေးတွေ့၊ ယိုခါနောင်၊ ဘဝဒို့တၢ်ဒြိုခါတင်
ဝွေတတောင်ချာနွောင်တောင်းဒွမ်” မိန်းနဲင်းနင်ထွူခါ သဋ္ဌေ
တောင်ပြန်တင် ဟော်ထန်းနယ်ချာ စခါဘဝ လယိုအတွိုင်သွ။။

အတ္တဿဒွါရဇာတ် (အတိတ်) ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဗားရားဏသီးခမ်း ခွန်ပြဟွဒတ် အောင်းထွာခွန်
အတွင်း ဘုရားလောင်းနပ်၊ စေ့စိန်းလွှိုင်းအာ အင်းထွာသဌေတန်
သွ။။

အတွင်းနပ်ခါ ဘုရားလောင်းသဌေ ပိုခိုပေးနောင်၊ တယ်း
အိုး သက်ကလ၊စ နှုတ်၊နောင်းနပ်၊ကာ ပညားအောင်း၊ လိန်းမား
အကျိုးစီးပွါ၊ ဘုရားလောင်း သဌေပိုပေးနောင်၊ တိုးတန်းတွေး
လွေထေ့အဖါ၊ ရီအဖါနဲင်းယို -

“ဖါဟွေး -

အကျိုးစီးပွါ၊ အကျောင်းနောင်၊ ထမိုင်၊”

ရီအကျိုးစီးပွါ၊ အကျောင်းခရား ပျဿနားနောင်၊သွ။။ တိုး
နောင်ခါ အဖါစေခွန်၊ ဖြေးချာနယ်နဲင်းယို -

၈၄။ အာရောဂျမိစ္ဆေ ပရမဉ္စ လာဘံ ၊ သီလဉ္စ ဗုဒ္ဓါနုမတံ သုတဉ္စ ။

ဓမ္မာနုဝတ္တိံ စ အလိနတာ စ ၊ အတ္တဿဒွါရာ ပမုခါ ဆဋ္ဌေ တေ ။

“ပိုပေးဟွေး - ကမင်္ဂစီးပွါ၊ဒါးလို့နပ်၊ လိုးဗားတရားယို
(၆)ပါ၊ -

၁။ ခြိုင်းသန့်၊ရေးဟောင်

၂။ အကျင်၊သီးလဟောင်

၃။ နေးထူပညားအောင်းသား ဩဝါဒ

(၄၄) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈)

၄။ အထီး အဟွန် အောင်းအာ

၅။ ကျင်၊သွံ၊သေးသေးဗား သုစရဲက်တရာ၊သွံပါ၊

၆။ လွှ၊တောင်းလာ၊လာ၊

ယို (၆)ပါ၊ဖုံးနောင်၊ အကျို၊စီ၊ပွါ၊ အကျောင်၊ခရားဖုံးသွ။”

ဘုရာ၊လောင်၊နပ်၊ စေနယ်အပိုပေး ပြေးနယ်အပိုခို အကျို၊
စီ၊ပွါ၊ အကျောင်၊ခရား နှဲင်းယိုသွ။ တယ်၊နောင်၊မာ၊ငါ အဖါ
ကဒေါ၊ဒါ၊ အကျို၊စီ၊ပွါ၊တာ၊ အခရားသူချက်ဖုံးနောင်၊ သဌေပိုပေး
လွှာက်၊နားလွေ၊သေးသေးစွဉ်းနောင်၊သွ။

ဘုရာ၊လောင်၊တဲ့ မာ၊ဒါ၊န-စတင် ကုသိုလ်းတွေ့၊ ကံး
အလွိုက် ထွိုက်ရာ၊ သီငါလွေ၊ခန်းချားသွ။

နီဗွေးဘုရာ၊ ဟော်၊နယ်ချာ တရာ၊ယိုထွ။တင် -

“သဌေပို မော့၊နပ်၊ခါနပ်၊ ယိုခါ ထွာတကာ၊သဌေ (နာ၊)ပို၊
သဌေ၊မော့၊နပ်၊ခါနပ်၊ ယိုခါ ထွာဘုရာ၊ (ခွေ)ယိုသွ။” အကျောင်၊
ပေါင်၊ချာဇာတ်နှဲင်းနောင်၊သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်၊ကျပ် “အတ္ထဿဒ္ဓါရဇာတ်” ယိုတင်

ကလ၊အီ သတိ၊၊ ကလ၊အီပညား၊၊ ကလ၊ဒါ၊

ထာ၊သေ တရာ၊ဖုံးနပ်၊ -

၁။ လို၊ပေးသက်လ၊ နွတ်၊နောင်းပေးတဲ့ယောင်း သေရီအခရား
ဒါ၊ပညားသားတဲ့ အောင်း၊ ၊

ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈) (၄၅)

- ၂။ ပိုပေးကရီခါ အဖါစေချာဒါးတောင်းတင် ထင်းလောင်းဟး
ဗွေးဘုရာ၊ ၊
- ၃။ အဖါကထွာ ဘုရာလောင်းတွင်းနပ်၊ စေနယ်ပိုပေး ဖြေးနယ်
အပိုခိုဒါးချား ၊
- ၄။ ကထွာအီ အကျို၊စီ၊ပွါ၊ အကျောင်းတရာ၊ဖုံးနပ်၊ အင်း(၆)
ချက် -
(က) ခြိုင်းသန်၊ရေ၊ဟောင်
(ခ) အကျင်းသီးလဟောင်
(ဂ) နေးထူးပညားအင်းသား ဩဝါဒ
(ဃ) အထီးအဟူန် အောင်းအာ
(င) ကျင်းသွံ၊သေးသေးဟး သုစရဲက်တရာ၊သွံပါ၊
(စ) လွှဲတောင်းလာ၊လာ၊ -
- ၅။ မဉ်းနားလွဉ်၊ ယို (၆)သူချက်ဖုံးနပ်၊ စီ၊ပွါ၊တိုးတက်ဟး
အမန်း ဗွေးဘုရာ၊ဟော်၊ထန်းနဲ၊င်းနပ်၊ အကျောင်း၊ -
စတင်နဲ၊င်းနပ်၊ဖုံးသွ။

(၄၆) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈)

အတ္ထဿဒ္ဓါရဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ ကျောင်းဇေးတဝှန်းကို - ပွန်ထိုအံ့ဟး
စီးပွါးရီသေး - ပိုပေးတဖြာ
အဖါသဌေး - စေလွှေ မဒါး
ထင်းလောင်းဟး - စောင်းဒါး ပွေးဘုရား ။
- ၂။ ဘုရားလောင်းဝွေ - သဌေးထွာဟး
နွှတ်နောင်းပိုပေး - ယေန်းကေး သေထား
စီးပွါးရီခါ - အဖါစေဒါး
သူချက်ချား - လွှောက်နား ထွာစီးပွါး ။
- ၃။ ပေးတန်မရိုး - နီလို မနုဿား
စိုးရီးခြွံခံ - နီကံးတရား
သက်ပေးပေးလွဲ - တပ်တဲ သေဒါး
ဝွေရီငေါင်း - နီစောင်း စေနယ်ချာ ။

အတ္ထဿဒ္ဓါရဇာတ် ထွယ်သွယ်။

ထားသေ (၃) မျိုး

- ၁။ သေအံ့၊ သေမင်း၊ သေပျား-စတင် ထားသေယို
ဖုံးနံ့၊ တသွဉ်ဗားနေးတင်း၊ လွှဲးခါကာ၊ ဒါးသေထွဲ
နံ့၊ “သဘာဝ” ထားသေ ၊
- ၂။ သွဉ်ဆရာထူး၊ ဒါးဆရာထူး၊ ဟွန်သေ၊ ထီးသေ၊
ဒေါ့ဒါး၊ ဂူဒါး၊ ခင်းဒါး၊ နမ်းဒါးဖုံးနောင် -
“ဝိဇ္ဇာ - သိပ္ပ၊ ဗဟုသုတ” ထားသေ ၊
- ၃။ နေးတွမ်း မဂ္ဂင်းတရာ၊ သွဉ်ပါးတင် အားထုတ်တရာ၊
တွေ့၊ ကသေလွဉ်ဒါး ခန္ဓာ၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ
ဖုံးနောင် - “ဝိပဿနာ” ထားသေ ၊
- ၄။ “သဘာဝ”ထားသေနံ့၊ တိရစ္ဆာန်ဖုံးတဲ့ သေဒျား
တင် မဉ်းအွဉ်းထွေးနေး အရန်းနံ့၊ ထွာ “အရန်းလ”
နံ့၊ သွဲ။
- ၅။ “ဝိဇ္ဇာ-သိပ္ပ၊ ဗဟုသုတ”နံ့၊ တိရစ္ဆာန်ဖုံး ဒေါ့၊ ခဲင်း
သွဉ်ခဲင်း တဒါးတင်းတင် မဉ်းအွဉ်းထွေးနေး အရန်း
နံ့၊ ထွာ “အရန်း ထဝ” နောင်၊ သွဲ။
- ၆။ “ဝိပဿနာ”ထားသေနံ့၊ ဘုရားရဟန္တာ၊ အရိယား
ဗွေမျတ်သီးမ၊ သေ၊ ပုထုဇဉ်းသီး တသေထွေတင်းတင်
မဉ်းအွဉ်းထွေးနေး အရန်းနံ့၊ ထွာ “အရန်းကီ” နံ့၊
သွဲ။

(၄၈) ဇာတ်ဝတ္ထု၊ ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈)

၈၅။ ကိပ်ကွဏ္ဍဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်) ဝတ္ထု

နီဗ္ဗေဒဘုရား အဝိဒ္ဓိအံသတင်သွံ၊ သာဝတ္ထိခမ်း ကျောင်းဇေး
တဝှန်းကိုအတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း “ရဟန်းတပါး မည်ထွက်ထား” တင်
ဟော်ဟေး “ကိပ်ကွဏ္ဍဇာတ်” ယိုသွ။

ပါ၊တဖြာ၊နောင်၊ သားသနားတော့ကိုယို ခံးစွဉ်၊စွဉ်းသက်
ရေးမိုးချက် အဉ်းနိုင်းနောင်၊တင် ဗိုင်ရဟန်း၊ ရဟန်းနပ်၊နပ်၊ တွိုး
တနီ၊တွေ့၊ လွေ၊တွိုးသွမ်း၊ ဝေင်၊သာဝတ္ထိကို၊ လွေ၊ထီးပါ၊မူးတဖြာ၊
မြိုင်းထွူအနမ်း (သမ်းထီးတရေးမွေးစွဉ်းထား၊)တင် အဝိဒ္ဓိသားသ
နားကို မည်ပြောင်၊ အံကျောင်းမည်ထွက်၊ သ၊ယူးပက်လော့ အံ
ထားပျော့ဒွါမ်နောင်၊သွ။

တွိုးနပ်၊တင်ခါ ကထွာ (ဥပဇ္ဈာယ်) ဆရာဖုံးနပ်၊ ဟဲ့လွေ၊
နီဗ္ဗေဒဘုရားထူး-တဲ့ လောင်းနယ်နီဗ္ဗေဒဘုရားထွူတွေ့၊ နီဗ္ဗေဒ
ဘုရား ရီစွေ၊နိုင်းယို -

“ရဟန်း - ‘နားအံသားသနားတော့ကို ပျော့ဒွါမ်၊ နား
မည်ထွက်ထား’ ကရိုးနောင်၊ မွေးနေဟောင်း”

“ဩဗ္ဗေဒ -

ခွေသွဉ်းအံထား၊ ပျော့တောင်းဒွါမ်၊ မည်ထွက်ထားမွေး
မွေးဩ”

“ကွပ်ထမိုင်၊ နားမည်ထွက်တွိုးထား”

ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈) (၄၉)

“တပဲ့၊ရဟန်း၊ဟေး -

“မဲ့အားရုံး၊ နားအားရုံး၊ နေ့၊ဖူအားရုံး၊ ဖြေ၊အားရုံး၊ နမ်း
အားရုံး) ကားမဂုဏ်းငတ်၊ပါ၊ဖုံးနပ်၊ ကခံးစာ၊ခါတဲး ပျားခရား
အာတန်၊ ကွဲးတွေ့၊ - လွှာကံးအားရုံးငတ်၊ပါ၊ ကခံးစာ၊နဲင်းနပ်၊
နောင်၊ ထဲ့အီဒါး (ငါးရဲင်း၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပိတ္တာ၊ အသူးရကယ်း)
အပါယ်းလစ်၊ပါ၊ တွမ်းကအံးအစူးရားနပ်၊ ဗွန်ပီစွဉ်းဒျားလို့ဝင်း။

အစူးရားနပ်၊ တရေ၊ အလွီးဟွမ်၊ အရသားနွီး၊ ကွပ်ပွီး
နပ်၊မ၊ လို၊တသူးသေတဝ်းထာ၊ဖုံးနပ်၊ အံးမား၊ အံးမား အစူးရား
ထွါ အစူးအဲင်းတိုအဖြေ၊ ဟို့ဆာခြေတဌား၊ တဆင်းပေးဒျား
သီထို၊စွဉ်းနောင်၊သွ။

အွီးစိုးရီးစခါ တသူးသေ တသူးသာတဝ်းထာ၊ လို၊မွိုက်
ယဖြာ၊ဖြာ၊ဖုံးနောင်၊ ထီးတရေ၊ အစူးရား၊ နွမ်းဟွမ် အစူးရား
လွီး၊ ဟွန်အွီးအစူးရား အရသားတင် အံးမားအစူးရားတွေ့၊
အစူးအဲင်းတိုအဖြေ၊ ဟို့ဆာခြေတဌား၊ သီပြားထို၊ဖို တခြာကို”
အကျောင်၊ ယံတောင်၊ဟော်၊ချာ စခါဘဝ လယိုအတွိုင်၊သွ။

ကိပ်ကွဏ္ဍဇာတ် (အတိတ်) ဝတ္ထု

အွီးစခါ ဟားရားဏသီးခမ်း ဗျဟဒတ် အဝ်းထွာခွန်အတွင်း
ဘုရားလောင်၊နောင်၊ ထွာလောက္ခန်းသယ်း အတန်အကယ်းတဖြာ၊
သွ။

(၅၀) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈)

တွမ်းအလို၊ကျွန်းသယ်သား လောအဆိုင်၊ငတ်၊ရျာ၊ အဝံး
ခမ်းကွဉ်း လွေ၊ခမ်းတွံ၊၊ ကထွိုင်းတွံ၊လွေ၊ တခြာတန်မော့နပ်၊
အွဉ်းအုံဆောင်းလော၊ ဟဲ့၊မူးအလို၊ထွေ၊တွော့၊ ဘုရားလောင်၊ ဒေါ၊
ဆွံ၊မ၊နဲ၊င်းယို -

“တခြာကိုယိုနပ်၊ အစူးမွူးအောင်း၊ သီတအံ့ဖိုဖိုတောင်း
အရားမျို၊ (အရားပေးတဲ့နပ်၊ / အရားတန်တဲ့နပ်၊ ကားတင်အရား
မျို၊) ဖုံးနပ်၊ ပေါးတရီရီးတင်းခွေနပ်၊ အံးတငါတငါမွန်းနော” ဆွံ၊မ၊
နဲ၊င်းနောင်၊ထွေ၊ခါ နွံ၊ငါလွေ၊ခန်းဒျား တခြာတန်နောင်၊သွေ။

ကထွိုင်းလဲဉ်းငါ တခြာတန်ငါ (ဖွဲ၊သူ၊)နပ်၊ ထီးခန်း အစူး
မွူးတမွူး၊ အရားအဝံး တဆူတဆာ၊ အရားအာ အပင်ငေါ်၊နေး
စွဉ်း၊ အစူးမွူးနပ်၊ အမွူးအပင် အလာအရားဖုံးနပ်၊ အနမ်းအလွီး
အရသား၊ ဗွန်ပီလို့စွဉ်းဒျား တခေါ့၊ရားနောင်၊သွေ။

ခွေဒဲ၊ နာ၊ဒဲ၊တွော့၊ ကတထဲ၊အရသား၊ ယင်ဟန်းသားနပ်၊
ထင်းဒျား တခေါ့၊တင် အံးစွဉ်းဒျား တလင်းချင်၊၊ ယင်ဟန်းသား
နပ်၊ ရီကလောကျွန်းသယ်၊ အတန်ကယ်၊ထွေ၊မ၊ အံး၊ ကျမ်းနဲ၊င်း
နပ်၊တင် အံးတင်းဒွိုန်း၊ ခွမ်ခါ၊နေးလွမ်၊။

ဘုရားလောင်၊ ဖျော်လွဉ်နပ်၊ကို (အစူးမွူးထူးနပ်၊) တွော့၊
ထီးစွော့၊ အောင်းခွမ်လွ အစူးရားနပ်၊မ၊ ဒေါ၊စွဉ်းဒျားနဲ၊င်းယို -

“သီစူကို သီကအဝံးခွမ်ခါ၊နပ်၊ တခေါ့၊ရားမွေးတောင်း၊
အံးဒါတောင်း၊၊ ဝေါင်းထို၊ခန်းဟဲ့င်း”

“ကအံးလဲဉ်းသားတဲ့ အောင်းဆရား”

“အို - ရီကခွေမအံး ရီသွေတဲ့ မအံးတငါတငါတို့၊ အိုး
လို၊ကအံးအံးသားဖုံးနပ်၊ လွဉ်မွိုင်မွိုင်ယိုဟဲ့ဉ်း”

ဘုရားလောင်တို့က်ယင်း တသီး (မားဆားတန်)၊ ကအံး
ဆွေးသား၊ ကစအံးသားနပ်၊ တသီးနောင်လ၊ ဖြေ့ထန်းချာယင်း၊
အဖြေတန်တိုတပ်း သီတောင်း၊ အိုးလို၊ကအံးအာအာ ကညထို၊
သားနပ်၊ ဖြေ့တိုထိုလ၊ တသီးထွေးနောင်တောင်းတွေ့၊ သီစွေး
ထို၊လို့စွဉ်းနောင်သွေ။

တထွေးအရသား နားတပ်းဘုရားလောင်ငေါင်း၊ အံးစောင်း
အစွေးရား၊ သီထိုခန်းချားတင် မားရားဒါးဒွမ်၊ ဘုရားလောင်သီးစွေး
လွေစာတမြို့ထွေခါ သင်ချာရပ်ရား၊ မားချားဒါးန-စတင်ကုသိုလ်း
စွမ်းနီ၊ တို့ထွဉ်းသီ ကံးအီအလို့က် ထို့က်ရား လွေမားခန်းချား
ပငါပရားနောင်သွေ။

ဗွေးမျတ်ဘုရား ဟော်ကျာနယ်ချာ စခါခရားထွေတွေ့၊
ဟော်သော့စွဉ်းချား တရားဂါးထားနဲဉ်းယိုသွေ။

၈၅။ အာယတီ ဒေါသံ နာညာယ၊ ယော ကာမေ ပဋိသေဝတံ။
ဝိပါကန္တေ ဟနန္တိ နံ ၊ ကိံ ပက္ကမိဝ ဘက္ခိတံ ။

“တို့ဆိုင်ချာတား အီးခံးမားအပစ်နဲဉ်းယို” တသေဖိုတပ်း

(၅၂) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈)

လှို၊ဖုံးနပ်၊ လွှာက၊လွဉ်၊ကာမဂုဏ်း အားရုံးငတ်၊ပါ၊ထွေ၊တွေ၊
မော့၊လွထာ၊ဒုက္ခဖုံးသွ။

ဥပမာ - ဗွန်ဝီနဲင်း ပါ၊ကထီးတရေ၊ အစူးရား၊ ကန္နမံ၊
ဟွမ် အစူးရား၊ ကဟွန်အို၊ အစူးရားဖုံးနပ်၊သွ။ အံးအစူးရား
တွင်းနပ်၊ ရိုးအို၊အို၊တွဲ အံးထွေ၊တွေ၊ သီစွေ၊ထိုးဟးစွဉ်းနပ်၊သွ။

ကာမဂုဏ်းငတ်၊ပါ၊ ပျားရားငတ်၊စိုးကိုနောင်၊ ကွပ်ပိုး
လောဘ တဏှာ၊ ကိလေးသားအွဉ်ငါတင် “ပျားတွင်းနောင်၊
ငတ် - ပျားထွေ၊နပ်၊ ဒုက္ခလွဉ်၊ဟးလွဉ်းလွဉ်း” နောင်၊သွ။

နီဗွေဘုရား၊ ကထိုင်းဟော်၊တရားယို ကထင်းခြိုင်းနယ်
ကာမဂုဏ်း အားရုံးအပဲစ်ခရား၊ ကတိန်းအွဉ်းနယ် သစ္စာထွေ၊ခါ
ရဟန်း၊ကမဉ်ထွက်ထာ၊နောင်၊ လ၊စွဉ်းတမက်တဖိုလ်း ထွာစွဉ်းသော
တားပန်းပုဂ္ဂိုလ်း၊ ရဟန်း၊ယင်ဟန်းနပ်၊ လ၊နီမက်နီဖိုလ်း ထွာသကဒါး
ဂါမ်းပုဂ္ဂိုလ်း၊ ယင်ဟန်းနပ်၊ လ၊သွမ်သွမ်ဖိုလ်း ထွာအနားဂါမ်းပုဂ္ဂိုလ်း၊
ယင်ဟန်းနပ်၊ လ၊လစ်၊မက်လစ်၊ဖိုလ်း ထွာစွဉ်း ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်းဖုံး
နောင်၊သွ။

“ယိုခါ ခွေတပွဲ၊ ပရိသတ်ဖုံးနောင်၊ မော့နပ်၊ခါ ထွာဖိုလော
ကျွန်းသယ်းသား၊ ဘုရား (ခွေ)ယိုနပ်၊ မော့နပ်၊ခါ ထွာဖိုလော
ကျွန်းသယ်းသား အတန်အကယ်၊”အကျောင်၊ ပေါင်၊ချာဇာတ်နိုင်း
နပ်၊သွ။

**ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် “ ကိပ်ကွဏ္ဍဇာတ် ” ယိုတင်
ကလအီ သတိ၊ ကလအီပညာ၊ ကလအါး
ထားသေ တရာဖိုးနပ် -**

- ၁။ ရဟန်းသီး ပေါးတထိန်တောင်း ကူခြွေးနပ် သလော်လယ်
ယူးပက် ထွက်မားဒါးထား ၊
- ၂။ ထီးတရေ၊ ဟွန်တလေ၊ နွမ်းဟွမ်၊ ဟွန်အီး၊ ချော်ပြေ
ကရိုးဒါး ကာမဂုဏ်း အားရုံးငတ်ပါးဖုံးယိုနောင် လောဘ
တဏှာ ကိလေးသားအွဉ်ငါ မာဆာ၊ မာသွမ်း၊ မာဒုက္ခ၊
မာပူလီ၊ မာသီဒါးလိုတင် ဗွန်ပီစွဉ်း အစူးနပ်သွ။ ၊
- ၃။ အစူးရားနပ် တရေ၊ နွမ်းခွီး၊ အရသားအီးစွဉ်းတဲ့ အွဉ်း
သတိတိဟး အံဒါးတင်း၊ ပေါးစူးသလောဘ သတဏှာ
ပေါးအံမားတဲ့ သီစွဉ်း ၊
- ၄။ ကားမဂုဏ်း အားရုံးငတ်ပါးတဲ့ ချားမဲ့ လဲးနား မာဟးဒါး
လို အမျိုးလွှောက်လွဉ် မွေးတောင်း ၊
- ၅။ အံမားအစူးရားနောင် သီဟး တဘဝချား၊ လွှောက်မား
ကားမဂုဏ်း အားရုံးငတ်ပါးနောင် လောဘအွဉ်ငါ ထွာ
သမုဒယသစ္စာတင် သံသရာဆွာအီ သီဟးအာလဲင်းတန်
အကျောင် - စတင်နဲင်းနောင်ဖုံးသွ။ ။

(၅၄) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈)

ကိပ်ကွဏ္ဍဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ ဇေးတဝွန်းကျောင်းကို - ဗွန်ထိုအုံဟး
 အုံထာ၊ပျော့တင်း - စင်၊စောင်းတပါ၊
 ဘုရားရီစစ် - အပစ်ခရာ၊
 ကားမဂုဏ်း - အားရုံး ဒုက္ခအာ ။
- ၂။ လောကျန်းသယ်ပေါင် - ဘုရားလောင်၊ ဆရာ၊
 အွဉ်ငါ ကူကား - လောသား ငတ်၊ရျာ၊
 ရသား တထွေ - တပွဲ၊ အံးမား၊
 အစွူးရား - အင်းပြား သီတငါ ။
- ၃။ တရေ၊ တလေ့ - လော့ထေ့ လွဉ်းမား၊
 ကားမအဂုဏ်း - အားရုံးငတ်၊ပါ၊
 အစွူးဗွန်ပီ - ကသီလွဉ်းဟး၊
 သံးသရား - ဆွာငါး ဒုက္ခအာ ။

ကိပ်ကွဏ္ဍဇာတ် ထွယ်ယိုသွယ်။

ကိလေးသား အပါ (၁၀)

- ၁။ လောဘ - မဉ်လ၊လောကီအားရုံး ကားမဂုဏ်း
- ၂။ ဒေါသ - ဆွေ့ကတဲ၊ ကျမ်းတရံ၊
- ၃။ မောဟ - ပေ့ဒို့ခါ၊ အမဲဉ်းတရာ၊
- ၄။ မာန - သ၊ဖြိုးထို မော့ ကျား
- ၅။ ဒိဋ္ဌိ - ထာယူမား
- ၆။ ဝိစိကိစ္ဆာ - ယူမား ရတနားသွံပါ၊ (စတင်)
- ၇။ ထိန - သ၊ပျော့တမ်း၊ သ၊ထွေးဆွို
- ၈။ ဥဒ္ဓစ္စ - သ၊တရောင်၊ သ၊လော်လယ်
- ၉။ အဟိရိက - မာ၊ဒုစရဲက်သွူတဲ ဝင်၊သ၊တမ်း
- ၁၀။ အနောတ္တပ္ပ - မာ၊ဒုစရဲက်သွူတဲ သေငမ်းတမ်း

ကိလေးသား အဓိပ္ပါယ်

လောဘ-ရိုးတောင်း၊ ဒေါသ-ရိုးတောင်း၊ မာန-ရိုးတောင်း
(ကိလေးသား အပါ၊မိုင်၊ရိုးတောင်း) “မာ၊တဟေ့လဲ့ဒါးထာ”
ကွပ်နပ်မ၊ (တရာ၊အပါ၊တဆီဖုံးနပ်) ဟဲ့ဗား “ကိလေးသား”
နောင်သွူ။

(၅၆) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈)

၈၆။ သီလဝိမံသကဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်) ဝတ္ထု

နီဗ္ဗေဒဘုရား အင်းအုံသတင်းသွံ၊ သာဝတ္ထိခမ်း ကျောင်း၊
ဇေတဝန်ကိုအတွင်း ပွိုင်းပွိုလွှဲတွင်း “ပုဏ္ဏားတဖြာ၊ စံအသီးလ”
တင် ဟော်၊ဟး “သီလဝိမံသကဇာတ်”ယိုသွ။

ပုဏ္ဏားနင်၊နင်၊ အားကျိုးခွန်ကောသလ လှူအီအနမ်း တွင်း
ခွန်ထာ၊မာ၊နင်-တဲ့၊ (ပုဏ္ဏားနင်၊နင်) ကို၊ကွယ်၊ ရတနာသွံပါ၊
သီလ တထို့ထဖိုတောင်း၊ ဒါးသွတ်၊တမွတ်၊လို့ ပေးတင်းသွံဖွံ၊
ခွန်ရိုး - “ပုဏ္ဏားယိုနင်၊ လို၊သီးလသား” ရိုးနင်၊တင် ဟွန်ဟောင်
မွေးစဉ်း ပုဏ္ဏားနောင်၊သွ။

ပုဏ္ဏားနင်၊ စဉ်၊စာ၊ယူးနဲင်းယို -

“ခွန်ယိုနင်၊ ဟွန်ဟောင်ခွေ၊ ကယ်၊စဉ်းပုဏ္ဏားလင်၊ အွဉ်း
ရေ၊ရိုးသေးမွေးစဉ်းခွေ၊ ခွန်ယိုနင်၊ ကွပ်နီခွါ၊အစွပ်စွပ် ဒါးသွပ်ငါး
ပညားတင် အွဉ်းရေ၊ဟွန်ဟောင်တွေ့၊ ဖေးရေ၊ခွေဟောင်း၊ မဉ်း
မွေးတောင်းတဲ့ ကွပ်ခွေသီးလ တထို့ထဖိုတင်းတွေ့၊ ဖေးရေ၊ခွေ
ဟောင်း၊ (ကွပ်ပညားတင် ဖေးရေ၊နဲ့၊ ပွိုးသီးလအင်းတွေ့၊ အွဉ်း
ရေ၊နဲ့)၊ “ပညားတွင်းသီးလ - ဖွဲ၊မိုင်၊ကျ ကရိုးနောင်၊ ခွေအီးစံ၊
စံ၊ကမ၊” ချ၊သ၊ခါ၊နဲင်းနောင်၊သွ။

တို့တနီ၊တွေ့၊ ပုဏ္ဏားနောင်၊နောင်၊ လွေ၊မာ၊ဖေးထာ၊မာ၊
အင်းခွန်ထု၊သင်၊ သင်၊လမ်း၊ နို့၊မောင်၊စင်းခံ၊ဆင်း တရီတရာ၊

တောင်းအမွေ၊ ထူးတသဉ်ဆော့စဉ်း စင်းခံ၊ရွှင်တဗီး၊ စင်းခံ၊နောင်၊
အင်းထီးချားတဲ့ ကွပ်ပိုးရိုးသေးငါး ပုဏ္ဏားနပ်၊တွေ့၊ စော့တောင်း
ဒေါ့တောင်း ငေါင်းထမိုင်၊မိုင်၊ နဲင်းမွူးရောင်၊နပ်၊ ထူးတော့စဉ်း
နီဗီး၊ စင်းခံ၊အောင်းထီးတဲ့ ယျမ်းသယ်၊ခံ၊ ဒေါ့ထန်းတင်း ထမိုင်၊
မိုင်၊ အုံချားတော့တော့၊ နဲင်းမဟာနီ၊နေနေ၊ တွိုးသွံနီ၊ကိုတွေ့၊
ထူးစဉ်းတပျှေ၊တာ၊ တွိုးနောင်၊မ၊ စင်းခံ၊ဒေါ့စဉ်းချား ပုဏ္ဏားနဲင်း
ယို -

“ဆရာပုဏ္ဏား -

နာ၊ထူးထို၊ ခွန်တမြို့၊နပ်၊ သွံနီ၊လဲဉ်းသွ။ ဟန်းနီ၊ယို လို၊
ကတခွန်၊ထို၊ ခွန်တမြို့၊နပ်၊ ဟန်းနီ၊ယို ခွေဆွမ်း၊သွ။” ခြောင်သန်
စဉ်းချားနဲင်းနောင်၊သွ။။

တွိုးနပ်၊ခါ လို၊ဖုံးနပ်၊ အင်းယိုအုံနပ်၊ လွဉ်ဟုံလွစဉ်း ပုဏ္ဏား
ဝဲင် “ဆရာ - နာ၊နောင်၊ အွဉ်းသီးလသား နာ၊နမ်း ညလဲဉ်း၊
နာ၊နပ်၊ - လို၊သီးလသား မွေးတင်း၊ လို၊လဲဉ်တန်ချား” ရိုးလွနဲင်း
နပ်၊တွေ့၊ တွမ်းစူတုပ်၊ အွဉ်းစွ၊သော့စဉ်း နီသွံဆင်း၊ တွမ်းတဖြီ၊
စွိုင်အစူထွ။ စွီးထင်းထေ့ ခွန်၊ ခွန်ကထွိုင်၊ထီး ဝင်၊စွိုင်ဝင်၊ကျ၊
ပုဏ္ဏားနပ်၊တွေ့၊ သ၊ဟပ်ဒွမ်တစိ၊စိ။

“ဆရာပုဏ္ဏား - ‘တခွန်၊ဝင်၊ထာ၊’ကရိုးနပ်၊ လို၊သီးလ
တအဲဉ်ထင်းသား ထာ၊မာ၊ချား၊ နာ၊မွေ့မာ၊တွိုးနဲင်းယို၊ နာ၊မွေ့
တခွန်၊တွိုးထာ၊နဲင်းယို၊ ကွပ်ပိုးထမိုင်၊ဟောင်း၊ နာ၊အပဲစံ နာ၊ခံ၊

(၅၈) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈)

ဟးသွကြွေး၊ တခွန်ဒါးထား၊ ပုဏ္ဏားယို သီဖေးပဲစ် ဖေးတံးဟဲ့င်း”
ခွန်ဖေးစွဉ်း အားထားနဲင်းနောင်သွ။

တို့နုတ်တော့၊ ပုဏ္ဏားရိုး -

“ခွန်တန်ဟေး - ခွေယိုနုတ်၊ တခွန်မွေးတမ်း”

“တခွန်မွေးတမ်းမွေ့ မတခွန်ထိုတို့၊ ခွန်တခြို့ဟောင်း၊
ကွပ်ပွိုးထမိုင်”

“ခွန်တန်ဟေး - ခွန်ကဖေးရေ၊ ခွေယိုနုတ်၊ ကွပ်နီစိုးနီခွိုး၊
ဒါးပညားတင် ခွန်အဉ်းရေခွေဟောင်း၊ ပွိုးခွေသီးလ တထိုထပို
တမ်းတော့၊ ဖေးရေခွေဟောင်း၊ ‘ပညားတွမ်းသီးလ ဖဲမိုင်ကျ’
ဖေးနေးကသေ စင်းစင်းစွဲစွဲနုတ်မ၊ ချသ၊စံ၊စံ၊ဟး နဲင်းယိုဒျား၊
ယိုခါတဲးတွဲ စင်းစွဲသေလဲဉ်း၊ ခွန်ကဖေးရေခွေနောင်၊ ကွပ်သီးလ
ဒျား၊ ပွိုးစိုးခွိုး၊ ဒါးပညားမွေးတောင်း၊ ကွပ်ပွိုးခွေတိန်းမာကဲ့င်စံ၊
သီးလနုတ်မ၊ ဝင်ကျဝင်စွိုင်ခွေနဲင်းယို၊ ခွန်ထွဉ်းဖေးပဲစ် ဖေးတံးခွေ
နဲင်းယိုကရိုးနုတ်၊ စင်းစွဲသေးဒျား သေဟးလဲဉ်းသွ။ လောကကိုယို
နုတ်၊ သီးလနုတ်မ၊ အမျတ်သွတ်၊ အထူးအထောင်၊ အလျှိုအကယ်၊
ဝင်နောင်၊ အောင်ဒျားသီလလွမ်၊ ကရိုးနုတ်၊ ခွေယွမ်းခြေးခြွေ၊
လဲဉ်းသွ။ ခွေသီးလ ဖေးနေးကယိန်း စင်စင်ဗွာဗွာနောင်၊ အံလိုလမ်း
အနေး ခံးစာ၊ကီလေးသားနုတ်၊ မဲ့တထွာနွောင်တမ်း၊ ဟန်းနီယို
စွဉ်း ထင်းထေ့ နီဗွေးဘုရာ၊ အီးပိုင်ဒျားစင်၊ နီဗွေးဘုရာထူး၊
ကွပ်နုတ်မ၊ အဉ်းစွေသွေ့ ခွေအခွင်၊ ဖေးပိုင်သွေ့စင်နော” ကွန်

အခွင်၊နဲင်းနပ်၊ထွေတင် ထင်းစွဉ်းတရွဉ်းထွေစွဉ်း ကျောင်းဇေးတဝွန်း သူ၊သွေ။

တို့၊နပ်၊ခါ အဖူးအဝေးဖုံး သွေ၊ရက်ခွဟောင်းဖုံး လွဉ်ပြုံးရဲခါ၊ ပုဏ္ဏားနပ်၊ ရဲတလ၊တင်းလာ၊လာတင် ပုဏ္ဏားနပ်၊ ဖျော်ထင်း နီဗွေးဘုရာ၊တွေ့၊ ကွီပိုင်သျှင်း၊ ကွီခံးစင်၊နပ်၊သွေ။ နီဗွေးဘုရာ၊တဲ့ အွဉ်းပိုင်ဖေးသျှင်း၊ အွဉ်းခံးဖေးစင်၊နောင်၊သွေ။

ရဟန်း၊ (ပုဏ္ဏား၊)နပ်၊နပ်၊ အားထုတ်မွေးစွဉ်းတရာ၊၊ မာ၊မွေး စွဉ်း ဝိပဿနားတင် လ၊စွဉ်းလစ်၊မက်လစ်၊ဖိုလ်း၊ တို့၊စွဉ်းရဟန္တာ၊ အရန်းတွေ့၊ လွေ၊လင်းဒေါ့၊ နီဗွေးဘုရာ၊နဲင်းယို -

“ဩဗွေ - ခွေသွဉ်းယိုခါ (ထွာလဲဉ်းရဟန္တာ၊) ရဟန်း၊ကိစ္စ ထွေလဲဉ်း ဗွေးဩ” လောင်းနယ်စွဉ်းချာ၊ ရဟန္တာ၊ကိစ္စ (အရဟတ္တ ဖိုလ်း၊ တို့၊ထွေလဲဉ်းအကျောင်း၊) နဲင်းနပ်၊တင် ရဟန်း၊ (ပုဏ္ဏား၊)နပ်၊ ကလောင်းနယ်ဒါ၊ ဝွေ၊ဗွေးထွာလဲဉ်းရဟန္တာ၊ ကရိုးဒါးသတင်၊နပ်၊ တလဲဉ်းချင်၊ ကျားစွဉ်းရဟန်း၊သီးခြာ၊ အတွင်၊နပ်၊ခါ တို့၊တနီ၊ တွေ့၊ ရဟန်း၊သီးဖုံး အုံပြုံးဒေါ့၊လွနဲင်းယို -

“ဗွေပေးသီးဖုံးဟွေး -

ခွန်လို၊ကထွာ ပုဏ္ဏား၊တဖြာ၊နပ်၊ အစံ၊အသီးလထွေ၊ခါ ကွီ အခွင်၊ ထင်းပိုင်စင်၊တင် အားထုတ်မွေးစွဉ်းတရာ၊၊ မာ၊မွေးစွဉ်း ဝိပဿနားတွေ့၊ ထွာစွေ၊စွဉ်း ရဟန္တာ၊-တဲ့” အောင်းဒေါ့၊အဝ်းအံး

(၆၀) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈)

ဖြား ရဟန်းနဝ်းခရာတွင်၊ နီဗွေးဘုရားကျွဲလွင် ရီရဟန်းသီးဖုံး
နဲင်းယို -

“ရဟန်းသီးဖုံး - သီအံ့ပြိုး ဒေါ့လွင်ဝင်း အမျိုးမိုင်ဖုံး
ဟောင်း”

“နီသွဉ်းသီး ဒေါ့လွင်ဒုား ရဟန်း (ပုဏ္ဏား) ထွာလးစွဉ်း
ရဟန္တာအကျောင်းနဝ်းဒုား ဗွေးသြ”

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - ပုဏ္ဏားယိုနဝ်း အစံးအသီးလထွဲခါ
ထွာရဟန်းထွဲထွေး အားထုတ်မွေးစွဉ်းတရား၊ မားမွေးစွဉ်း နမ်း
ထားအားကျိုးတား ဘဝယိုလွှမ်းမွေးတင်း၊ (နီကထွာ) ပညားသို
သီးစခါတဲ စံးအသီးလထွဲခါ ထွာရဟန်းထွဲထွေး အားထုတ်မွေး
စွဉ်းတရား၊ မားဖိုလဲဉ်း နမ်းထားအားကျိုးနေနေသွဲ” မိန်းနဲင်းနဝ်း
ထွဲခါ ဟော်ပါ အတိတ်ဘဝ လယိုအတိုင်သွဲ။

သီလဝိမံသကဇာတ် (အတိတ်) ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဟားရားဏသီးခမ်း ဗျဟ္မဒတ် အင်းထွာခွန်အတွင်း
ဘုရားလောင်းနဝ်း ထွာခွန်နဝ်း ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏား၊ သးဝါးသနား
အလူးဒါးန-စဝဲင်နဲင်းနဝ်း၊ ရက်ဒုားသီးလ၊ သီးလငတ်ပါးလို့လို့
တထို့ကိုင်ဖိုတင်း၊ ခွန်နဝ်း အွဉ်းရေမွေးစွဉ်း ဘုရားလောင်းပုဏ္ဏား
နဝ်း၊ ကယ်လဲဉ်းစွဉ်း ပုဏ္ဏားအလောင်းအလင်သွဲ။

တို့၊တနီ၊တွေ၊ ပုဏ္ဏား၊နဝ်၊ရာ၊ စဉ်၊စာ၊နဲင်းယို -

“ခွန်ကအွဉ်းရေ၊ခွေ နှဲင်းယိုနပ်၊ ကွပ်စွဉ်းနီစိုးခွါးယိုယား
ဒါးပညားတင် အွဉ်းရေ၊ခွေဟောင်း၊ မွေးတဝ်းတဲ့ ကွပ်ခွေသီးလ
ငတ်၊ပါ၊ တထို့တကိုင်ဖိုတောင်းလာ၊လာမ၊ အွဉ်းရေ၊ခွေနှဲင်းယို
ဟောင်း၊ ပညားတွမ်းသီးလ ခမဲ့င်ကျ ကရိုးနပ်၊ ခွေစံ၊စံကမ၊”
ချ၊သ၊နှဲင်းနောင်၊သွ။

တို့တရားတို့၊ ဘုရားလောင်းပုဂ္ဂိုလ်၊ လွှေထေ့ခွန်တို့၊
ကထိုင်းသင်ချာလမ်း တဖူးလောင်းနပ်၊ နွဲ့ထူးဆောင်း စင်းခံ၊
ရွှံ့တပီး၊ နှိုင်းမွှေးရောင်၊ နီပီး၊ စင်းခံရိုးသေး (ဘုရားလောင်း၊)
ငွေမွှေးတင် တစွေ့တမ်း တဒေါ့တမ်း၊ ကထိုင်းတို့၊ သွန်ကန်နပ်၊
ထူးစွန်းတပွေ၊ တားတော့၊ စင်းခံသယ်ခံဒါဒါ၊ ဆေးခြောင်စွန်း
နှိုင်းယို -

“ဆရား - နားထူးထိုး၊ ခွန်တမြို့နယ်၊ ပါဟန်းနီယို သွံနီ၊
လဲဉ်းသွ။ လိုးထူးထိုး၊ ခွန်တမြို့နယ်နိုင်းယိုနယ်၊ ဆွမ်မလ၊” ရိုးနိုင်း
နောင်ထွေဝဲင် “စွန်ထူးထိုး၊ ခွန်တမြို့၊ ‘စွန်စွန် - တခွန်ခွန်’ ဆေး
ခြောင်နိုင်းနောင်တော့၊ လိုးဖုံးအဝ်းအိုးယို အိုးနယ်လွဉ်ဟံ ဘုရာ၊
လောင်၊ “နာမာခန်း နိုင်းသီးလအဝ်းပွဲနယ်၊ ညလဲဉ်း” ရိုးနောင်
တော့၊ တွမ်စူတုတ်၊ အွဉ်းခွီးသော့၊ နီဆင်းသွံဆင်း၊ စွိုင်ထွေစွီးငင်း
ထင်းလွေ၊ ခွန်ထူးသူးသွ။”

(၆၂) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈)

တဖူးလောင်းနပ်၊ ဘုရားလောင်းထီးခန်း ရူးသား ချမ်းဆိုး
ရူး၊ ဘုရားလောင်းရိုး -

“ပါးစားနပ်ဖုံး - ရူးနပ်ပီမွန်း အမေးဟိုင်း၊ စံမွန်းအဋ္ဌာန်၊
ဟိုင်း၊ သဉ်မွန်း အဋ္ဌာန်ဟိုင်း၊ မဲ့အအိုင်သီဒါ၊ သီကွေး”

ရူးသားဖုံးဒေါ့ချာ -

“ဆရာပုဏ္ဏားဟွေး - ရူးယိုနပ်၊ သီးလအပ်၊ အကျင်၊
ဟောင်ချာ၊ အအိုင်ဒါတပ်လို့၊ သီးလအဉ်ထပ်၊ နှိုင်းနားမွေးတပ်၊
နားနောင်၊ ကွပ်သီးလအဉ်ထောင်၊ အကျင်ဟောင်တပ်၊ ထူးထိုး
ခွန်တခြုံနောင်မ၊ ဝင်ကျဝင်စို၊ ဝင်စိုးလွေ့နားနှိုင်းယို မွေး
တပ်နဲ့”

တိုးနောင်တွေ့၊ ဘုရားလောင်း ယူးလုဇွေးနှိုင်းယို-

“ပေါးအိုင်ဒါတပ်ဝင်၊ ပေါးမားယူးပက်ဒါတပ်ဝင်နပ်၊ ရူး
(တိရစ္ဆာန်)လဲးကျွမ်းမဉ်းတဲ့ ဝွေးသီးလဲင်ရိုး ‘ရူးသီးလအောင်နပ်၊
ဟွေး၊ မဉ်းထွာလိုထင်းဟ ဒေါ့ခရာ အမျိုးအင်းဒြမ်းနဲ့၊ လောကကို
ယိုနောင်၊ သီးလယိုမ၊ အမျတ်သွတ်၊ တရာလို့ သီးလယို အဉ်
ထောင်’ ယူးလုဇွေးနှိုင်းနောင်သွ။”

ပုဏ္ဏား (ဘုရားလောင်း)နပ်၊ ဆွမ်းလွေ့ခွန်ထူး၊ လွေ့အဉ်း
နယ်ခွန်၊ ခွန်ရီဆွမ်းနှိုင်းယို -

“ထွာမိုင်ခရာယို”

“ခွန်တန် ဗွေသြ - ဆရာပုဏ္ဏာယိုနောင်၊ တခွန်ထူးထို၊
ခွန်တခြို့၊ ဗွေသြ”

“ပေါးနောင်တဲ ခွန်အမိန်း ဖေးပဲစ်ဖေးတံးဟဲ့င်း”

တို့နောင်ခါ ပုဏ္ဏာ (ဘုရာလောင်) လောင်းချာနဲင်းယို-

“သြဗွေ ခွန်တန် - ခွေသွဉ်းနပ်၊ တခွန်မွေးတမ်း”

“တခွန်မွေးတမ်းမွေ့ သမ်းထူးရွဉ်ဖုံးဟောင်း”

“ခွေသွဉ်း စံးသီးလဒျားဗွေ၊ နီဗွေကဖေးရေငါး ခွေသွဉ်း
နောင်၊ ကွပ်ပွိုးစိုးခွါယိုယား ဒါးပညားဟောင်း၊ မွေးတောင်းတဲ
ပွိုးခွေသီးလငတ်ပါ၊ တကိုင်ဖိုတောင်းလာလာဒျားဟောင်း၊ ကဖေး
ရေ ခွေယိုနပ်၊ ကွပ်ပညားနဲ့၊ ပွိုးသီးလနဲ့ စင်းစွဲယံသေ၊ ခွေသွဉ်း
စွော်စွော်စံးဒျား၊ ယိုခါနပ်၊ သေးချာစင်းစွဲ သေလဲဉ်းသွ။ လောက
ကိုယိုနပ်၊ သီးလယိုမ၊ အမျတ်သွတ်၊ သီးလနောင်၊ ထွာအထူး
အထောင်၊ လိုတွမ်းရိုးမွန်း ပေါးအဲင်းဒါးတမ်းလို၊ ပေါးမာယူး
ပက်ဒါးတမ်းလိုနပ်၊ ရှူးအစွူးသားတန်သွမဉ်းတဲ လအမဉ်း အိွ
‘ရှူးသီးလအဝံး’တဲ၊ ဝင်ဟဲ့ခွါနဲင်းက နဲင်းနောင်”

သီးလနောင်၊ မျတ်ငါးအကျောင်၊ ဘုရာလောင်အံးဖြား
တွမ်းတရာဂါးထား လယိုအတိုင်သွ။

(၆၄) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမဲ့င် (၈)

၈၆။ သီလံ ကိရေဝ ကလျာဏံ၊ သီလံ လောကေ အနုတ္တရံ။
ပဿ ဃောရဝိသော နာဂေါ၊ သီလဝါတိ န ဟညတိ။

ခွန်တန်ဟွေး - ဟွန်ဟးဖိုနဲင်းယို၊ လောကကိုယို သီးလ
နဝ်၊ အဟောင်သွတ်၊ သီးလနောင်၊ အမျတ်လွှဲသွတ်၊ ထွားမွိုင်
ရှူးအစွူး သားနဝ်၊ငါမည်းတဲ့ ပေါးအင်းဒါးတင်းလို့၊ ပေါးမာ၊ယူးပက်
ဒါးတင်းလို့နဝ်၊ ဝင်၊လဲင်၊ရိုးစွဉ်း ‘ရှူးသီးလအဝ်း’တဲ့၊ ရှူးလဲးကွီး၊
လွမ်းဒျားဝင်၊ လဲင်၊အံးဖြား နဲင်းနောင်၊သွ။

ဘုရားလောင်းနဝ်၊ နေးတွမ်းတရားဂါးထားယို ဟော်၊ဖေးခွန်
တရားထွါခါ စွဉ်းအပိုမာ၊ နွဲ့တခြာဟိမဝန္တာ၊ ပဲ့င်ခန်းဒျား ရသေ့၊
အားထုတ်တရား (သမထ)တဲင် လ၊စွဉ်း အဘိညာဏ်းငတ်၊ပါ၊
သမားပတ်သွပ်၊ပါ၊ ကထင်းတို့၊ အနိစ္စခန္ဓာနောင်၊ လဲင်းထင်း
ဗျဟ္ဗာ၊ ခမ်းသူးသွ။

ဗွေမျတ်ဘုရား ဟော်၊ကျားဒေးသနား တရားယားထွါ
တဲင်- “ယိုခါ အာနန္ဒာနဝ်၊ မော့နဝ်၊ခါ ထွာဖို ခွန်ဟးရားဏသီး၊
ဘုရားခွေ ပရိသတ်ယိုခါဖုံးနဝ်၊ မော့နဝ်၊ခါ ထွာဖို ခွန်ပရိသတ်၊
ဘုရားခွေယိုနဝ်၊ မော့နဝ်၊ခါ ထွာဖို ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏား”အကျောင်း
ပေါင်းချာဇာတ်နဲင်းနောင်၊သွ။

**ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် “သီလဝီမံသကဇာတ်” ယိုတင်
ကလ၊အီ သတိ၊ ကလ၊အီပညား၊ ကလ၊ဒါး
ထားသေ တရာ၊ဖုံးနပ်၊ -**

- ၁။ ကွပ်ဒါးပညားတင် ပင်းထိုအွဉ်းရေ၊ ပူးဇေးလွေ့တဲ့အင်း၊
- ၂။ ပွိုးသီးလအင်းတင် ပင်းထိုဖေးရေ၊ ပူးဇေးလွေ့တဲ့အင်း၊
- ၃။ ဒါးပညားလျှမ်း၊ သီးလမဉ်းအဲဉ်ထောင်း၊ အကျင်၊စာရိတ္တ
မဉ်းတဟပ်တင်းနပ်၊ ဝင်၊သွဲ၊သွမ်း၊ ဝင်၊ကေးညှိုးတောင်း၊
- ၄။ ဒါးတင်းပညားတဲ့ယင်း သီးလမဉ်းအင်း၊ အကျင်၊စာရိတ္တ
မဉ်းဟပ်နပ်၊ ဝင်၊သွဲ၊သွမ်းတင်း၊ ဝင်၊ကေးညှိုးချား၊
- ၅။ “သီလံ ကိရေဝ ကလျာဏံ - သီးလယိုမ၊ အယံသွတ်၊”
“သီလံ လောကေ အနုတ္တရံ - လောကကိုယို လှိုသီးလ
အဲဉ်ထောင်း” ၊
- ၆။ ရှူးအစ္စူ၊ကျမ်းခန်းတဲ့ယင်း ပေါးအဲင်းဒါးတင်းလို၊ ပေါးမာ၊ယူး
ပက် (နိစ္စက်)ဒါးတင်းလိုနပ်၊ ဝင်၊ဟဲ့၊ ‘ရှူးဟပ်’၊ ဝင်၊ဟဲ့၊စွဉ်း
‘ရှူးသီးလသား’စတင် နဲင်းနောင်၊ဖုံးသွ။

(၆၆) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်,ရျာ,ငတ်,ဆီ အမိုင် (၈)

သီလဝိမံသကဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ ကျောင်းဇေးတဝွန်းကို - ဗွန်ထိုအံ့ချား
 သီးလစံဒါး - တကား ပုဏ္ဏား
 ကိန်းထူးတမြို့ - ခွန်လို၊ဆွမ်၊ဗား
 သီးလချား - ဖေးအား သေယိုခါ ။
- ၂။ ဘုရားလောင်ယို - ထွာဖို လိုဒါး
 သီးလစံဗား - ဆရား ပုဏ္ဏား
 ကိန်းထူးတမြို့ - ခွန်လို၊ဆွမ်၊ဗား
 သီးလချား - မျတ်ငါး သေယိုခါ ။
- ၃။ လောကကိုယို - ဟွန်ဖိုသေဗား
 စိုးခွိုးယိုယား - လိုဒါးတဖြာ
 ပေါးတခွန်ထာ - ဆွမ်ခါသေးချား
 သီးလသား - ဖြားဆား ဟွန်ဟင်အာ ။

သီလဝိမံသကဇာတ် ထွေယိုသွေ။

သီးလငတ်ပါ၊ တရာဥပဒေ

- ၁။ လို၊လိုလို တခမ်းလုမ်း ကားကအပ် မဉ်းလွှောက်နား လိုလို သီးလငတ်ပါ၊အတိုင်နပ် “နွေငါခမ်းဥပဒေ” အဉ်းဖေးခရာ လိုးတောင်း ။
- ၂။ လို၊လိုလို မဉ်းလွှောက်နားလွဉ်မွေး ပထမသီးလတပါ၊ “ပါဏာတိပါတ” နပ် ပွယ်စွဲတို့က်ခ၊ တထွာလ၊ တမ်း၊ မာသီလိုဝင်အဉ်ထမ်း၊ ဖိုးပနားထော့ချာ မျိုးအာ ထပေး ပျော့သေးသေးဟေးထာ-စတင် ရောင်းချမ်းသား အာငါးနပ်သွ။ ။
- ၃။ လို၊လိုလို မဉ်းလွှောက်နားလွဉ်မွေး ဒုတိယသီးလတပါ၊ “အဒိန္နာဒါနာ” နပ် ထူးသိမ်လို့ဝင်ခမ်းလ၊တောင်း၊ စွန်တခွန်အဉ်ထမ်း၊ တခါပေးတခါတန်၊ တို့က်ပေး တို့က်တန် ထိုင်ခရာလိုးတမ်း၊ သော်ဝဲခရာလိုးတမ်း၊ သိမ်ခမ်း၊ သိမ်လမ်း၊ သိမ်ဟံး (ခံးဟးဒုက္ခ) သား အဉ်ထမ်း-စတင် ရောင်းချမ်းသား အာငါးနပ်သွ။ ။
- ၄။ လို၊လိုလို မဉ်းလွှောက်နားလွဉ်မွေး တတိယသီးလ တပါ၊ “ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ” နပ် မူးနံ့နီပင်း၊ ပိုမိုးပိုမိ မွူးယာထာခေ၊ လွေတေ့သင်ညီလ၊ဒျား၊ ဝင်ယူး မားခရာအဉ်ထမ်း၊ ပဲစ်မားနှိုင်း (အဓမ္မမု/ မုဒိမ်းမု)အဉ် ထမ်း၊ တသီးရဲသန္ဓေ (ပဋိသန္ဓေတားဆေး) ကောဖြေ သားအဉ်ထမ်း-စတင် ရောင်းချမ်းသားအာငါး ➤

နဝ်၊သွ။

၅။ လို၊လိုလို မဉ်းလွောက၊နားလွဉ်းမွေး စတုတ္ထသီလပါ၊
“မုသာဝါဒါ”နဝ်၊ အဖြေအစာ မာ၊လိတ်ချုပ် တမ်းစူ
မိုင်လိုတမ်း၊ ခြောင်းပြယ်ပေးတန် ဂါလံဗွေယွမ်၊အဲဉ်
ထမ်း၊ အံအာအမစ် ကြစ်ကြတ်မုသာ၊ တဖြာ၊ဖြာအဲဉ်
ထမ်း၊ ကလိန်ကလဲ ချားမဲ၊ချားနား အံလဲဉ်ဝင်၊သား
အဲဉ်ထမ်း၊ ဖေးလာဘ်အံလာဘ်သားအဲဉ်ထမ်း-စတင်
ရောင်းချမ်း၊သား အာငါးနဝ်၊သွ။ ။

၆။ လို၊လိုလို မဉ်းလွောက၊နားလွဉ်းမွေး ပဉ္စမသီလတပါ၊
“သုရာမေရယ”နဝ်၊ မွန်၊ဒဝ်တင် တွေးဆာပိုမာဖုံး၊ ရှို့၊
လို့ဝင်၊ဖုံး၊ ဖဲဗက်၊လို့ဝင်၊ မာ၊သီလို့ဝင်၊ဖုံး၊ ဗောင်းသို့ဗင်း
သ ဗင်းလွင်၊ဗင်းလိန်၊ထားဖုံး၊ ရွဉ်လို့အခိန်းလို့ဖုံး၊
မော့၊ရော့ဂါး သ၊ရားသဲင် (အသည်းခြောက်)၊ သီပေး
သီတလောင်၊ဗားထားဖုံး၊ ကွပ်ဖါစွဲ၊ဒဝ်တင် ကေန်၊ခြော
ဒုက္ခတွေ့၊ အံမထာ၊ တလမ်းတလမ်းဖုံး၊ ကွပ်မိုးဖါ
စွဲ၊ဒဝ်တင် ပိုမူးပိုခိုဖုံး သွဉ်ဗားနဲင်းတမ်းဝင်၊ ပညားဖုံး၊
စွဲ၊ဒဝ်သား၊ စွဲ၊ယာသားဖုံး၊ ကွပ်ဒဝ်ကွပ်ယာတင် ဝင်၊
ဆွမ်၊ဝင်၊ကျ၊ ဝင်၊မာ၊ယူးပက် ဝင်၊နီစွက် အဝ်းခံးဗား
အချုပ်၊ အဝ်းခံးဗားထောင်းဖုံး အဲဉ်ထမ်း၊ ဒဝ်ပဲစံဒဝ်တံး၊
ယာပဲစံယာတံး ခံးဗားတမ်း-စတင် ရောင်းချမ်း၊သား
အာငါးနဝ်၊သွ။ ။

၈၇။ မင်္ဂလာဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်) ဝတ္ထု

နီဗ္ဗေဒဘုရား သတင်းသွံ့အင်းအုံ ရားကျိုဟ်းခမ်း၊ ကျောင်း
ဝေဠုဝန်းကိုအတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း “ဟော်၊ဒါးခွမ်းလာ၊ လက္ခဏာ
ပုဏ္ဏားတဖြာ” တင် ဟော်၊ဗား “မင်္ဂလာဇာတ်” ယိုသွ။

ကအုံဒါး ရားကျိုဟ်းခမ်းကို ပုဏ္ဏားတဖြာနဝ်၊ ထီးတိုင်း၊
ထီးတိုင်း (အဟောင်း)နောင်း၊ ရှိ၊ “မင်္ဂလာရော့”၊ မော့တိုင်း၊
မော့တိုင်း (အဟောင်း)နောင်း၊ ရှိ၊ “မင်္ဂလာယံ”တဲ့။

ရိုးသေးတင်း ရတနာသွံပါ၊ ထွာဒျားပုဏ္ဏား မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတန်
ဒျား၊ သမ်းခြေခြား၊ ရတနာတမြို့အောင်းအာ၊ အမြိုင်းအမြို၊
အမျိုမျို၊ အောင်းအာတန်သွ။

တိုးတလဲင်းတွေ့၊ ယူးအဲင်းစွေ့ထို၊ အခွမ်းလာတို့က်ကို၊
တိုးနဝ်၊ခါ ယူးအဲင်းခါ၊ အခွမ်းလာတင် ပုဏ္ဏားနဝ်၊ယူး ‘မင်္ဂလာ
အဲဉ်ထင်း၊ ထွာအမင်္ဂလာ’တွေ့၊ ပသ္မုးထိုစွဉ်း အကတူး၊ ထွဉ်းထူး
လွဉ်တော အခွမ်းလာတသာ၊ ခွမ်းလာလီ၊နောင်း၊ ယူးအဲင်းထို၊
အကျောင်း အွဉ်းဒေါ့နယ်ဝင်းထွူခါ ယူးပါနဲင်းယို -

“ယူးကအဲင်းခါ၊ ခွမ်းလာတစွဲယို မဉ်းအင်းစွူစူလမ်းကိုနဝ်၊
ဥစ္စားတမြို့၊ လိုလမ်းကိုယို အီးကွဲင်တမြို့ဒျားရင်း၊ ငေါင်းနဝ်၊မွေး
ဒျား၊ ပွိုးထမိုင်နဲတင် ယူးကအဲင်းခါ၊ ခွမ်းလာတစွဲယိုနောင်း၊
မင်္ဂလာအဲဉ်ထင်း၊ ထွာလဲဉ်းအမင်္ဂလာ၊ တွမ်းလို့ယုတ်မွန်ပိလို့ဝင်း။

(၇၀) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈)

ထွဉ်းပိုခိုထူး ဖေးပိုမူးနေးတဲနပ်၊ စွဉ်းဖေးသွဉ်းခိုထူး၊ စွဉ်း
ဖေးသွဉ်းမူးနေးတဲနပ်၊ (ဖေးထိုဝွေသီး) ဒါးတောင်း၊ ငေါင်းနပ်၊
မဲဉ်းဒျား၊ ယူးကအဲင်းခါ၊ ခွမ်လားနပ်နပ်၊ ပါမိုင်နေး ပါမိုင်သူး၊
ပါမိုင်ထူး ပါမိုင်မွ၊ သွမ်လို့လစွဉ်းသနယ်၊ လွေဗေက်ထိုသင်း
ခဲင်လောင်း၊ လွေဝေါင်းထို၊ သင်းခဲင်ကိုသူမ၊” ချသးစွဉ်းနဲဉ်း
နောင်သွ။

“မဉ်းထွဉ်းအသွဉ်းအသယ်၊ လွေဝေါင်းထိုတဲ သမ်းထွာခွမ်၊
လားဟောင် (ပိတ်ယားဟောင်)တဲင် အသွဉ်းနပ်၊ မဲသးလောဘ
ပေါ၊ မဲအလေားထူးနေး၊ မဉ်းထူးနေးမဲ၊ မဲသွမ်ထိုလို့လ၊ မဲ
ယိန်းမွမွ၊ မဲယိန်းဒုက္ခထင်းထင်း၊ ထွဉ်းဟေးခွေပိုခို လွေဝေါင်းထို၊
ခွေပိုခိုနောင်၊ နားခွေငေါင်း အတထူးမွန်းတမ်း” ယူးနဲဉ်းနပ်ထွ။
တွေ့၊ ဒေါဖေး အပိုခိုနဲဉ်းယို -

“ယိုပိုခို - ဖါခွမ်လားယို တစွဲနောင်၊ ယူးအဲင်းထိုတဲင်
ထွာလဲဉ်းအမင်္ဂလား၊ ခွမ်တွမ်းစူဒါးတမ်း၊ ကွေးနေးသွာတွမ်းခွဉ်း၊
လွေဝေါင်းညာညာသွာ အွိုးသင်းခဲင်ကိုသူထွ။တဲင် ပသွ။
နားကတူးထွ။မ သဲင်လွဉ်သွာနော” ထွဉ်းအပိုခိုနဲဉ်းနပ်သွ။

အနီနောင်၊ မွူးရောင်ခိုးစောင်းစောင်း ပွေးမျတ်ဘုရာ၊
အွဉ်းစွဉ်းညာဏ်းတော၊ အွဉ်းလေားညာဏ်းသေ၊ ထုမ်းထွေသတ္တဝါး
“ဟန်းနီအတား ကထွိုက်ချစ် ကထွိုက်လွစ် ကထွိုက်လေ ကသေ
နွောင်၊ သစ္စာတရာနောင်၊ ပါမိုင်ဖုံးနဲ” နေးတွမ်းညာဏ်းတော၊

ကထိုင်းထွားနပ်၊ ‘ပုဏ္ဏားတဖါပို ပေါးသော့နီဗွေးဘုရားဉာဏ်း
တော့ကို၊ ဖါဖါပို တမက်တဖိုလ်း ကုသိုလ်းကံးစွီး ပါးရမီးပသာ
အီးထွာ သောတာပန်၊ အီးထန်းလ၊ တကာ၊ အီးထွာပထမအရိ
ယား’ ထီးခန်းဒျားနဲင်းနပ်၊ သွ။

ထာ၊ လော်သား မုဆိုးသီးအမျိုးနပ်၊ ပေါးထီးနောက်နောက်
နောင်၊ ချို၊ ခင်းခြောင်၊ တဲ့ အံ့ထာ၊ ပုံကိုချောင်၊ အံ့ပွေးတဖူး
မောင်၊ ခ၊ လ၊ သေးချားစွဉ်းနပ်၊ သွ။ ဥပမားနဲင်းနပ်၊ နေနေ နီဗွေး
ဘုရားအင်းသေလဲဉ်း ပုဏ္ဏားပိုသို အီးလွေ၊ ဝေါင်းထို၊ ခွမ်းလာ၊ တို
သင်းခဲင်၊ ကိုတင် ပွေးမျတ်ဘုရား ကျွဲလွေ၊ ပွေးရီးစွဉ်းဒျား သင်းခဲင်၊
ငါ၊ အွဉ်းလေပါ ရောင်းတော့သူပါ၊ ဖုံးနောင်၊ သွ။

ပုဏ္ဏားပိုသိုနောင်၊ ဗွန်ပီနဲင်း ကကွောက်၊ ရူးသီနပ်၊ အတိုင်း
ယူးကအဲင်းတို အဖါခွမ်းလာ၊ တစွဲးနပ်၊ ကွောက်၊ လွေ၊ တွမ်းခွဉ်း
ထောက်နာ၊ ဖျော်လွဉ်ခန်း သင်းခဲင်၊ ငါနောင်၊ သွ။

နီဗွေးဘုရားရီ -

“တကာပေး - မားထမိုင်၊ နောင်၊”

“ဩဗွေးဂေါတမ - ခွမ်းလာ၊ ယိုတစွဲးနပ်၊ ယူးအဲင်းတိုထို၊
တင် တွမ်းလို၊ ယုတ်ဗွန်ဝင်၊ တွမ်းအစွူးသန် သီတလင်းချင်၊ ဗွန်ပီ
ဝင်၊ နီဖါမဉ်းထွဉ်း လိုလင်နောင်၊ ငမ်းအထူးတွေ့၊ ထွဉ်းဒျားခွေ
လွေ၊ ဝေါင်းထို၊ နဲင်းယိုသွ။ ဩ”

“ပေါးနပ်၊ တဲ့ တကာပေး - ဖေးခွေယိုဟဲ့င်း”

(၇၂) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈)

ပုဏ္ဏားပေးနပ်၊ ဖေးတောင်းပွေးဘုရား၊ ဝေါင်းထိုးခန်းချား၊
သစ်ပုဏ္ဏားပေး ကဝေါင်းတဲ့ နီပွေးဘုရား၊ လွေ့ထူးစွဉ်းချား ပုဏ္ဏား
ပေးဆုငါနောင်။

“ထူးမျှန်းပွေး - ထူးဒါးတောင်း”

“တကားပေး ဝေါင်းထိုးလဲဉ်းသွ။ ယိုခါ နီထူးအပ်ချား၊
ထူးဒါးချား”

“ဩဗွေဂေါတမ - ယူးကအဲင်းတို ခွမ်လာယိုနပ်၊ မင်္ဂလာ
အဲဉ်ထောင်း၊ တွမ်းလိုယုတ်ဗွန်ဝင်၊ ထူးမျှန်းပွေး” ပုဏ္ဏားပေး
ဖေးထူးတောင်း၊ အဝ်းလောင်းနဲဉ်းနောင်တွင်၊ နီပွေးဘုရားတဲ့
ဝီဝီပဲ့ပဲ့ ကျွဲစွဉ်းတရွဉ်းသင်ခန်းချား ကျောင်ဝေဠုဝန်းသူသွ။

ပုဏ္ဏားပေးတဲ့ နဲဉ်းခွင်ကြိုသင်စွဉ်းအလမ်း၊ တွိုးလမ်းတွေ့၊
ဒေါ့နယ်အဖါနဲဉ်းယို -

“ဖါဖါ - ခွေကလွေဝေါင်းထိုးဒါး သင်းခင်ကို နီဖါခွမ်လာ
တိုတစွဲနောင်၊ ပွေးရဟန်းဂေါတမ ထူးသင်ထိုးလဲဉ်း၊ ခွေရိုးသွ။
‘ထူးမျှန်း၊ ထူးဒါးတောင်း’တဲ့ ဝွေပွေးရိုး ‘နီတဲးအပ်ချား’ရိုးနဲဉ်းနပ်၊
တင် ထူးချားခွိုင်းခွိုင်းတွေ့၊ ကျွဲသင်လဲဉ်း ကျောင်ဝေဠုဝန်းသူ”
ဒေါ့နယ်အဖါနဲဉ်းနောင်သွ။

အဖါပုဏ္ဏားနောင်၊ စဉ်းစားယူးနဲဉ်းယို -

“ယူးကအဲင်းဒါး ခွေခွမ်လာတစွဲနပ်၊ မင်္ဂလာအဲဉ်ထောင်း၊
ထွာချား အမင်္ဂလာတန်၊ တွမ်းလိုယုတ် ဗွန်ဝီလို့ဝင်၊ ရဟန်း

ဂေါတမ မဉ်းကွပ်ပိုင် ခွမ်၊လာ၊ယူးအဲင်းနပ်၊ တလဲင်းချင်၊ အီးကိုင်
ထိုးစွဉ်း၊ ဝင်၊အများ၊အီးသွမ်၊သွဲ၊တော့ခွေ၊ ရဟန်း၊ဂေါတမတား
ဖေးတော့ဒျား ခွမ်၊လာ၊တသာသာ၊ ဖေးအာအာ၊ ထွဉ်းဝေါင်းထိုး၊
ညာ၊ညာ၊ ခွမ်၊လာ၊ယူးကအဲင်းနောင်၊မ၊” ယူးနဲင်းနပ်၊သွ။

ယူးနဲင်းနောင်၊ထွ။ခါ ထွဉ်းအပိုဒိုထူးပိတ် တသာသာထွ။
တင် တဖိုထို ထင်းကျောင်၊ဝေဠုဝန်း၊ ထင်းထေ့ ဗွေးဘုရာ၊ (ထီးသွ။
ဗွေးဘုရာ၊တဲဝိုင်းတောင်း)၊ သင်၊ရာ၊တထောင်း အုံတနွောင်းထွ။
ထွေ့၊ ရီဆွေ့၊ကတဲ၊စွဉ်း ဗွေးဘုရာ၊နဲင်းယို -

“ရဟန်း၊ဂေါတမ -

အွီးသင်းခဲင်၊ကို ခွေပိုခို ကလွေ့၊ဝေါင်းထိုးဒါ၊ ခွမ်၊လာ၊ယူး
အဲင်းတန်နောင်၊ နီဗွေးထူးသင်း - တဲ မွေးနေဟောင်း”

“ခွေထူးသင်းမွေး - တကားပုဏ္ဏား”

“ရဟန်း၊ဂေါတမဟွေး -

ခွမ်၊လာ၊ယူးအဲင်းတန်နပ်၊နပ်၊ မင်္ဂလာအဲင်းထင်း၊ သီမဉ်း
ကွပ်ပိုင်နောင်၊ သီကိုင်စွဉ်းသနယ်၊ ကျောင်၊ယိုတဲ ကိုင်ပြင်၊ပြိန်၊
လို့စွဉ်းသနယ်၊ သီသင်္ကန်း၊ပွိုင်း တရိုးတောင်း၊ သင်္ကန်း၊ပိုင်တရိုး
တင်း မဉ်းတလုမ်းတောင်းနပ်၊ ထူးတော့သွေ့ ပိတ်တသာသာယို
ဟိုင်း၊ ခွမ်၊လာ၊ယူးအဲင်းတန်နပ်၊ ဝေါင်းထိုးခန်းဟိုင်း” လောင်း
နီဗွေးဘုရာ၊နဲင်းနောင်၊။

တွိုးနောင်၊ခါ နီဗွေးဘုရာ၊ ဒေါ၊ချာနဲင်းယို -

(၇၄) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈)

“ပုဏ္ဏားဟွေး - နီနောင်၊ မဉ်းဒျားရဟန်၊ဖုံး၊ နီရဟန်၊သီး အတားနပ်၊ သင်းခင်းကိုတဲ့နောင်၊ တဖူးခါးတဲ့နောင်၊ ထားအီး ပျမ်းလောင်းတဲ့နောင်၊ ထီအုံးလောင်းတဲ့နောင်၊ တဖူးတန်ကိုတဲ့ နပ်၊ စတင်အရပ်နပ်ကို မူးခိုကဝေါင်းထိုးဒါး ခွမ်းလာယယံဖုံးနောင်၊ ထူးဒါးဒျား၊ ထူးအပ်ဒျား (ထွာတမ်းထမိုင်၊မိုင်)၊ နားနပ်၊ ထားယူး အောင်းနဲင်းယို ဘဝယိုလွမ်းကားတောင်း ဇာတ်ကရီးခါ ထားယူး အောင်းနဲင်းယိုနေနေ” အကျောင်၊ ပုဏ္ဏားတောင်ပြန်၊ ပွေးဘုရား ဟော်ထန်းနယ်ချာ စခါဘဝ လယိုအတွိုင်၊သွ။

မင်္ဂလာဇာတ် (အတိတ်) ဝတ္ထု

ရားဇျိုဟ်းခမ်းဖ မဂတင်းနပ်၊ ဓမ္မိက အောင်းထွာခွန် အတွင်းနပ်၊ခါ ဘုရားလောင်၊ အင်းထွာ ဥဒိစ္စပုဏ္ဏားမျိုး၊ အရွယ်၊ သေဒါး ခိန်းခါးနီဆီရပ်နပ်၊ ပိုင်ရသွေးရဟန်၊ ကံကျင်၊ခြင်းတဉ်း လ၊အဘိညာဉ်းသမားပတ် အင်းအံဟိမဝန္တာ အရပ်နပ်၊သွ။

တိုးခေတလင်း အင်းဟိမဝန္တာ ကျွဲသင်္ဃေတခါး ရားဇျိုဟ်း တိုးသင်၊ခွန်ဥယျာဉ်းခြံကို၊ နဲင်းမွူးရောင်၊ယို ကျွဲလွေးတွံ၊သွမ်း ဝေင်၊ရားဇျိုဟ်းကို၊ ခွန်ထီးဘုရားလောင်၊ ရသွေးနောင်၊တင် ပင်၊ ထင်းဟော်ပျသာဒ်လောင်းကီ၊ ကပ်သွမ်းထွူပင်းခါ၊ ယံကအံ့စွူစွူ ဥယျာဉ်းခြံကိုနပ်၊အကျောင်၊ ဘုရားလောင်၊ရသွေးတဲ့ လက်ခံးဒျား နောင်၊သွ။

ဘုရားလောင်းနောင်၊ သွံ၊သွမ်၊ဟော်ကိုထွူခါ သင်အံ့ချာ ဥယျာဉ်းခြံကို၊ အတွင်းနောင်ခါ ဝေင်ရားဇူဂျီဟ်းကို ခွမ်လာ၊ လက္ခဏာ၊ ဟော်ထွားဒါ၊ ပုဏ္ဏားအောင်းတဖြာ၊ အခွမ်လာနပ်၊ အဉ်းသော့ခါ၊ချားတို့က်ကို၊ ယူးအင်းတိုထိုလုတစွဲ၊ ‘ခွမ်လာနပ်၊ မင်္ဂလာအေဉ်ထင်း၊ အဉ်းလမ်းကိုလုတောင်း၊ လိုသီဒါ၊ လမ်းကိုင် ဒါ၊’ ထာယူးမားနဲင်းနောင်အောင်းတင် ထွဉ်းအပိုလွေဝေါင်းထို၊ သင်းခဲင်ကို၊ ဘုရားလောင်းရသေ့ (ဟွန်ရီးသတင်) လွေအံ့ပွေး ရီး သင်းခဲင်ငှါ၊ ပုဏ္ဏားပေးကဝေါင်းထို၊ ခွမ်လာယူးအင်းနောင်၊ ဘုရားလောင်းရသေ့ ထူးသင်ဥယျာဉ်းခြံကို၊ အပိုသင်အဉ်းဒေါ၊ နယ် အဖါ၊ အဖါရီ၊ -

“ခွန်ကကို၊ကွယ်ဒါ၊ ဆရာရသေ့နပ်၊ မဲ့အသီခြေင်ထို၊ မဲ့ခွန်ဖေးပစ် ဖေးတံးတောခွေ” ယူးနဲင်းနောင်တော့ နစ်လွေစွဉ်း ဥယျာဉ်းခြံကို၊ လွေဒေါ၊ ရသေ့နဲင်းယို -

“သင်းခဲင်ကို နာကထူးသင်ဒါ၊ ခွေခွမ်လာယူးအင်းတန်နပ်၊ ဝေါင်းထိုခနီးဟိုင်း၊ ဖေးနာကသီတကိုင်ဟးမွန်းထာ၊”

“ပုဏ္ဏား - ဝင်ကလွေဝေါင်း သင်းခဲင်ကို ခွမ်လာညညိ ယယိဖုံးနောင်၊ နီထူးအပ်ချား (ထွာတင်းထမိုင်၊မိုင်)၊ နီထီးတို့င်း၊ ဟွန်တို့င်း၊ မော့တို့င်းအဟောင်နပ်၊ နီတယူးတင်း မင်္ဂလာ၊ ထီး တို့င်း၊ ဟွန်တို့င်း၊ မော့တို့င်းအဟပ်တင် ကယူးဒါ၊မင်္ဂလာနောင်၊ ဘုရားပစ္စေကပုဒါ၊ ရဟန္တာအပေါင်၊ ဘုရားလောင်းသီး တအံ့ဖြား တင်း၊ ကွပ်နပ်မ၊ လိုပညားအင်းသားဖုံးနပ်၊ ထီးတို့င်း၊ဟွန်တို့င်း၊

(၇၆) ဇာတ်ဝတ္ထု၊ ငတ်၊ ရှာ၊ ငတ်၊ ဆီ အမဲ့င် (၈)

မော့တို့၊ အဟောင်နောင်၊ တယူးတမ်းမင်္ဂလာ၊ (တယူးမင်းလော်လယ်တမ်းထား၊)” ဟော်၊ ဖေးပုဏ္ဏား၊ တရာ၊ နှဲင်းနပ်၊။

ပုဏ္ဏားကထင်းဟွန်ဟား တရာ၊ နှဲင်းနပ်၊ တင် နေးဒွမ်အထား၊ ယူးမား၊ ဆယ်၊ ကပက်ကို၊ ကွယ်၊ ခန်းဒျား၊ ဘုရားလောင်း၊ ရသေ့၊ နပ်၊ သွ။ ဘုရားလောင်း၊ ရသေ့၊ နပ်၊ တွဲ ကလေး၊ ခါ၊ ဈာန်၊ နပ်၊ တကိုင်တကီ၊ ထိုတမ်းနပ်၊ မ၊ ကတိန်းသီနပ်၊ တွိုးထင်းကီစွဉ်းဒျား၊ ပျဟွားခမ်းသူ။။

“ယိုခါ သီတဖိုနပ်၊ မော့၊ နပ်၊ ခါ ထွာဖိုပုဏ္ဏား၊ တဖို၊ ဘုရား၊ ခွေယိုနပ်၊ မော့၊ နပ်၊ ခါ ထွာဖို ခွန်ဆရာ၊ ရသေ့၊ (စိုးရီးပန်ချာ သီတဖိုနပ်၊ ဆယ်၊ ကပ် ကို၊ ကွယ်၊ ဖိုလဲဉ်းသွ။ ခွေ)” အကျောင်း၊ ပေါင်း၊ ချာဇာတ်နှဲင်းနောင်၊ ထွ။ ခါ ဟော်၊ ပါတရာ၊ ဂါးထားလယိုသွ။။

၈၇။ ယဿ မင်္ဂလာ သမ္မဟတာ ၊

ဥပ္ပါတာ သုပိနာ စ လက္ခဏာ စ ။

သော မင်္ဂလဒေါသဝီတိဝတ္ထော ၊

ယုဂယောဂါဓိဂတော န ဇာတု မေတိ ။

“ဘုရား၊ ရဟန္တာ၊ သီးနပ်၊ ထီးယိုဟွန်နောင်၊ ဖုံး၊ မွူးကင်လာကင်ဖုံး၊ တျားဆေးမေးခိုးဖုံး၊ ထား၊ ဗေင်းမင်းအစွိုးစွိုး၊ အဒေါင်းဒေါင်းဖုံးနပ်၊ တယူးတမ်းအတိတ်၊ တယူးမင်းတမ်း နီမိတ်မင်္ဂလာ၊ ပယ်၊ ထိုလဲဉ်း ကိလေးသား၊ အုံဟားဒွမ်သန္ဓေ” ဟော်၊ ဖေးပုဏ္ဏား၊ တဖိုတရာ၊ နှဲင်းနပ်၊ နားတရာ၊ ယိုထွ။ နပ်၊ ပုဏ္ဏား၊ တဖို လေးစွဉ်းတမင်တဖိုလ်း ထွာစွဉ်းသောတားပန်းပုဂ္ဂိုလ်းနောင်၊ သွ။။

**ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် “မင်္ဂလာဇာတ်” ယိုတဲင်
ကလ၊အီ သတိ၊ ကလ၊အီပညာ၊ ကလ၊ဒါ၊
ထားသေတရာ၊ဖုံးနပ်၊ -**

- ၁။ ထီးတိုင်း၊ ဟွန်တိုင်း၊ မော့တိုင်းအဟပ်နပ်၊ ရှိမင်္ဂလာ၊
ဟပ်၊ ထီးဟွန်မော့အကိုင်နပ်၊ ရှိအတိတ်ဟောင်တင်း၊
ရှိနိမိတ်ဟောင်တင်းနဲင်းနပ်၊ တမွေးတင်း၊ လိုးပူးတင်း
နဲင်းနပ်၊ ၊
- ၂။ သူးတော့ကောင်သီးနပ်၊ လောဘ-စတဲင် ကိလေးသာ၊
တသာ ဖေးကထွာအာလုမွန်းတွေ့၊ အအံ့အအွ၊ အကွဉ်
အက၊ဖုံးယို နဲင်းယိုမ၊ နဲင်းနပ်၊မ၊ လွှဲက်တင်း၊ ကမ်းဒျား
ကထွိုက်ရာ၊ ၊
- ၃။ “ရဲအီကျိ၊ အလျားအခွ၊ ဒို့ခါ၊ကျိ၊ ထာဝင်သ၊လွှဲမ်”
ဘုရာ၊ရဟန္တာသီး ပူးနဲင်းနပ်၊တဲင် အရုံးအပိုင်ယို အတကိုင်
တဲယင်း၊ အယတဲယင်း ကားကထွိုက်ရာ၊ ကားကလ၊ရာ၊
မားဒျားနဲင်းနောင်၊ ၊
- ၄။ ဘုရာ၊ရဟန္တာသီးနောင်၊ ပယ်လဲင်းလောဘ၊ ပုထုဇဉ်း
ရဟန်၊ဖုံးနပ်၊ လိုးပယ်လောဘတဲင် ယိုနပ်၊မလွှဲက် က
ထွိုက်ကလ၊ရာ၊ လူးခံအွ၊အံ့သွံ၊ဆောင်းဒျားနဲင်းနပ်၊
- ၅။ ထီးတိုင်း၊ ဟွန်တိုင်း၊ မော့တိုင်းအကိုင်၊ ဗေင်းမင်းအကိုင်၊
တျားဆေးမေးခိုး၊ စောက်အားဖြင့်၊ ထွီးမျောအူး၊ တဝတ်၊

(၇၈) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈)

ဖူး၊ လမ်းကီလမ်းလ၊ ကျောင်းကီကျောင်းလ၊ လင်းတဗွိုး
လမ်း၊ ထာ၊သားမီး၊ ဖင်းသော့၊ခုံ၊ ထုံတိုမောင်းပ၊ သ၊ဝ၊ဟွန်
ငမ်း၊ ထင်းအမင်္ဂလာ၊ ယူးချားအတိတ်ကိုင်၊ နိမိတ်ညှမ်းနှံ၊
မွေးတင်း၊ တထွာတင်း ထမိုင်၊မိုင်၊ အကျောင်း - စတင်နှိုင်း
နှံ၊ဖုံးသွ။

မင်္ဂလာဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ ဝေဠုဝန်းကို - ဗွန်ထိုအံ့ဗား
တို့၊ခ၊တလဲင်း - ယူးအဲင်း၊ ခွမ်းလာ၊
သင်းခဲင်းအလောင်း - လွေ၊ဝေါင်းစွဉ်းဗား
ဘုရားထူး - ဂွေ၊ယူး အကိုင်ထွာ ။
- ၂။ ရသေ့မျိုးကို - လောင်းယိုထွာဗား
တို့၊ခ၊တလဲင်း - ယူးအဲင်း၊ ခွမ်းလာ၊
သင်းခဲင်းအလောင်း - လွေ၊ဝေါင်းစွဉ်းဗား
ရသေ့ထူး - ဂွေ၊ယူး အကိုင်ထွာ ။
- ၃။ ထီးဟွန်လီပြိုင် - အကိုင်တန်ချား
အမင်္ဂလာ - ယူးမားနှံ၊ရာ၊
အကျိုးအဲဉ်ထင်း - မွေးတင်း ထာ၊မား
မင်္ဂလာ - ဟော်၊ချား သွံသွစ်ထွာ ။

မင်္ဂလာဇာတ်ထွေယိုသွ။

အားကျိုးမွန်းချဲ့ - မာ၊တဲတဲ

လွေ၊ထွေပါ၊	ရီဂဏန်၊
ဗေင်းမင်းဆန်၊	ထင်းအတိတ်
စ လယ် ပိတ်	ထုမ်းတွက်ယူ၊
နယ်၊စွမ်းထူး	အိုးနင်းဟာ
ဖြိုးယိုပါ	ဖြိုးနပ်၊ထန်း
လွေ၊တဗန်း	ဖြိုးယိုသီ
ကဗွန်ပီ	ကားမိုင်၊ပတ်
တဲမ်းတဲမ်းမတ်	ဆွဉ်းပါယာ
ထွားကလဉ်ဒါ	အုမ်ပါပြူး
စီးကရက်ပူး	ခြေင်ပြူးပြင်း
ပြူးထီအင်း	ဆင်းဆင်းဗွေ
မာ ပသေ	လဲင်းဒီးတင်း
ဒေါ၊ဖုတ်၊ငေါင်း	ချဲ့ကတော၊
မဉ်းလဲင်းကျော၊	မပေါက်ဖို
ကအောယို	အသောင်၊တန်၊
လွူးဂဏန်၊	ထင်းအံးဗား
သစ်မွိုင်းချား	စွမ်းပတ်ပတ်
ဗားတဖတ်	ထက်အောက်လ၊

(၈၀) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈)

နိုးအသ၊	ဗော့ပေါက်သွ။
ယိန်းဒွ။ဒွ။	ယိန်းညာညာ၊
လိုဖေးပါ၊	နီးထွိုင်းတန်
အင်းသွို၊ခြံ	စာစဉ်းဒျာ၊
ထင်းအီးဗား	ထီးတမ္မာ
အပိုမာ	တောင်ပြန်းဒေါ့၊
မဟွန်ရော့၊	သ၊လျားထင်း
ယူးစင်းစင်း	ထာတော့လောင်၊
ညနင်းပေါင်း	အာလွဉ်နီး
ကတူးခီး	ဦးဇော့ကံထန်၊
သွံ၊ဗင်းညာဏ်း	လိုစဉ်းစာ၊
တော့မွို၊မာ၊	လောင်မွန်းတင်း
လွေ့စောင်းစောင်း	သဲင်ဟာဟာ
လုပ်သောင်းသာ	ဖြေ့စာဒျာ၊
ရွမ်ဒါဒါး	ယားကိုင်မွန်း
ထာကိုင်ယွန်း	မျိုးဟော်မာ၊
ဖြော့နွောင်ကာ၊	လမ်းအွတ်တို့က်
နောင်မ၊ထို့က်	ဟဲ့အတန်း၊
မာဝွေဖန်း	နဲင်းနောင်နော့ ။

၈၈။ သာဓမ္မဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်) ဝတ္ထု

နီဗ္ဗေဒရာ၊ သတင်သွံ၊အဝ်းအုံ ရားကျိုဟ်းခမ်း ကျောင်း၊
ဝေဠုဝန်းကိုအတွင်း ပွိုင်းပွို၊တွမ်း “ဆဗ္ဗဂ္ဂိ” ရဟန်းသီး ခွန်းထွမ်
ထာ၊တင် ဟော်၊ဗား “သာဓမ္မဇာတ်”ယိုသွ။

ဒေါ၊နယ်ကလဲင်းလဲင်း ခြိုင်းနယ်ကစွမ်းစွမ်း၊ အတွင်းနဝ်၊
ခါ ကထာဒါး “ဆဗ္ဗဂ္ဂိ-သူပါ၊စွို၊”ဖုံးနဝ်၊ စွို၊ရဟန်းသီးလသားဖုံး၊
ကဲ့၊ရဲ၊သွဲ၊သွမ်၊ ခွန်ထွမ်ရဟန်းသီးလသားဖုံး၊ ဒေါ၊ကဲဉ်းရဟန်း၊
သီးလသားဖုံး။

နေးတွမ်း “အက္ကောသဝတ္ထု-ငေါင်းခွန်းအိ” အမျို၊(၁၀)
တင် ခွန်းထွမ်နဲဉ်းယို -

၁။	ဇာတ်	-	“ထာ၊ကွီအံးသားမျို၊”တန်နောင်၊
၂။	နာမ	-	“ပါ၊ကမဉ်၊ ရဟန်းကဲက်၊”တန်နောင်၊
၃။	ဂေါတ္ထ	-	“ထာ၊ကွီအံးသားခွို၊”တန်နောင်၊
၄။	ကမ္မ	-	“ပါ၊လို့အေးသား”တန်နောင်၊
၅။	သိပ္ပ	-	“ပါ၊ရှူးဒါးအေးအောင်”တန်နောင်၊
၆။	အာဗာဓ	-	“ပါ၊လို့တွတ်၊”တန်နောင်၊
၇။	လိင်္ဂ	-	“ပါ၊ကတူပွံ”တန်နောင်၊
၈။	ကိလေသ	-	“ပါ၊ရဲဉ်း”တန်နောင်၊
၉။	အာပတ္တိ	-	“စင်၊ပါရာဇိကသင်၊”တန်နောင်၊

(၈၂) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈)

၁၀။ အက္ကာသ - “ထိုး” တန်နောင်၊

ခွန်းထွမ်အီတွမ်း၊ ငေါင်းခွန်းအမျိုး (၁၀)နဲင်းနောင်၊သွ။

ရဟန်းသီးလသားဖုံး၊ လွေ၊လောင်း၊ နီဗွေးဘုရားနဲင်းယို-

“ဩဗွေး - ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်း၊ သူပါ၊စွိုးဖုံးနဝ်၊ ရှို့၊နီသွဉ်းသီး၊
ခွန်းကဲဉ်းမွေးစွဉ်း၊ နီသွဉ်းသီး၊ ဗွေးဩ”

တို့၊နောင်၊တင် နီဗွေးဘုရားဟဲ့၊လွဉ် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်း၊သူပါ၊
စွိုးတွေ့၊ ရီနဲင်းယို -

“ရဟန်းသီးဖုံး - ‘သီရှို့၊ဝင်၊၊ ခွန်းကဲဉ်းဝင်၊’ကရိုးနောင်၊
မွေးနေဟောင်း”

“မွေး - ဗွေးဩ”

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - လို၊ရှို့၊ဒါးဝင်၊၊ လို၊ခွန်းဒါးဝင်၊နဲင်း
သီနောင်၊ လို၊ခွဉ်းဆွေ၊တန်ဖုံး၊ ငေါင်းခွန်း၊ ငေါင်းကျမ်းထံ၊ကရိုးနဝ်၊
လို၊တွမ်းရိုးမျှန်း တိရစ္ဆာန်လယ်၊ကွီးမဉ်းတဲ့ တခံးတောင်း၊ တနစ်
သက်တောင်း။

အိုးစခါ ပုဏ္ဏားတဖြာ၊ နေးတွမ်းငေါင်းကျမ်း၊ ခွန်းတရံ၊
အဖိုးထီးတဟးတင် အဖိုးအွဉ်းသွမ်းထိုးခြင် - အရွဉ်တရောင်
ပဉ်သွ။”

နီဗွေးဘုရားသွမ်းသဲ့၊ တဖျာနဲင်းနောင်၊ထွ။တင် ခြိုင်းနယ်
ဟော်၊ချာ စခါဘဝ လယိုအတိုင်းသွ။

ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈) (၈၃)

သာရမ္မဇာတ် (အတိတ်) ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဂန္ဓာရ - တက္ကသိုလ်းခမ်းကို ဂန္ဓာရယိုထွာခွန်၊
အတွင်းနပ်နပ်၊ ဘုရားလောင်း၊ ထွာဖိုးထီးတန်တဗား၊ အမည်၊
“သာရမ္မ”။

ဘုရားလောင်းယို ပါးခိုတဖြာလွဉ်လူး၊ ပုဏ္ဏားတမာဝါ၊
ထူးလွှဲခါ၊ အိုးပေးခါကာ၊ ပုဏ္ဏားတမာဝါ၊ ရက်မွေးစဉ်းဒျား
နဲင်းစဉ်းပိုသွီးယား၊ အံ့ဗားသားယား၊ အံ့ဗားဟောင်းဟောင်း။

ဘုရားလောင်းနပ်၊ အားရဲင်၊ဗေဍသန် တိန်းတန်လွဉ်တွော့၊
ယူးလ၊စွေးနဲင်းယို -

“ပုဏ္ဏားတမာဝါယိုနပ်၊ ခံဆင်၊ရယ်ဒုက္ခ၊ လွှဲလွဉ်ခွေ
တဲ့ ညလဲဉ်း ဇမ္ဗုဒိပ်ကျွန်ကို ဖိုးကအီးဗွန်ခွေ အဲဉ်ထောင်း၊ နေး
တွမ်းခွေအားတလာတင် မဉ်းဖြော်ချာဗား ပုဏ္ဏားကေဇူနောင်၊
ယံထူငါးမွေ့ဟွေး” ယူးစွေးနဲင်းနောင်။

တိုးတနီ၊တွော့၊ ဘုရားလောင်းဒေါ၊ဖေး ပုဏ္ဏားနဲင်းယို-

“ပုဏ္ဏားဟွေး - လွေထေ ‘ဂေါဝိတ္တကသဋ္ဌေ’ထူးသူ၊
ထွါခါ ‘ခွေဖိုးတဗားနောင်၊ အားတလာမွေးစဉ်းထာ၊ လောအဆွိုင်၊
တချာ၊ ထို့တသွေးနောင်စဉ်းရိုးနဲင်းနပ်၊တွော့၊ သော့တရေင်
လောင်းသော့လို့ဝင်၊ တွမ်းသဋ္ဌေနောင်နော့”

(၈၄) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈)

ဘုရားလောင်း ထွဉ်းနဲင်းနပ်တင် ပုဏ္ဏားလွေးသဌေးထူး-

“သဌေးတန်ဟွေး - ဝေင်ကိုယိုနပ် ပါမိုင်ဖိုး တလာ
လာအောင်း” တယ်းစခန်း ငေါင်းအရန်းနဲင်းနောင်။

သဌေးရိုး -

“ပါယိုဖိုးတဲ့ အားတလာ၊ ပါနပ်ဖိုးတဲ့ အားတလာနေ
နေ၊ ကွဲးတွဲး တဝေင်လမ်းလမ်း ပါမိုင်ဖိုး အားတလာခန်းတဲ့
ယင်း ထွဲတင်းခွဲး တဟေးဟေး၊ အားတလာ ထွဲခွဲးနပ်အဲဉ်
ထင်း”

ပုဏ္ဏားရိုး -

“လောတဆိုင်တွမ်းတဆိုင်၊ စွိုင်သွပ်ငါငါလွေလို့ဝေင်၊
အဆိုင်တချာ၊ ဖိုးထွဲးနောင် လောအဆိုင်တချာနပ် ခွေထူး
အောင်းတဟေး”

“ဖိုးနောင် အောင်းမိုင်ကို”

“အောင်းအွိုးခွေလမ်းသူ”

သဌေးရိုး -

“နာဖိုးတဟေးချာ ထွဲးနောင်လောတချာ-ကရိုးနောင်၊
ခွေယွမ်းတောင်း”

ပုဏ္ဏားရိုး -

“ပေါးနာယွမ်းတင်းတဲ့ လောင်လို့ဝေင် တရေင်နဲ့”

သဌေးရိုး - “လောင်၊ လောင်တရေင်တဲ့လူချာ” ဝွေသီး
လောင်လို့ဝေင် တဖြာရေင်။

လောတဆွိုင်းတွမ်းတဆွိုင်းနောင်၊ ပုဏ္ဏားစွိုင်းဆွိုင်းလို့ဝင်၊ တွမ်းတဖြိုးတဖြိုးထွေတင် ဘုရားလောင်း၊ သာရမ္မနဝ်၊ အွဉ်းလူးထီ ထွေတော့၊ ဖြူးဖေးတွမ်းနံးသား၊ ဖိုးဌဉ်နဝ်၊ အွဉ်းဟွဲဖေးတွမ်း ကဝ်းထူး လောဆ၊ငါသွတ်၊သွတ်၊ တဆွိုင်းနောင်၊ သော့ဘုရားလောင်း၊ သာရမ္မ၊ ပုဏ္ဏားတဲ့ အုံတင်ဒင်းလောကတူး၊ ထူးခွဉ်းဝါး ဖိုး-ဒဲင် မိုးထွေခါ -

“ဟေ့ - ဖိုးသ၊တကဲင်း၊ ဒဲင်ခင်းလွေဟဲ့င်း၊ ဟေ့ - ဖိုး သ၊တခွေး ထို့တသွေးလောဟဲ့င်း” ဟွိုက်၊ဟက်၊ ခွန်းတကဲ့င်ဖိုး၊ မိုးမားတွမ်းခွဉ်း၊ ရိုးကဲဉ်းနဲင်းနောင်။

“ဖိုးသ၊တကဲင်း” တိန်းရိုးနဲင်းနောင်၊တင် ဒဲင်းတဝ်းအခင်း၊ အွဉ်းဆွေ့တဉ်းတော့၊စွဉ်း အခင်းနဲင်းထာထွန်း၊ ကွပ်ဘုရား လောင်း တထို့တောင်းလောတော့၊ ဖေးဗား - ဂေါဝိတ္တိကသဋ္ဌေ၊ ရွဉ်တရောင်၊ သွမ်းခြင်ခြင်ထိုးလဲဉ်း၊ လွတ်၊ဖိုးထွေသဲင်လမ်း၊ လွိုးတကဲ့င်နွူးနား သဲင်၊ဗေင်းပြားဒုားထာ။

ဘုရားလောင်းတဲ့ ထုမ်းအံးအဆားထွေခါ သဲင်၊ချာအိုးလမ်း၊ ဘုရားလောင်းရိုး -

“ပွိုးထမိုင်၊ မပေင်းတိုးထာနောင်၊ ပုဏ္ဏား”

“ခွေသွမ်းခြင် ရွဉ်တရောင်ပဉ်နဝ်၊ ခွေမဲ့တပေင်းနွောင်၊ တောင်း”

“ပုဏ္ဏားဟေး - ခွေအုံနားလမ်း ကညနဝ်၊ ခွေမားပ၊ဗား

(၈၆) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈)

နာဖွိုင်း၊ ခွေယမ်းပဲစ်ဗား၊ နာတမြို့၊ ခွေအေးလွင်း၊ ဆီးလွင်းဗား
ထာ၊ တထောင်းထောင်း အောင်းနေဟောင်း”

“အဲဒါထောင်း”

“နောင်ဟ - မရိုးကဲဦးတို့ခွေ ‘ဖိုးသတကင်း’ နဲဦးနပ်၊
အီး၊ နောင်နောင်၊ နာအပဲစ်ချား၊ ခွေအပဲစ်အဲဒါထောင်း”

ပုဏ္ဏားဒေါချာတင်း နဲဦးမိုင်မိုင်၊ အံတော့တော့ချား၊ ဘုရာ၊
လောင်ရိုး -

“ပုဏ္ဏားဟေး - လွေဟိုင်း၊ လွေလောင်ယင်း ဂေါဝိတ္တက
သဋ္ဌေသူ၊ လောင်နီရောင်နော ခွေသကဲဦးတောင်းဟ ယိုတလဲဦး
နပ်၊ ‘ဖိုးသတကင်း’ စွတ်စွတ်ရိုးကဲဦးမွန်းခွေ နဲဦးနပ်နော”

ပုဏ္ဏားတဲ့ တိန်းဟွန်ဘုရာလောင်၊ ငေါင်းနဲဦးနောင်တင်
လွေလောင်တောစွဉ်းနီရောင်၊ လောတချာနောင်တဲ့ စောင်းဝဲင်း
ချာငါ ဖေးကလမွန်း၊ စွိုင်တဉ်းတော့ သေးချားထွူခါ သော့ယင်း
ဖိုးဘုရာလောင်၊ သာရမ္မ၊ ထင်းအုံလင်၊ လောကတူးလောင်း၊
တွမ်းစူဖွမ်ဖိုးငင်း၊ “ဖိုးဟပ်စွဉ်းစွိုး - ထွိုးလွေလောဟိုင်း၊ ဖိုးတ
လာစွိုးလျင်း - ထွိုးငင်းလောဟိုင်း” ငေါင်းဟပ်ငွါဒါ၊ ပုဏ္ဏားဖေး
အားနဲဦးနပ်တင် ဘုရာလောင်၊ ဒိုင်ခင်း၊ ထွိုးငင်းတအားချင်း၊
လောအဆွိုင်တချာငါ၊ လောဆငါခြောင်နပ်၊ လောဆချာလွဉ်
အဝ်းတံ၊ သော့စွဉ်းချား။

ယုံတအားနောင်၊ ဂေါဝိတ္တကသဋ္ဌေလျှမ်း၊ ဖေးဟးပုဏ္ဏား၊
နီရောင်၊ လိုလင်ဖုံးတဲ့ ဖေးဘုရားလောင်ဆု၊ အာတန်၊ ဥစ္စား
ကားကအင်းနင်၊ ပုဏ္ဏားလုလို့၊ ကွပ်ဘုရားလောင်တင် ပုဏ္ဏား
လအာမွေး တခြုံဥစ္စား၊ ဆရာမွေးဘုရား၊ ဟော်ကျာနယ်ချာ
နဲင်းနောင်သွေ။

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - ငေါင်းကျမ်ထံကရိုးနောင်၊ ပါမိုင်၊
ခန်းတဲ့ယင်း တနစ်သက်တင်း၊ ဒေါ့ငါ ငေါင်းဟောင်ငါ့ဒါ၊ ငင်း
ကျံငါ့ခါးနင်၊ လိုးဒေါ့တင်း၊ ဒေါ့ငေါင်းဟောင်ငါ့ဒါနင်၊ ချမ်းသာ
ဟင်၊ ဒေါ့ငေါင်းကျမ်ငါ့ခါးနင်၊ နန်းဟး ယပ်ဆိုင်အာနင်သွေ။

ယုံခါ အာနန္ဒာနောင်၊ မော့နောင်ခါ ထွာဖိုပုဏ္ဏား၊ ယုံခါ
ဥပ္ပလဝဏ်း (ရဟန္တာမူး)နောင်၊ မော့နောင်ခါ ထွာဖို ပုဏ္ဏားမူး၊
ဘုရားခွေယိုနောင်၊ မော့နောင်ခါ ထွာဖိုဖိုးသာရမ္မ”အကျောင်၊
ပေါင်ချာဇာတ်နဲင်းနောင်သွေ။

ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် “ သာရမ္မဇာတ် ” ယိုတင်
ကလအီ သတိ၊ ကလအီပညာ၊ ကလဒါး
ထာသေ တရာဖုံးနင် -

၁။ ဟင်ခွန်းဆာဆွဲ၊ ဟင်သွမ်းသွဲတင်းဝင်၊ ဟင်ရွှံတင်းဝင်၊

၂။ ငေါင်းကျမ်ထံနင်၊ လိုရိုးမျှန်းတင်း တိရစ္ဆာန်လဲးကျွဲ၊
မဉ်းတဲ့ တနစ်သက်တောင်း ၊

(၈၈) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈)

၃။ ဟောင်ဖြော်ချာ ဝင်ကေဇူ၊

၄။ မဉ်းအားကျိမ္မေး နမ်းအားရဲင်၊ ပညားအားရဲင်၊ နောင်၊
လအာနောင်ချာ၊ တခြါဥစ္စာအကျောင် - စတင်နဲင်း
နပ်ဖုံးသွ။

သာရမ္မဇာတ် ကဗျာ

၁။ ဇေးတဝွန်းကျောင်ကို - ဗွန်ထိုအံ့ချာ၊
ဆဗ္ဗဂ္ဂိသီး - ရှိ၊ရီးထွမ်ပါ၊
ဘုရားဟဲ့လွဉ် - ဒေါသွဉ်နယ်ဗား၊
တိရစ္ဆာန် - သထန်၊ ဟော်နယ်ချာ ။

၂။ လောင်တော့စခါ - ဖိုး ထွာဖိုဗား၊
လောပေါင်၊ ရှိုဉ်ဗွိုး - ခံးထွိုး တချာ၊
ဖိုး သကင်းထာ - ပုဏ္ဏား ရှိမား၊
တရောင်တာ - သွမ်ဗား ပွါးငေါင်းဆာ ။

၃။ ခွန်းထွမ်ရှိုဝင် - ထွာလင်ထာမား၊
ဒေါကျမ်မိုင်ယဝ်း - ကျိုက်တဝ်းလာလာ၊
ဖြော်ချာကေဇူ - အထူ၊ သေဗား၊
ကျိရဲင်အား - ဥစ္စာ၊ လလွှါပါ ။

သာရမ္မဇာတ်ထွယိုသွ။

ငေါင်းဆွေ၊ တွမ်း ငေါင်းပနဲဉ်း

- ၁။ ငင်းအပ်း ဒေါသ မာန ဒိဋ္ဌိ - ကိုလွဉ်နပ်၊ လျား ကျား
မားတဲင် ထွာငင်းဆွေ၊ ထွာငင်းမား၊ ထွာဝစီးကံး
(ဖြောင်း)အကုသိုလ်းတွေ့၊ “အကျိုးလ-ဒုက္ခ” နပ်၊သွ။
- ၂။ ငေါင်းအပ်း ဂါရဝ နိဝါတ သုဘာသိတာ - မင်္ဂလာကို
လွဉ်နပ်၊ ခွ၊ ပနဲဉ်း မဲဉ်း-တဲင် ထွာငင်းပနဲဉ်း၊ ထွာငင်း
မဲဉ်း၊ ထွာဝစီးကံး (ဖြောင်း)ကုသိုလ်းတွေ့၊ “အကျိုးခွ-
သုခ” နောင်၊သွ။
- ၃။ ထာ၊ဆွေ၊သီးအမျိုးနပ်၊ ဝွေ၊ဟးဝင်၊တွဲနပ်၊ ဝင်၊ဟး
ဝွေ၊တွဲနပ်၊ အငင်းသင်း၊ ဆာ၊ ထို့၊ ပ၊ ကိုင်-စွဉ်း
နပ်၊သွ။
- ၄။ ထာ၊ပနဲဉ်းသီးအမျိုးနပ်၊ ဝွေ၊ဟးဝင်၊တွဲနပ်၊ ဝင်၊ဟးဝွေ၊
တွဲနပ်၊ အငင်းသင်းတမ်း၊ ဆာတမ်း၊ ထို့တမ်း၊ ပ၊တမ်း၊
ကိုင်တမ်းနပ်၊သွ။
- ၅။ တန်၊သင်၊နပ်၊ ကျမ်၊ဆွေ၊တဲင် ပသီးချင်၊ချင်၊နပ်၊ ဝွေ၊
အံးနွောင်၊လ၊တွဲ တွိုး“မေး”နပ်၊ လျားတချားတက်၊ ဝွေ၊
ဖေးဟးအသွမ်းနပ်၊သွ။
- ၆။ နီလို၊သီးတွဲ နီလို၊ချင်၊ချင်၊ အံးနွောင်၊ဝင်၊တွေ့၊ ဝင်၊ရိုး၊
လို၊ကျမ်၊ လို၊ကျ-တွဲ၊ မဉ်ကျံ၊ကျံ၊ မဉ်ကျကျ၊ မဉ်ကတ်
ကတ်၊ မဉ်တနတ်နတ်၊ တွိုး“မရဏ”နပ်၊ ဝွေ၊တကျ
နွောင်၊တမ်း၊ ဝွေ၊အပ်းပြား၊ ဝွေ၊ဖေးဟးအသွမ်းနပ်၊သွ။

(၉၀) ဇာတ်ဝတ္ထု၊ ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈)

၈၉။ ကုဟကဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်) ဝတ္ထု

နီဗ္ဗေဒဘုရား အောင်းအံ့သတင်သွံ၊ သာဝတ္ထိခမ်း ကျောင်း၊
ဇေးတဝွန်းကိုအတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း “ရဟန်းတပါး မာ၊ဖေးဝင်း
ကအံ့ဖြား” တင် ဟော်၊ဗား “ကုဟကဇာတ်” ယိုသွ။

နီဗ္ဗေဒဘုရား သားသနားနပ်၊ အောင်းသံသရာဝဋ် အယပ်၊
အခိုင်းကို ဖေးကလွစ်ထန်းနပ်၊ မာ၊ဖေးဒါး၊ ရဟန်းနပ်၊တပါးနပ်၊
တို့၊သော့သွ။ နီဗ္ဗေဒဘုရားသားသနားကိုတဲ့ (ဖေးကလေးမင် ဖိုလ်း
နပ်၊မာ၊တင်း)၊ မာ၊တေားဒျား ဖေးကလေးအာ ပစ္စေ၊လစ်၊ပါ၊
(သင်္ကန်း သွမ်၊ ကျောင်း တသီး)ဖုံးနောင်သွ။

ဖေးကလေးအာ ပစ္စေ၊လစ်၊ပါ၊တင် နေးတွမ်းအနယ်၊ကဲက်၊
အမျိုးမျိုးတော့၊ မာ၊ဖေးဝင်းကအံ့ဖြား လဲဉ်ဒျားဝင်း၊ (တဖြာ၊ထွ။
တဖြာ၊ တထွောင်းထွ။တထွောင်း) နောင်သွ။

ရဟန်းနောင်၊ မာ၊ကဲက်၊ထား၊ မာ၊ဖေးဝင်း ကအံ့ဖြား၊
လဲဉ်ဒျားဝင်းအကျောင်း ဝင်းဖေးကသေတင် ရဟန်းသီးဖုံး အံ့ပြိုး
အံ့ကွံဒေါ့၊လွနဲင်းယို -

“ဗ္ဗေဒပေးသီးဖုံးဟေး -

ရဟန်းနပ်၊နပ်၊ တို့၊သော့သွ။ နီဗ္ဗေဒဘုရား သားသနား
ကိုတဲ့၊ (ဖေးကလေးမင်ဖိုလ်းနပ်၊ မာ၊တင်း) မာ၊တော့ဒျား ဖေးကလေး

ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈) (၉၁)

အာ ပစ္စေ၊လစ်၊ပါ၊ လျှးအီတောဒျားအနမ်း တွမ်းလဲဉ်ချားအနယ်၊
ကဲက်၊ ဝင်၊အံးဖြားတန်ဟနော” ဒေါ၊လွနဲင်းနဝ်၊ဖုံးသွ။

အောင်းဒေါ၊နဲင်းနဝ်၊တွင်၊ နီဗွေးဘုရာ၊ကျွ၊လွဉ် -

“ရဟန်းသီးဖုံး - သီအုံပြုံး ဒေါ၊လွ ငေါင်းထမိုင်၊ဖုံးဟောင်း”
ရီနဲင်းနောဝ်၊သွ။

“နီသွဉ်းသီး ဒေါ၊ဒျား ရဟန်းတပါ၊ မာ၊ဖေးဝင်၊ကအံးဖြား၊
လဲဉ်ချားထာ၊အကျောင်၊ဒျား ဗွေးဩ”

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး - ရဟန်းယိုနဝ်၊ မာ၊ဖေးဝင်၊ ကအံး
ဖြား၊ လဲဉ်ချားဒါးထာ၊ ဘဝယိုလွ၊မံ၊မွေးတဝ်း၊ ဇာတ်ကရီးခါတွဲ
မာ၊ဖေး ဝင်၊ကအံးဖြား၊ လဲဉ်ချားဖိုလဲဉ်းနေနေ” ရဟန်းသီးဖုံး
ယံကသေတင် နီဗွေးဘုရာ၊ ဟော်၊နယ်ဖေးချာ စခါဘဝ လယို
အတွိုင်၊သွ။

ကုဟကဇာတ် (အတိတ်) ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဟးရားဏသီးခမ်း ဗျဟဒတ် အဝ်းထွာခွန်အတွင်၊
အားကျိုးဒုံပေး တဒုံတင် ရသေ့၊ကဲက်၊တပါ၊ အဝ်းအုံဒုံသောဝ်၊
ရသေ့၊နဝ်၊နဝ်၊ သ၊တကဲင်း အကျင်၊ယုတ်၊ ဝင်၊ဖေးကအံးဖြားတင်
လဲဉ်ချားဒါးဝင်၊နောဝ်၊သွ။

ပါ၊လို၊ခြေတဖြာ၊နဝ်၊ ဆို့၊လူးကျောင်၊တသာတဖြိုး၊ ရသေ့၊
ကဲက်၊ ပင်အုံသော့၊ ကျောင်၊နဝ်၊ကို၊ ဒွိုးဟန်းအိုး ဒဲဉ်ဟပ်တင်

(၉၂) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈)

ကပ်လူးရသွေးနောင်၊ စွမ်းနီ၊ ဝါးလှို၊ ခြေနှင်းရိုး - “ရသွေး ယို သီးလအောင်း” ယွမ်းအံ့နဲင်းနပ်၊ ငမ်းစွန်တခွန်တင် ခံစစ်စစ် နီကွတချာ၊ (ခြက်၊ ပေါင်၊ တသိန်း) နပ်၊ လွေ့လို့၊ ရသွေးကျောင်း၊ ထူးထွေတွော့၊ လောင်းဒေါ့ခါးနဲင်းယို -

“ဩဗွေ - နီဗွေ ထွားဟပ်ဟောင်ဖေးပါ ခွေသွဉ်းခံယို ဗွေနော့”

တို့နောင်တွော့၊ ရသွေး ဒေါ့ချာနဲင်းယို -

“တကား - နီရသွေးယို လောင်းငမ်းနဲင်းနပ်၊ (ထွဉ်းထွားပါ နဲင်းနပ်) ဒါးတမ်း၊ နီရသွေးယိုနပ်၊ မဉ်လှဝင်တမြို့၊ လောဘ ကရိုနောင်၊ အဲဉ်ထောင်း”

“မွေးချားဗွေ၊ နီဗွေလောဘအဲဉ်ထောင်း၊ နီဗွေငေါင်းနပ်၊ ခွေသွဉ်းယွမ်းချား ဗွေဩ” လောင်းချာနဲင်းနပ်ထွေတင် သင်ထို၊ ခန်းချား လမ်းနောင်သွေ။

ရသွေးကဲက်တပါ၊ ယူးစဉ်းစားနဲင်းယို -

“ခံတကားယိုနောင်၊ လွှဲအိန်မ်းဗွာချား” ယူးစဉ်းစားနဲင်း နောင်ထွေတင် ကထွိုင်းလဲဉ်း နီနီ၊ သွံနီ၊ ကိုနပ်၊ ထူးထန်တခွန်ခံ၊ နောင်၊ လွေ့အွဉ်းသေသူရီး တဖူးလောင်း၊ ဝွေ့နောင်၊ သင်အံ့ ပီပဲချာယင်းကျောင်း၊ နဲင်းမွူးရောင်တွော့၊ သင်သွံသွမ်း တကား လမ်းထွေတွော့၊ ဒေါ့ဖေးတကားနဲင်းယို -

“တကာဟွေး -

အားကျိတကာ သွံတကာသွမ်တဲ့ ညဠါးလဲဦးသွ။
ရသေ့ရဟန်းသီးကရိုနောင်၊ အံ့ညဠါး တထွောင်းထွောင်းတဲ့ တွမ်း
လိုလမ်းသီးဖူး မွှတ်ကျွမ်းရော်ရယ်ထိုလိုဝင်၊ ရသေ့ရဟန်းသီး
ယို ပေါမွှတ်ကျွမ်းရော်ရယ် တွမ်းလိုလမ်းသီးနောင် ထွာရသေ့
ရဟန်းသီး ခြူးခြီး (ထီးတရေးတင်း)၊ ကွပ်နပ်မ၊ ခွေလွေသွ။”

“အံ့စွဲစွဲ၊ ဟေ့နပ်မဗွေ၊ နီသွဦးသီး အဝ်းကေးညှိုးချား”
တကာတောင်ပြန်းနဲင်းမိုင်၊ တောင်ပြန်းတဲ့ လတောင်း၊ ထွိုင်း
ထိုချား နှိုင်းနှိုင်းနောင်သွ။။

တွိုနောင်တွော့ ပါလိုခြွေဒေါနဲင်းယို -

“ဩဗွေ -

ပေါမီးမည်ကျွထိုငါးတဲ့ ကျွထိုသွော့ ဗွေဩ” လောင်းနဲင်း
နောင်ထွါ တကာပသာဗတို့၊ ဒုံတခါငါ၊ တကာသင်ချာ
လမ်းနောင်သွ။။

ရသေ့နောင်တဲ့ ထန်းလွေတဆင်းပေးတွော့၊ ယူးစဉ်စား
နဲင်းယို -

“ပါတကာယို ခွေလဲဉ်ခါမလ၊ ခွေလဲဉ်ခါမ၊ ထင်းတင်း
ခွေထူး၊ ယူးတောင်းခွေတခွန်” ယူးစဉ်စားနဲင်းနောင်ထွါတင်
ထူးမီးသင်တလီး အွဉ်းချ၊ အကထုမ်းလောင်းထွေတွော့၊ သင်ချာ
တကာလမ်း။

(၉၄) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်,ရျာ,ငတ်,ဆီ အမိုင် (၈)

“ဩဗွေ -

ပွိုးထမိုင်, မသိုင်,ချာတို့,ဟောင်းဗွေ” တကားခြွေရီဆွမ်း
နဲင်းနောင်,။

“တကားဟွေ -

တကားမီးသ,လမ်း တလီးနောင်, အင်းပွိုး,လွေ,ခွေကထမ်း
လောင်း ကလူ,ခါးကို၊ နီသေ့,မျတ် ကရိုးနပ်, ‘အဒိန္နာဒါနာ-ထူး
တခွန်,ဝင်,ထာ, ဒါးတင်း’တင် ပသာချာ တကားမီးသိုင်ယိုတား၊
သိုင်,ချာဗားနဲင်းယိုသွ။

“ဩဗွေ -

နဲင်းကျွိုးမီးသိုင်နောင်, ဝေါင်းထိုးတဲ့ လ,ချား၊ နီဗွေခံးယပ်,
ထွေခါ လိုင်,ပသာချာခန်းတန်နောင်,ဗွေ” ရိုးနဲင်းနပ်,ထွေတင် -

“အော် - ခွေကကို,ကွယ်ဒါး ဆရာရသေ့,ဗွေမျတ်နပ်,
ပေါင်းဝင်,တမြို့, - ကရိုးနောင်, ဝါးသာမီးဗျ,ပေးငါတဲ့ မဉ်လ,တင်း
တခွန်,တင်း၊ ငမ်းမွေးစွဉ်း အကုသိုလ်းပွိုး,လ, ထူးဒါးဟောင်း-
ထူးဒါးတင်းဟောင်း သ,(ကုက္ကုစွ) အောင်းသေးသေးစွဉ်းနပ်,ဟွေ၊
ကေးညှိုးမွေးစွဉ်းထာ,ခွေ” ရိုးနဲင်းနပ်,ထွေတင် စူဒိုင်ဝဲင်းထင်းလင်,
ထင်းလင်,စွဉ်းချား ရသေ့,ကဲက်,နပ်, သ,ရေ,ပယျမ်းတေ့, ရသေ့,
ကဲက်,နပ်,တဲ့ ထွိုင်လွေ,ထိုးခန်းနောင်,သွ။

ဘုရာ,လောင်, လယ်စာတမြို့, ဖျော်လွဉ်ဒုံ အံ့ပွိုင်းမာ,ထဉ်း
ပါ,လို,ခြွေလမ်းနပ်,တင် ရသေ့,ကဒေါ့, ငေါင်းဖုံးနပ်, ဘုရာ,လောင်,

ယူမ်းတောင်း၊ “ တဲးတဲးတဲ ပါ၊ရသေ့၊ကဲက်၊ယိုနပ်၊ အထူးတခွန်၊
လဲဉ်းသွူ ပါ၊လို၊ခြွေယိုတခြွေ၊ တမျိုးမျိုးချားရင်၊ ” ယူးနဲင်းနပ်၊တော့၊
ရီစွော့၊ ပါ၊လို၊ခြွေနဲင်းယို -

“ ယိုသွ၊ - ရသေ့၊ထူးနပ်၊ နာ၊အပ်သေ့၊ခါ၊ တခြွေ၊တမျိုး၊
မျိုး အောင်းနေဟောင်း ”

“ ခွေအပ်သေ့၊ခါ၊ ခံ၊တနီကွ-အင်း ”

“ ပေါးနပ်၊တဲ လေားလွေ့ထွား နာ၊ခံ၊နောင်၊ဟိုင်း ”

ပါ၊လို၊ခြွေ လေားထင်းကျောင်း၊ ထင်းထွားအခံ၊ တနီကွ
(ခြွက်၊ပေါင်၊တသိန့်၊)နပ်၊ ထီးတင်းဒွါမ်၊ နပ်သင်၊ချာယင်းလမ်း။

“ ယိုသွ၊ - ခွေခံ၊နောင်၊ အဲဉ်ထောင်းဒွါမ် ”

“ နာ၊ခံ၊နောင်၊ လို၊လင်ထူးမွေးတင်း၊ နာ၊ဆရာ၊ခွဉ်းဆွေ၊
ရသေ့၊နပ်၊ ထူးချား၊ လွေ့ - နီယိုင်လွဉ်းရသေ့၊သူ၊ နီဆွမ်းလွဉ်း၊
လ၊လ၊ ရသေ့၊နောင်၊မ ”

ရိုးနဲင်းနောင်၊ထွူတင် ယိုင်လွဉ်းရသေ့၊ လွေ့ထွ၊လ၊
တဖူးလောင်း သစ်ကထွ၊လ၊တဲ၊ “ ရသေ့၊ကဲက်၊ယို နီဆွမ်းမလ ”
ရိုးနဲင်းနပ်၊တော့၊ ဆွမ်းကျ၊ရသေ့၊ တွမ်းစူတုပ်၊ အွဉ်းလင်၊နီသွံ
ဆင်း၊ တွမ်းခင်းပတ်၊ နီသွံလဲင်းထွူခါ ကိချာထူးချာယင်းခံ၊ ဘုရာ၊
လောင်၊ ကတိန်းထီး ခံ၊နပ်၊တင် သွမ်းသွဲ၊ရသေ့၊ကဲက်၊နဲင်းယို-

“ မီးသင်ပေးတချ၊ငါတဲ မီးမဉ်လ၊တင်းမွေးဟ ခံ၊တနီကွယို
အမျိုးအီးထူးတခွန်၊ပဲးနဲ၊ ရသေ့၊ဟွေး - ‘ မီးသင်တချ၊ငါတဲ

(၉၆) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမဲ့င် (၈)

မဉ်လ၊တဝ်း'ကရို၊ဒါး နာ၊ငေါင်းနောင်၊ ပနဲဉ်းဒျား၊ ကွဲးထွော့၊ နာ၊
တခွန်၊ခဲ၊ တနီကွယိုတင် 'မဉ်လ၊တောင်း ဝင်၊တမြို့၊' နာ၊ကရို၊ငဝ်း
နောင်၊ တမဲဉ်းတဝ်း၊ တွိုးဆိုင်၊ချာနောင်၊ တခွန်၊မွဲနိးဝင်၊တမြို့၊
ထူးထို၊မွဲနိး ဝင်၊ထာ၊နဲဉ်းယိုဟိုင်း”

ဘုရာ၊လောင်၊ ဆွဲ၊မ၊ရသေ့၊ကဲက်၊ နဲဉ်းနောင်၊ထွဲ၊ခါ
ကံးတရာ၊အလို့က် ထွိုက်ရာ၊ သီငါလွေ၊ခန်းဒျားနောင်၊သွ။

“ရဟန်း၊သီးဖုံးဟွေး -

ရဟန်း၊နောင်၊နောင်၊ ဝင်၊ဖေးကအံးဖြး လဲဉ်ချားဒါးထာ၊
ဘဝယိုလွဲ၊မ၊ တမွေးတဝ်း၊ စိုးရီးခါတဲ ဝင်၊ဖေးကအံးဖြး လဲဉ်ချား
ဖိုလဲဉ်းသွ။ ယိုခါ ဝင်၊ဖေးကအံးဖြး ကလဲဉ်ချားဒါး ရဟန်း၊နင်၊နင်၊
အွိုးမော့၊နင်၊ခါ ထွာဖို ရသေ့၊ကဲက်၊ ဘုရာ၊ခွေယိုနင်၊ မော့၊နင်၊ခါ
ထွာဖို လို၊ခိုပညားသားနင်၊”အကျောင်၊ - ပေါင်၊ချာဇာတ်နဲဉ်း
နောင်၊သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်၊ကျပ် “ကုဟကဇာတ်” ယိုတင်

ကလ၊အီ သတိ၊၊ ကလ၊အီပညား၊ ကလ၊ဒါး

ထာ၊သေ တရာ၊ဖုံးနင်၊ -

၁။ အုံနီဗွေးဘုရာ၊ သားသနားကို စင်၊သျှင်၊သီးယိုနောင်၊
ဝင်၊ဖေးကထင်းတန်၊ ဝင်၊ဖေးကအံးဖြး လိန်းလဲဉ်ထာ၊၊
ချားမဲ့ ချားနားထာ၊ ဒါးတောင်း ၊

၂။ အငေါင်းချော်၊တဲ အကျင်၊ပသွဲ၊ အောင်းဒါး ၊

၃။ “ ထ၊ထို့ ” နောင်၊ တထူးတခွန်၊ဒါးတမ်းတဲ့ “ လ၊လို့ ”
ရွှင်ခံ၊နောင်၊ ထူးတခွန်၊ဒါးဒျား ၊

၄။ နေးတွမ်းထာ၊ပွေးဖန်း ဉာဏ်းပညား၊ ခတ်ကယ်၊ဒါးဒါးမ၊
ဝင်၊အံ့လဲဉ်လ၊တမ်း - စတင် နှိုင်းနောင်၊ဖုံးသွ။ ။

ကုဟကဇာတ် ကဗျာ

၁။ ဇေးတခွန်၊ကျောင်၊ကို - ဗွန်ထိုအံ့ဒျား
ထုမ်းလာဘ် စေ၊စိန်း - စင်၊လိန်းတပါ၊
လိန်းလဲဉ်သေးရင်၊ - ဖေးဝင်၊အံ့ဖြား
ဘုရား၊ဗွေး - ဟော်၊ဖေး လဲဉ်စခါ ။

၂။ စေးတနားဟပ်ဗွေ - လို၊ခြွေတကား
ကို၊ကွယ်၊အံ့ဟေ့ - ရသေ့၊ တပါ၊
လောင်၊တော့၊နင်၊ခါ - ဖြေ၊စာဖိုဟး
ရသေ့၊ငေါင်း - ယွမ်းတမ်း ခံ၊လ၊ချာ ။

၃။ လောကကိုယို - မူးခိုအာငါး
သူးတော့၊ကျင်၊မျတ် - ဆယ်၊ကပ် ဟပ်မာ၊
လိန်းမဲ့ချားနား - လိုးထွား ဟောင်ဒါး
ကို၊ကွယ်၊မား - မော့၊ဟး ဒုက္ခအာ ။

ကုဟကဇာတ် ထွဲယိုသွ။

ထားလဲဉ် ၄ - မား ၊ ဒေါ့တနားတမ်း

- ၁။ လဲဉ်တွမ်းနမ်း - ဝင်းအများငါနပ်၊ အွဉ်းဟပ်အနမ်း ဝင်းထင်းသူးတော့၊ ခွေလော့နားလွဉ် ထေရွဉ်လူးသော့၊ တွိုးထားဗဉ်းဗ၊ကိုတွေ့၊ ထွာ ဒုစရဲက်သား၊ ဖြားဆားအဝံးသေ ထေရွဉ်လူးဒျား ဒေါ့တနားတောင်း ။
- ၂။ လဲဉ်တွမ်းထားမား (အစစ်အမန်းပါတမ်း) ယင်ဟန်းသားနပ်၊ အွဉ်တယ်းဘုရား၊ အွဉ်မားကုသိုလ်း၊ ဝင်းကေညဉ်းယျမ်းအံး၊ လူးခံးကော်၊ခွယ်၊ မားပွယ်၊နားအကျိုး၊ နီလိုထင်းတန်၊ သဒ္ဓါးသန် - ပညားဆော့၊ ထားခွေတင်းထီ၊ လွတ်မွူးနီ၊ဖေးအား၊ လူးစွဉ်းဒျားအာအာ၊ ကထွာကောအွဉ်၊ လ၊ရွဉ်ပျမ်းပံး၊ စွမ်းအံးကျင်၊ကိုင်၊ တင်းလိုင်သေတွဲ၊ ဆိမ်းမဲ့ယျမ်းဒျား ဒေါ့တနားတောင်း ။
- ၃။ လဲဉ်တွမ်းထားဒေါ့ - မော့ပါ၊အွဉ်းအွဉ်းငေါင်း ယံခေါင်းပေါင်ပါ၊ ထားမားနယ်ပျ၊ အီးလ၊ကားယို မဲစ်လွိုကားနပ်၊ မွူးရင်၊တရူး၊ ငါသူ၊နောင်းလေ အဝံးသေအမဲစ် ဒေါ့ကြစ်လဲဉ်ပါ၊ ယျမ်းယို၊ယားသား၊ ကားကကွီသော့၊ ကားကဒေါ့ထေ၊ တွိုးနောင်းလေပါ၊ပျောက်၊ ယူးမပေါက်ပက်၊ ထွဉ်းတွက်ပေးတင်း၊ ခီထင်းမော်လူး၊ မွူးရင်၊တရူး

သင်ဗား၊ ခေးယတြားခ၊ ဖေးမရီးသွော့ သုံသောင်း၊
အီးလောင်တစ်မေး၊ ယံဖေးကလချာ၊ မာမာဝါဝါ၊
ပါလဲဉ်လ၊ ဖျင်ဒျား၊ ဒေါတနားတောင်း ။

၄။ လဲဉ်တွမ်းတရာ - ဘုရားဟော်၊ တမွေးတောင်းတဲ့ ရှိ၊
ဘုရားဟော်၊ ဒေါသော်ဟော်လဲဉ်၊ အဲဉ်ထင်းပညား၊
သဒ္ဓါသန်မိုး၊ သ၊ သို့ကေးညို၊ တွိုးအစစ်မန်း၊ ဟော်၊
ထန်းကျမ်ကို၊ တွိုးယိုမနား၊ ရှိဒျားမွေးတင်း၊ ဗွန်စင်း
ခွံမ၊ တလတောင်းလာလာ၊ ထာကိုကွယ်မား၊
သံသရာကိုည၊ ဒုက္ခမောဗား၊ ဒေါတနားတောင်း ။

၉၀။ အကတညုဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်) ဝတ္ထု

နီဗွေးဘုရား အင်းအုံသတင်းသွံ၊ သာဝတ္ထိခမ်း ဇေးတဝွန်း
ကျောင်းကိုအတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွမ်း “အနားထပ်ဏ်းသဌေ” နှင်တင်
ဟော်ဗား “အကတညုဇာတ်” ယိုသွ။ ။

အနားထပ်ဏ်းသဌေ အသွေသဌေခုံ (တော်) အင်း တဖြာ၊
(ဖြေစာချာဒါဒျား တွမ်းအလိုဖိုးတင်) သဌေနမ်းနောင်၊ ထီးဖိုတင်း
လို့ဝင်-တဲ့။

တွိုးခတလင်း ကွန်းကထန်းဒါးခုံ (ကွန်းခုံ) ဖိုးနှင်၊ ဒင်းသော့
လောအခွိုင်းငတ်ချာထွေတော့၊ သဌေခုံဒေါဖေး အလိုဖိုးနိုင်းယို

(၁၀၀) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ချာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈)

“ယိုပါ၊စားနောင်၊ -

ကွန်းဖုံးယိုနောင်၊ ဒင်းလွေ၊ဝေင်၊သာဝတ္ထိကို ခွေသွ၊သဌေ၊
အနားထပ်ဏ်းသဌေ၊ထူးသူ၊ စာဖေးဝွေ၊ထွေတင် ဖြေ၊သင်၊ ဒင်း
သင်၊တော တမြို့၊ဝေင်၊ဖုံးနောင်၊နော”

“မွေးဒျားအော်”

အားမခံ အသဌေ၊ငေါင်း နဲင်းနောင်၊ထွေတင် ဒင်းလွေ၊
အနားထပ်ဏ်းသဌေ၊ ဖေးအနားထပ်ဏ်းသဌေ၊ မေတ္တာ၊စုရူ၊ထွေ၊ခါ
ငေါင်းငွါသ၊ရေ၊ သဌေ၊ဒေါ၊တက်ထွေ၊တွော့၊ ထွဉ်းအလို၊ဒါဖေး
ခင်းလမ်း၊ လွှဲးဒိုင်ဟင် ဟန်းအိုးထွေ၊မ၊ သျှင်၊လုမ်းဖေးစွဉ်း ကွန်းငို၊
ဖုံးနောင်၊သွေ။

သဌေ၊ခုံလို၊ဖုံးနင်၊တဲ့ ဖြေ၊ဒင်းကွန်းဝေင်၊ထွေ၊ခါ သင်၊ချာ
ခုံ၊ သင်၊ဒေါ၊နယ်ဖြေ၊စာခရာ၊ ကျိုးဆွမ်းလွှဲးတင်ခရာ၊-စတင်
နဲင်းနောင်၊ဖုံးသွေ။

ဆိုင်၊နောင်၊ အနားထပ်ဏ်းသဌေ၊ ဒင်းကွန်းဝေင်၊ လော
အဆွိုင်၊ငတ်၊ချာ၊ထွေ၊ခါ ထွဉ်းလွေ၊စာထေ့ သဌေ၊ခုံသူ၊ ကထင်း
တိုးလွေ၊ခုံ အိပါစုရူ၊လက်ဆောင်း လွေ၊ထေ့သဌေ၊ခုံထူး၊ သဌေ၊ခုံ
ရီ - “သီအောင်းမိုင်၊ကိုလွဉ်ယို”

“အင်းဝေင်၊သာဝတ္ထိလွဉ်၊ နီမွေးသွေ၊ဟောင် အနားထပ်ဏ်း
လို၊ဖုံးဒျားအော်”

“အနားထပ်ဏ်း - ကရိုးဒါးမဉ်၊ယို ထွာဒျားပါ၊ခိုတဖြာ၊ဖြာ၊

မဉ်တန်ဒျားမတောင်” ဒေါ့ပျက်တယျို့တောထာနဲင်းနဝ်၊ ထူး
စူလက်ဆောင်ထွဲတင် “သီလွေခန်းလဲင်း” ဝါထိုစွဉ်းနဲင်းနဝ်၊
ခင်းလမ်းတဲ့ တထွဉ်းတဝ်း အလိုချဖေး၊ ဒဲဉ်ဟန်းတလွဲးတဝ်း၊
အနားထပိဏ်းလိုဖိုးနောင်၊ နမ်းတွမ်းနမ်း စာထွဲတော့၊ သင်ချာ
သာဝတ္ထိခမ်း၊ သင်ဒေါ့နယ် အနားထပိဏ်းသဌေ အကျောင်၊
အခရာဖိုးနောင်သွ။

ဆဲင်းနောင်၊ သဌေလိုဒုံဖိုး ဖျော်လွဉ်ယင်း နဲင်းအရီးနောင်၊
နေနေ၊ အီပါစူလူ၊ လွေထေ့အနားထပိဏ်းသဌေ၊ အနားထပိဏ်း
သဌေလိုကတိန်းထီး သဌေဒုံလိုဖိုးနောင်တော့၊ လောင်းဒေါ့၊
အနားထပိဏ်းသဌေနဲင်းယို -

“ဩဗွေး -

ဝွေသီးခင်းလမ်းတဲ့နောင်၊ အီးလွဲးဝွေသီးတားတဲ့နောင်၊
နီသွဉ်းသီး အောင်သေဒျား၊ မဲ့နီသွဉ်းသီး ထူးတားဝွန်းဖေးဒျား
ဗွေးဩ” လောင်းနဲင်းနဝ်ထွဲတင် လောဖိုးနဝ်၊ ထွဉ်းဝါးလွေဒျား
ဝေင်သောင်။

“သီအုံဟေ့ယိုနော၊ သီဒဲဉ်ဟန်းတားနောင်၊ မဲ့နီဒွီးလွဉ်
ဖေးဒျား အွီးလမ်း” ရှိနဲင်းနောင်သွ။

အနားထပိဏ်းလိုဖိုးနဝ်၊ ဟဲ့ဗူးပါအလိုဖိုးတင် မွူးကွို့နာ၊
လွဉ်အခိန်းနဝ်၊ လွေစွန်စွဉ်းဒျား သဌေဒုံလိုဖိုးနောင်သွ။ ဖိုးဖိုး
နောင်၊ အွဉ်းစွေလောဖျုလို့လ၊ လေးရာဖိုးနောင်ထူးထို၊ လိုခွမ်း

(၁၀၂) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈)

လာတဲ့ ထူးပါ။ လိုခုံဖုံးနောင်၊ ငမ်းငါးမရေးမရာတွေ့၊ လွင်းသင်၊
ဟးလို့စွဉ်း၊ သင်ဒေါ့နယ်သဌေခုံ၊ အနားထပ်ဏ်းလိုဖုံးတဲ့ ဒေါ့၊
နယ်လို့စွဉ်း အနားထပ်ဏ်းသဌေနောင်သွ။

အနားထပ်ဏ်းသဌေတဲ့ ငေါင်းလောင်းခရားအောင်တင်
ထင်းထွေနှိဗွေးဘုရာ၊ တယ်းအထူးဗုအနာ လောင်းနယ်လို့ နီဗွေး
ဘုရာတွေ့၊ နီဗွေးဘုရာရိုး -

“တကာသဌေဟေး -

ပါသဌေခုံနပ်၊ သေတောင်းကေဇူတရာ၊ အမာနဲင်းနပ်၊
ဘဝယိုလွှမ်းတကာတင်း၊ စိုးရီးခါတဲ့ အမာဖိုလဲဉ်းနဲင်းနပ်နေနေ”

အနားထပ်ဏ်းသဌေ မဉ်သေတင် တောင်ပြန်းလောင်း
နှိဗွေးဘုရာတွေ့၊ နီဗွေးဘုရာ၊ ဟော်ကျာနယ်ချာ စခါဘဝ
လယိုအတွိုင်သွ။

အကတညုဇာတ် (အတိတ်) ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဟးရာဏသီးခမ်း ဗျဟဒတ် အင်းထွာခွန်အတွင်း
ဘုရာလောင်နပ်၊ ဟးရာဏသီးသဌေ၊ ဝွေသွေသဌေနောင်၊
အောင်းဒျားခုံ၊ ဖြေစာချာငါလို့ဝင်ကွန်းတင် ‘ခွေသဌေယိုဖြေ
ပါသဌေသူ့စာ’ ဟွန်ချာငါကွို့လို့ဝင်၊ သတင်လွှမ်း၊ လိုနမ်းတဲ့
တခွဲဖိုတောင်းလို့ဝင်နောင်သွ။

တို့၊ခ၊တလဲင်း၊ ပါ၊သဌေ၊ဒုံနပ်၊ ထွဉ်းအလို၊ဒင်းကွန်း၊ လော
အဆိုင်၊ငတ်၊ချာ၊ ထွဉ်းလွေ၊စာ သဌေ၊ဝေင်၊ထျ၊၊ သဌေ၊ဒုံလို၊ဖုံး
ကထွဉ်းဖျော်လွေ၊ သဌေ၊ဝေင်၊ထျ၊နပ်၊ သဌေ၊ဝေင်၊ထျ၊ရေ၊၊ ထွဉ်း
အလို၊ဖုံး၊ ချ၊ဖေးခင်းလမ်း၊ လွှးဒဲဉ်ဟပ် ဟန်းအွီးထွူတင် ဝွေ၊သီး
ကထွဉ်းသင်၊ချာဒုံနပ်၊တဲ့ ဒင်းသင်၊ပါက တဗြု၊ဝေင်၊ဖုံးနပ်၊သွ။

ဆဲင်းနပ်၊ ဘုရာ၊လောင်၊ သဌေ၊ဝေင်၊လို၊ဖုံး ဒင်းကွန်းဝေင်၊
လောအဆိုင်၊ငတ်၊ချာ၊ ထွဉ်းလွေ၊စာထေ သဌေ၊ဒုံ၊ ကထင်းတို့၊
လွေ၊ သဌေ၊ဒုံထျ၊နောင်၊ သဌေ၊ဒုံရိုး -

“ဟွန်ဖိုတင်း သီသဌေ၊ဝေင်၊မဉ်း”ဒေါ၊ဖို့ဒေါ၊တယျို့တော
ဒျားထာ၊၊ ခင်းလမ်းတဲ့ တထွဉ်းတင်း အလို၊ချ၊ဖေး၊ ဒဲဉ်ဟန်းတဲ့
တလွှးတင်း၊ သဌေ၊ဝေင်၊လို၊ဖုံးနောင်၊ နမ်းတွမ်းနမ်း စာဒျား၊
ဖြေ၊ချာဒျားထွူတင် ဒါသင်၊ချာဝေင်၊၊ သင်၊ဒေါ၊နယ် သဌေ၊ဒုံတွမ်း
အလို၊ ထျ၊ရေ၊တင်းဝွေ၊သီး၊ ချ၊ဖေးတင်းခင်းလမ်း၊ လွှးတင်းဒဲဉ်
ဟန်း၊ ဖြေ၊တင်းဝွေ၊သီးကွန်း၊ နမ်းတွမ်းနမ်း စာဟားဒျား၊ ထုမ်းဖြေ၊
ချာဟားဒျား-စတင် အခရားနပ်၊ ဒေါ၊နယ်သဌေ၊ဝေင်၊နပ်၊သွ။

ဆဲင်းနောင်၊ သဌေ၊ဒုံအလို၊ဖုံး ဖျော်လွဉ်ဖျင် နဲင်းအရီးနပ်၊
အတိုင်၊၊ လွဉ်ထေသဌေ၊ဝေင်၊၊ ဘုရာ၊လောင်၊ သဌေ၊ဝေင်၊လို၊
ဖုံးထင်းထီး သဌေ၊ဒုံအလို၊ဖုံးတင် လွေ၊လောင်းဘုရာ၊လောင်၊နဲင်း
ယို -

(၁၀၄) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈)

“ဩဗွေ -

ငွေသီးခင်းလမ်းတွမ်း အီးလွူးငွေသီး အတွက်တာနုရ်၊
နီသွဉ်းသီး အောင်းသေချာ မဲ့နီသွဉ်းသီး ထူးတာဂွန်ဖေးချာ
ဗွေဩ” လောင်းခဲင်းနုရ်ထွဲတင် လောဖုံးနုရ် ထွဉ်းဝါးလွေ့ချာ
ဝေင်သောင် -

“သီချာဟေ့ယိုနော၊ သီဒဲဉ်ဟန့်တာနုရ်၊ မဲ့နီဒွီးလွဉ်
ဖေးချာ အွီးလမ်း” ရှိခဲင်းနောင်သွ။

သဌေဝေင် (ဘုရာလောင်) လိုဖုံးနုရ် ဟဲ့စုအလိုဖုံးထွဲ
တင် မွူးကျိနာလွဉ်အခိန့်နုရ် လွေ့စွန်စွဉ်းချာ သဌေဒုံ လိုဖုံး၊
ဖိုးဖုံးနောင်၊ အွဉ်းစွ၊ လောဖုံးနောင်၊ ဖျုလို့လထွဲတွော့ ထူးထို
လောရာ၊ ထူးပါစွဉ်းချာ ခွမ်လာနောင်မ၊ သဌေဒုံလိုဖုံးနောင်၊
သ၊ဝ၊ဟွန်ဇမ်း လွဉ်းထိုလို့စွဉ်း၊ အကျောင်၊ အခရာဖုံးနောင်၊
သင်ဒေါနယ် သဌေဒုံ၊ သဌေဝေင် (ဘုရာလောင်) လိုဖုံးနောင်၊
တဲ့ ဖြော်ချာချာနီး ငွေသီးကတယျိုက်မား အခရာနုရ်တဲ့ ဒေါစွဉ်း
နယ်လို့ ဘုရာလောင်၊ ကွပ်နုရ်မ၊ ဘုရာလောင်၊ ရှိ -

“ပရိသတ်သီးဖုံးဟွေ -

ပါမိုင်ရှိတမ်း အရီးခါ ဝင်မာအာဖေးလဲဉ်း ကေဇူ၊ ဝင်
ကမာဖေး ကေဇူနောင်၊ သမ်းတသေချာတမ်း၊ ပါနုရ်နုရ် တွီး
ဆိုင်ချာ ကိစ္စမဉ်းပေါ် လောယင်းဝင်၊ အားကျိယင်းဝင်၊ တလ
နောင်တောင်းဒွမ်”

ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈) (၁၀၅)

ဘုရားလောင်းဟော်ဖေး အများတရား နှိုင်းနှောင်ထွဲခါ
နှောင်မာငါတဲ့ ဒါးန-စတင်ကုသိုလ်း ကျိုလှီးခွဲမာ ကံတရား
အလွိုက် ထွိုက်ရား သီငါလွေခန်းချားနှောင်သွ။

နီဗွေးဘုရား ဟော်ကျာချာ နှိုင်းနှောင်ထွဲတင် -

“သဋ္ဌေဒုံယိုခါနပ်၊ မော့နပ်ခါ ထွာဖိုလဲဦး သဋ္ဌေဒုံ၊ ယိုခါ
ဘုရားခွေယိုနပ်၊ မော့နပ်ခါ ထွာဖိုသဋ္ဌေဝေင်” အကျောင်၊ ပေါင်၊
ချာဇာတ်နှိုင်းနှောင်သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် “အကတညုဇာတ်” ယိုတင်

ကလ၊အီ သတိ၊ ကလ၊အီပညား၊ ကလ၊ဒါး

ထားသေ တရားဖုံးနပ်၊ -

၁။ နီနပ်၊ ဟပ်သွ။ဝင်၊ မာဖေးသွ။ဝင်၊အကျိုတဲ့ ဝင်တဟပ်
ချာတင်းနီ၊ ဝင်တသေချာတင်း နီကေ၊ဇူတဲ့ အင်းချား ၊

၂။ “နီအွဉ်းစွဉ်ဝင်ကတူး - ဝင်အွဉ်းပူးနီကတောင်” ကရိုးဒါး
ငင်းနပ်၊အတွိုင်၊ ပေါးနီမာဝင်တဲ့ ဝင်မာချာဒါးနီ ၊

၃။ “ကေ၊ဇူ” ကရိုးနပ်၊ မာဖေးဝင်အကျို၊ ပေါးဝင်မာဖေး
နီအကျိုနပ်၊ ကေ၊ဇူဒင်းဟား၊ (ကေ၊ဇူတင်းဟား) သေချာ
ဟားကေ၊ဇူ၊ ဖြိုချာဟား ကေ၊ဇူ ၊

(၁၀၆) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈)

၄။ ပေါဒ်တသေတင်း ဝင်၊ကေ၊ဇူနပ်၊ မွူးရပ်၊တရူ၊ အားကျိုး
ဝင်၊လ၊တင်း - အကျောင်၊ စတင်နိုင်းနပ်၊ဖုံးသွ။

အကတညုဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ ထင်းလောင်းဗွန်ထို - ခွေယိုအနေး
ပါးဒုံလဲဉ်ဗား - အနားသဌေး
ယိုခါကာတောင်း - ဗွေးစောင်း ဟော်၊ဖေး
စိုးရီးကာ - လဲဉ်ဗား ဝွေ၊နေနေ ။
- ၂။ ဗားရားခွန်မျတ် - ဗျဟွဒတ်ထွာသေး
ပါးဒုံလဲဉ်ဗား - လောင်၊လျား သဌေး
ကေ၊ဇူသေတင်း - လောင်၊စင်း ဟော်၊ဖေး
ကျိုးဆိုင်၊ရောင်း - လ၊တင်း ဝွေ၊မသေ ။
- ၃။ နီယို ကေ၊ဇူ - ဝွေ၊သူ၊ သေဗား
ဖွီဖိုင် မာ၊မွန်း - ယံယွန်း ခွေနား
ကေ၊ဇူတရာ - အွဉ်းခါ၊သစွား
ယံဟောင်ငါး - ချမ်းသာ၊ တွိုးပန်ငါ ။

အကတညုဇာတ် ထွဲယိုသွ။

၉။ အပါယိမှဝက် ၊ ဇာတ်ဝတ္ထု - ၁၀ ထွဲယိုသွ။ ။

သေသွော့ကေဇူ

- ၁။ ထွီးတဟး ပေါးဗျူးအဆားနပ်၊ ကေဇူတင်းငါးနီ
ဝီနယ်စဉ်း အမေး ။
- ၂။ ထာ၊ခွေထာ၊နာ၊ ပေါးထီးပါ၊လွဉ်တဲ လေားဆွမ်း၊
အူးဆွမ်း၊ အဲင်းဆွမ်း၊ ရဲဖေးအန္တရာယ်၊ ကား
ကွယ်ဖေး အဗွေလမ်းသား ။
- ၃။ ထွီးနပ်၊ နီလိုသီး အွဉ်းထွော့အယုတ်၊ သမုတ်
အရန်းဖိုး၊ အုံခိုးခိုး၊ ဗေင်းခိုးခိုး လတောင်း ။
- ၄။ နီလိုသီး အောင်းလိုယူးချာ၊ နီကအံ့မွိုးဒဲဉ် ကား
မိုင်၊လာလာ၊ နီကအံ့ဖါဒဲဉ် ကားမိုင်၊တားတား၊
နီရဲခွေ၊ ရဲနာ၊ နီကားကွယ်ခါ၊ဖေးဟး မွိုးဖါသီး
လမ်း ကားမိုင်၊လဲင်း ။
- ၅။ တွမ်းဟန်းအွီးအွီး လွူးချာဖါ ၊ တွမ်းဒဲဉ်ဗွာဗွာ
လွူးချာမွိုးကားမိုင်၊လဲင်း ။
- ၆။ နီမဉ်းတလွူးရွန်၊တင်းဖါ၊ နီမဉ်းတလွူးချာတင်း
မွိုး၊ နီမဉ်းအင်းထူးက ဖါတခြုံ၊တစိုးစိုး၊ နီမဉ်း
အင်းကွီက မွိုးတခြုံ၊တမျိုးမျိုးနပ်၊ နီထွာသွလို့တဲ
အရန်းဖိုးလဲဉ်းက ထွီးကွေးနော ။

(၁၀၈) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈)

ငေါင်းရီလွှာခန့်၊

- ၁။ နီဗွေးဘုရား ကဟော်၊ဗား သုရာပါနဇာတ်ယိုနပ် -
(က) အင်းအုံသတင်းသွံ၊ခမ်းမိုင်၊
(ခ) အင်းအုံသော့ကျောင်းမိုင်၊
(ဂ) ပွိုင်းပွို၊တွမ်းပါ၊မိုင်၊ တဲမ်းဖေးသော့လှဲင်း ။
- ၂။ မိတ္တဝိန္ဒက အတိတ်ဝတ္ထု -
(က) ဗွေးဘုရား အဆူးမိုင်၊စိုး
(ခ) ခမ်းမိုင်၊ကို
(ဂ) ပါ၊တမာဝါ၊ ခြွေတကားမိုင်၊ တဲမ်းဖေးသော့ဟဲ့င်း။
- ၃။ ကာဠကဏ္ဍီဇာတ်ဝတ္ထုကို မဉ်းပေါင်း၊ကျိက်၊ည တကားမိုင်၊
မ၊ (က) မိတ္တ၊ (ခ) သဟာယ၊ (ဂ) ဉာတိ-ဖုံးဟောင်း။
- ၄။ ကာဠကဏ္ဍီဇာတ် ဟောင်မတ်ခရာ အမိုင် (၂) အမိုင်
(၃)နပ်၊ တဲမ်းနယ်သော့လှဲင်း။
- ၅။ ကဟော်၊ ကိပ်ကွဇာတ်ယို -
(က) ပွိုင်းပွို၊တွမ်းပါ၊မိုင်၊ (ခ) ကွပ်ပွိုးထမိုင်၊
(ဂ) ဇာတ်ယို အတိတ်ဝတ္ထုကို ဘုရားလောင်းထွာပါ၊မိုင်။

ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈) (၁၀၉)

၆။ (က) သီလံ ကိရေဝ ကလျာဏံ

(ခ) သီလံ လောကေ အနုတ္တရံ - နဝံ၊ ပြန့်ပအိုဝ်းထွေ
တင် (ဂ) ရှူးသီးလသား - ကရို၊နောင်၊ ရှူးနိုင်းမိုင်၊ ။

၇။ ကဟော်၊ မင်္ဂလဇာတ်ယိုနောင်၊ -

(က) ခမ်းမိုင်၊ (ခ) ကျောင်မိုင်၊ (ဂ) ပွိုင်းပွို၊ပါ၊မိုင်၊ ။

၈။ ငေါင်းခွန်း (အက္ခရာသဝတ္ထု) တဆီကို -

(က) အထျ၊တပါ၊နဝံ၊ - တမ်းပအိုဝ်းနေး

(ခ) အသွတ်၊တပါ၊နဝံ၊ - တမ်းပါဠိနေးနော ။

၉။ သာရမ္မဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထုကို -

(က) ခမ်းမိုင်၊ (ခ) ခွန်မည်မိုင်၊

(ဂ) ဘုရားလောင်၊ထွာအမျိုးမိုင်၊၊ (ဃ) အမည်၊ဟဲ့၊နိုင်း
မိုင်၊။

၁၀။ (က) နီဗ္ဗေဘုရားသားသနားနဝံ၊

မားလွစ်ထန်းဖေးဒါး အမျိုးမိုင်၊ ၊

(ခ) ပစ္စေ၊ ၄-ပါးဖုံးနဝံ၊ တွက်နယ်ပါမို့ငါ။

ငေါင်းရီလွှ၊ခန့်၊ ထွေယိုသွ၊ ။

(၁၁၀) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈)

ငေါင်းရီလွှာ၊ခန့်၊ အပြေးမဲဉ်း

- ၁။ (က) ကောသမ္ဘိဒမ်း
(ခ) ကျောင်း၊ယောသိတာရုံး
(ဂ) ဗွေသာဂတမထေရ်း ။
- ၂။ (က) ဗွေဘုရား ကဿပစိုး
(ခ) ဗားရားဏသီးခမ်း
(ဂ) ခြေကုဋေသွပ်၊ဆီ ။
- ၃။ (က) မဉ်းလွေ့ညှီ၊ဖိုဗား နွတ်၊ကာနပ်၊ ထွာ - မိတ္တ၊
(ခ) မဉ်းလွေ့ညှီ၊ဖိုဗား တဆီနီကာနပ်၊ ထွာ-သဟာယ၊
(ဂ) မဉ်းလွေ့ညှီ၊ဖိုဗား တလာ/တပြက်၊လာနပ်၊ ထွာ
ညတိ ။
- ၄။ အမိုင် (၂) သွေပေးမဉ်းမော့၊ အယပ်၊အခဲင်းနပ်၊ ထွားလွှဲ
လ၊တင်း၊ ငင်းဖေးအား၊ တွမ်းရိက္ခားတခြို့၊ စွဲကမ်းကိုဗား။
အမိုင် (၃) မဉ်းနပ်၊ အရေးတန်တင်း၊ အရေးတန်ချား
သွန်းစွဉ်း၊ သ၊စွဉ်း၊ သ၊အွဉ်းဖေးဝင်၊ အကျိုးချား။
- ၅။ ကဟော်၊ ကိပ်ကွဏ္ဍဇာတ်ယို -
(က) ပွိုင်းပွို့တွမ်း ရဟန်၊တပါ၊
(ခ) မဉ်ထွက်ထာ၊
(ဂ) ထွာလောကွန်းသယ်၊ အတန်အကယ်၊ ။

ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်ချာငတ်ဆီ အမိုင် (၈) (၁၁၁)

- ၆။ (က) သီလံ ကိရေဝ ကလျာဏံ - သီးလယိုမအယံ
သွတ်, ၊
(ခ) သီလံ လောကေ အနုတ္တရံ - လောကကိုယို
လွှဲသီးလအိုင်ထောင်း ၊
(ဂ) ရူးသီးလသား - ကရိုနပ်, ရူးအိုင်ဒါးတမ်းလို။
- ၇။ (က) ရားကျိုဟ်းခမ်း
(ခ) ကျောင်ဇေးတဝွန်း
(ဂ) ပုဏ္ဏားတဖြာ ။
- ၈။ (က) ထာကွီအံးသားမျို, - တန်နောင်,
(ခ) အက္ကောသ ။
- ၉။ (က) ဂန္ဓာရ - တက္ကသိုလ်းခမ်း၊ (ခ) ဂန္ဓာရခွန်
(ဂ) ထွာဖိုးထီးတန် ၊ (ဃ) သာရဗ္ဗ ။
- ၁၀။ (က) နီဗ္ဗေဒုရာသားသနားနပ်, အဝ်းသံးသရာဝဋ်
အယပ်,အခိုင်ကို ဖေးကလွစ်ထန်းနပ်, မာဖေးဒါး
(ခ) သင်္ကန်း ၊ သွမ် ၊ ကျောင် ၊ တသီး ။

ငေါင်းရီလွှဲခန့်, အပြေးမဲဉ်း ထွဲယိုသွ။ ။

(၁၁၂) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈)

ငေါင်းရဲပ်နီဝုံး ကဗျာ

- ၁။ သွဉ်ဒါးထွဉ်ခါ - သင်၊ချာရပ်ရား
သွဉ်ဖေးဝင်း၊နော - ကူ၊ကောအများ
နီဒါးဝင်း၊သေ - မဲ့လေချမ်းသာ
ယိုဆိုင်၊တား - ယံငါး တွိုးပန်ငါ ။
- ၂။ သွဉ်ဒါးထွဉ်ခါ - သင်၊ချာရပ်ရား
သွဉ်ဖေးဝင်း၊သြ - ကူ၊ကောအများ
နီဒါးဝင်း၊သေ - မဲ့လေချမ်းသာ
ယိုဆိုင်၊တား - ယံငါး တွိုးပန်ငါ ။
- ၃။ ဇာတ်တွယ်၊ဝတ္ထု - လွဉ်စုသွဉ်ထင်း
ကထင်းသွဉ်ဒါး - သံဃားခွန်နင်၊
နမ်းယိုတွမ်းသ၊ - ငိမ်းခွ၊သွိုးသွင်း
သွံချမ်းသာ - လ၊ဗား ဗွန်ပီဝင်း ။
- ၄။ ဇာတ်တွယ်၊ဝတ္ထု - တဲမ်းစုထေထင်း
ကောသွဉ်ဖေးဒါး - ဆရားသွဉ်ရင်၊
နမ်းယိုတွမ်းသ၊ - ငိမ်းခွ၊သွိုးသွင်း
သွံချမ်းသာ - လ၊ဗား ဗွန်ပီဝင်း ။

ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရု၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈) (၁၁၃)

ငေါင်းရဲပ်နိဂုံးတွမ်း ငေါင်းဆု၊တောင်၊

ကတဲမ်းဖျင်ဖေးဒါး “ဇာတ်ဝတ္ထု - အမိုင် (၈)”ယိုတဲ
ထွဲဖျင်လဲဉ်းသွဲ။

ကွပ်နောင်မ၊ ကထင်းလွဉ် ကသွဉ်ဒါး ကလ၊ခါ၊ ထာ၊သေ
တရာ၊ယိုအတိုင်၊ နီတွက်ဝင်၊တား ချမ်းသာ၊ကထွာအီ အချက်ဖုံး
နပ်၊ လွှာက်၊နားကျင်၊သွံ၊လွေ၊သွေ့ ပငါပရာ။

မဉ်းလွှာက်၊နား ကျင်၊သွံ၊လွေ၊နဲဉ်းနပ်၊မ၊ လို၊ချမ်းသာ၊
လူ၊ချမ်းသာ၊ နီဗွာန်းချမ်းသာ၊ ချမ်းသာ၊ယိုသွံပါ၊ ကျို၊စာ၊အလွိုက်
ထွိုက်ရာ၊ လ၊ဗားနပ်၊သွဲ။

ဇာတ်ဝတ္ထုသွဉ်ထူး ခိုမူးခွန်နင်၊ ပွေးစင်၊ပွေးသျှင်၊ ထွဲအောင်း
မျှင်လဲဉ်းသွဲတင် ခြိုင်းခြိုင်းသန်၊သန်၊ ချမ်းချမ်းသာသာ၊ ကသေ
ကဒါးအတိုင်၊ လွှာက်၊နား ထူးသွံ၊နွောင်၊ထွဲ၊ထွေ့၊ ချမ်းသာ၊
သွံပါ၊ ကမဉ်လ၊ရာ၊အတိုင်၊ မွိုင်မွိုင်ခွ၊သ၊ ယံကလ၊လွသွေ့
စွမ်းပီးစွမ်းပါ၊ စွမ်းပြီးစွမ်းဖြာ၊ ပငါပရာ၊ကွိုနဲ သွဉ်တန်၊ကထင်း
ပွေးသျှင်၊ပွေးစင်၊ ခွန်နင်၊သီးယာဟွေး။

ပွေးဗွန် - ကောဝိဒ

ဝေနာရာမ - သီးသင်း

၁၃၇၆ - ဗား၊ ဒေဉ်သီးလာဗွေ

(၁၁၄) ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင် (၈)

**ကတဲမ်းဇာတ်ဝတ္ထု - အမိုင် (၈)ယိုနပ်၊
ထွားအားကျိ၊ကျမ်း လိတ်ဘားသား လယိုဖုံးသွ။**

- ၁။ ဇာတက အဋ္ဌကထာ (ပထမတွဲ+တတိယတွဲ)
၂။ ဇာတက အဋ္ဌကထာ (အရှင်စန္ဒဇောတိ)
၄။ ငါးရာငါးဆယ် ဇာတ်ဝတ္ထု (ညောင်ကန်ဆရာတော်)

ဇု၊အိတွမ်း -
သထွိုးပေး လိတ်လိုင်၊ဥယျာဉ်းကွန်ပျူတာ
နောင်းလာ
၁၃၇၆ - ဒေဉ်သီးလာ
၂၀၁၅ - မတ်လာ

စီးထွ။ ၁၃၇၈-ဗား၊ ဒေဉ်ဆံဆန်၊ (၄)နီ၊၊ အဂါးနီ၊
(၃၁ - ၁ - ၂၀၁၇) မျူးခွယ် ၂ : ၀၂
ခြပ်တပ် ၁၃၇၉-ဗား၊ ဝါးခေါင်းလာလောင်း (၅)နီ၊
မျူးနီ၊ - စနေ၊ (၁၂-၈-၂၀၁၇)